

**Debating Europe:
Past, Present and Future
7-8 FEBRUARY 2020**

**Avrupayı Tartışmak:
Dünü, Bugünü ve Yarını
7-8 Şubat 2020**

MCES-2020

Marmara Avrupa Çalışmaları Konferansı-Özet Kitabı

Marmara Conference on European Studies-Abstracts

**Marmara Üniversitesi
Avrupa Araştırmaları Enstitüsü**

**Marmara University
Institute of European Studies**

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

MCES-2020

Marmara Avrupa Çalışmaları Konferansı - Özet Kitabı

Marmara Conference on European Studies - Abstracts

Avrupayı Tartışmak: Dünü, Bugünü ve Yarını

Debating European: Past, Present and Future

IN COOPERATION WITH

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

VE

TUNAECS

İŞBİRLİĞİ İLE

MARMARA
UNIVERSITY

Marmara Üniversitesi Yayınları: No. 879

Marmara Avrupa Çalışmaları Konferansı 2020 Özet Kitabı Şubat 2020
Marmara Conference on European Studies 2020 Abstracts, February 2020

Editör : Doç. Dr. İmre Ersoy

Yayına Hazırlayan: Arş. Gör. Ebru Dalğakıran

Her hakkı saklıdır © Marmara Üniversitesi Yayınevi, 2020

E-ISBN: 978-975-400-438-0

Avrupa Araştırmaları Enstitüsü

Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsü

Enstitüler Binası. Kat 3, Kuyubaşı Kadıköy / İstanbul

Tel: +90 216 777 18 00

Fax: +90 216 777 18 01

E-Posta: europa@marmara.edu.tr

Web Sayfası: [http:// avrupa.marmara.edu.tr](http://avrupa.marmara.edu.tr)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Göztepe Kampüsü, Kadıköy 34722 İstanbul

Tel: +90 216 777 14 00

Fax: +90 216 777 14 01

E-Posta: yayinevi@marmara.edu.tr

In memory of
Prof. Dr. Dominik Lasok
anisina

Professor Dr. Dominik LASOK
QC, OPA, LenDr, LLM, Ph.D., Dr Juris LL.D, DhC.
(4 Ocak 1921 – 11 Nisan 2000)

Dominik Lasok, Silezya'nın Polonya'da bulunan bölümünde yer alan Turza Ślaşka'da doğdu. Babası çiftçilik yapıyor ve aktivist olarak biliniyordu. Annesi ev kadınıydı. Lasok, Rybnik'te bulunan devlet lisesine devam ederken patlak veren İkinci Dünya Savaşı yüzünden öğrenimine ara vermek zorunda kaldı. Başlangıçta amacı iki yıllık zorunlu askerlik hizmetini ifa ettikten sonra üniversiteye gitmekti. Ancak birliğinin Karpat Dağları'nda konuşlandırılması, planlarını sekteye uğrattı. Beş haftalık çarpışmanın ardından Polonya ordusu, Almanlar'ın Batı'dan ve Rusların Doğu'dan yaptıkları saldırı sonucunda teslim olmak zorunda kaldı. Lasok önce Ruslar tarafından esir alındı. Onların elinden kaçmayı başardı, ancak bu defa Almanlar tarafından yakalandı. Almanlar'dan da kaçmayı başararak evine döndü. Bir şekilde Fransa'ya geçmenin yolunu buldu. Burada oluşturulmakta olan Polonya ordusuna gönüllü olarak katıldı. Bu ordu teslim olana dek İkinci Piyade Tümeni'nde savaştı. 1940 Haziran'ında Vichy rejimi Almanlar'la ateşkes imzaladığında Polonya kuvvetleri bu ateşkese dâhil olmayı reddettiler ve Almanlar tarafından takip edildiklerinden dolayı İsviçre'ye doğru çekildiler. Polonya kuvvetlerinde başlangıçta yer alan 23.000 askerden sadece yarısı İsviçre'ye güvenli bir şekilde ulaşabildi. Yarım kalmış olan lise eğitimini İsviçre'de tamamlayan Lasok, Fribourg Üniversitesi'nden "*Licencié en droit*" diplomasını aldıktan sonra İkinci Zırhlı Varşova Tümeni'ne kaydoldu ve bu tümenle İtalya'da bir askeri harekâta katıldı. İki yıl sonra İngiltere'ye yerleşti ve burada Durham Üniversitesi'nden hukuk yüksek lisansı ve LSE'den doktora dereceleri aldı. 1958 yılında Exeter Üniversitesi'nde hukuk alanında öğretim görevlisi oldu.

Lasok 1954 yılında baronun kurul sertifikasını aldı. Ancak hiç avukatlık yapmadı. İlk akademik ilgi alanı aile hukukuydu ve Exeter Üniversitesi'nde bu alanda çalışan ilk akademisyen oldu. O günlerde yaygın olan görüşün aksine, Lasok, hukukçuların, özellikle de akademyada bulunanların akademik olarak yayın yapmaları gerektiği görüşünü savunuyordu.

1958 yılında Exeter Üniversitesi'nde karşılaştırmalı hukuk alanında misafir öğretim üyesi olan Lasok, 1968 yılında kadrolu öğretim üyeliği statüsünü kazandı. Hukuk Fakültesi'nin dekanlığı görevinde dört kez bulunan Lasok, yine 1968 yılından itibaren Yurtdışındaki Polonyalılar Sanat ve Bilim Derneği'nin muhabir üyeliğini yaptı. 1972 yılında, Sürgündeki Polonya Hükümeti'nde devlet başkanlığı konumunda olan Stanisław Ostrowski, Lasok'a Dışişleri Bakanı'nın portföyünü üstlenmesini önerdi. Ancak Lasok, bu teklifi, bilimsel çalışmalarını sekteye uğratabileceği

kaygısıyla reddetti. Aynı yıl ilk İngiltere'deki ilk Avrupa Hukuku Merkezi'ni kurdu ve bu merkezin başkanı oldu. İngiltere AT üyesi olduğunda, kendisi AT hukuku alanında lisans ve lisansüstü dersler organize eden Lasok, John Bridge ile birlikte, Avrupa hukuku hakkında ilk ve en popüler ders kitaplarından birini yazdı. Bu kitap, üzerinde yapılan özenli değişikliklerle güncel tutuldu.

1982 senesinde Lasok Kraliyet Danışmanı (Kraliçe'nin Danışmanı) şeref unvanına layık görüldü. Bir yıl sonra Fransız hükümeti, kendisine *Ordre des Palmes Académiques* nişanı verdi. 1987'de Virginia eyaleti barosunun onur üyesi oldu ve Poznan'daki Adam Mickiewicz Üniversitesi'nden fahri doktora unvanı aldı. Sonraki yıllarda, aralarında Aix-Marseille III Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'nin de bulunduğu birçok üniversiteden çok sayıda ödül ve unvan aldı. Anadili Lehçe'nin yanısıra İngilizce, Fransızca, Almanca ve İtalyanca dillerini akıcı şekilde konuşabiliyordu. Bu sayede Kanada, ABD, İsviçre, İtalya, Türkiye, Fransa, İrlanda, Singapur ve Japonya gibi birçok ülkede ders verdi. Anavatanı Polonya'da Jagiellonian Üniversitesi, Poznań'daki Adam Mickiewicz Üniversitesi ve Toruń'daki Nicolaus Copernicus Üniversitesi'nde dersler verdi. 1986'da emekli oldu. 1999 yılında Polonya Cumhurbaşkanı tarafından Polonya Cumhuriyeti Devlet Üstün Hizmet Nişanı Subay Haçı ile ödüllendirilmiştir.

1987 yılında kuruluşundan 1996 yılına dek Lasok Enstitümüz'ün tedrisatı için çok önemli bir figür olmuştur. “AB Hukuku ve Kurumları” ve “AB Türkiye İlişkileri” gibi çeşitli konularda dersler vermiş, konferanslar ve çalıştaylar gibi çeşitli akademik etkinliklerde yer almıştır. Hitabet gücü ve uzmanlığı ile Lasok Türkiye'nin AB'ye katılımını güçlü ve etkili bir şekilde savunmuştur¹:

Türkiye'nin AB üyeliği konusu ulusal açıdan ve Avrupa açısından açık ve tartışılmaz gözükmektedir. Bu durum öncelikle, bu büyük gücün iki kıtaya uzanan ve Ortadoğu'da bir Avrupa varlığı sağlayan jeopolitik konumundan dolayıdır. Türkiye'nin, Avrupa Topluluğu'nun *Mare Nostrum* olarak gördüğü Akdeniz'e olan kıyısı kayda değer bir uzunluktaiken İstanbul Boğazı'nın Avrupa tarafında yer alan topraklarının yüzölçümü Belçika'nınkine eşittir. Asya kıtasına çekilmediği sürece Türkiye coğrafi gerçekliğin sonuçlarından kaçamaz. İkinci Dünya Savaşı'ndan beri Türkiye Batı Avrupa meselelerinde önemli bir rol oynamıştır. Avrupa Konseyi'nin üyesidir ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin imzacılarından. Batı ittifakının bir üyesi olarak NATO'nun ortak savunmasına cömertçe katkıda bulunmuştur. Türkiye'nin bağlılığının nereye yönelik olduğuna dair şüphe yoktur.

Dominik Lasok'un oğlu Paul Lasok da AB hukuku alanında uzmandır ve Enstitümüz'de ders vermiş ve yayınlarımıza katkıda bulunmuştur.

---

1 Kabaalioglu, Haluk, “In Memoriam”, *Marmara Journal of European Studies*, Vol.8, No.1-2, 2000, ss. 11-18.

Professor Dr. Dominik LASOK
QC, OPA, LenDr, LLM, Ph.D., Dr Juris LL.D, Dhc.
(January 4, 1921 – April 11, 2000)

Dominik Lasok was born in Turza Śląska, a village in Polish Silesia. His father, a farmer, was an activist, and his mother a housewife. When he was attending the State Gymnasium in Rybnik, the outbreak of World War II interrupted his studies. His initial intention was to go to university after completing two years compulsory military service. However, his plans were set back when he was stationed in the Carpathian mountains. After five weeks of fighting, the Polish army was compelled to surrender to the combined onslaught of the Germans coming from the West and the Russians coming from the East. He was a prisoner first of the Russians, from whom he escaped only to find himself a prisoner of the Germans. He managed to escape once again and eventually reached home. He found a way to get to France, where he voluntarily joined the Polish army that was being formed there. He was incorporated into the Second Infantry Division, in which he fought until surrender. In June 1940, the Vichy regime concluded an armistice with the Germans, but the Polish forces were not prepared to accede to it, and, pursued by the Germans, they retreated towards Switzerland. About half of the original force of 23.000 men reached there in safety. In Switzerland, Lasok graduated from the secondary school, and began studying law at the University of Fribourg. In 1944, he obtained the diploma “*Licencié en droit*”, and then enlisted in the Second Warsaw Armored Division with which he underwent an Italian campaign. Two years later, he settled in Great Britain where he received his LLM degree from Durham University and PhD degree from the LSE. He became a lecturer in law at Exeter University in 1958.

Lasok got board-certified by the bar in 1954, but he never practiced as a barrister. His first academic interest was in family law. He was the first academic who studied this subject at Exeter University. Contrary to the prevailing opinion of those days, he defended the opinion that lawyers, especially those who were in academia, should publish academically.

In 1958, he was an adjunct faculty member to the comparative law department at the University of Exeter. In 1968, he became a full-time professor. He was elected four times dean of the Faculty of Law. Also from 1968, he was a corresponding member of the Polish Society of Arts and Sciences Abroad. In 1972, he received from Stanisław Ostrowski, the President of the Republic of Poland in exile, a proposal to take over the portfolio of the Minister of Foreign Affairs, but refused to accept this proposal believing that such a function would limit his scientific career.

In the same year, he established and became the director of the first British Center for European Law. When Britain became a member of the EC, he was one of the first academics in the country who organized graduate and postgraduate courses in European law. Together with John Bridge, he wrote one of the first and most popular students' textbooks on European law. This book was kept update with diligent revisions.

In 1982 Lasok received the honorable title of the Royal Counselor (Queen's Counsel). A year later, he was honored with the *Ordre des Palmes Académiques* by the French government, and in 1987, he became an honorary member of the Bar of the State of Virginia and Doctor honoris causa of the University of Adam Mickiewicz in Poznan. In later years, he received numerous awards and titles, including honorary doctorates at Université d'Aix-Marseille III and the University of Istanbul. Besides his mother tongue, Polish, he was fluent in English, French, Italian and German, so as a visiting professor he lectured at many universities, including in Canada, the United States, Switzerland, Italy, Turkey, France, Ireland, Singapore and Japan. In his native country, Poland, he lectured at the Jagiellonian University, University of Adam Mickiewicz University in Poznań and the Nicolaus Copernicus University in Toruń. He retired in 1986. In 1999, he was awarded by the President of the Republic of Poland with the Officer's Cross of the Order of Merit of the Republic of Poland.

From its establishment in 1987 until 1996, Lasok was a pivotal figure for the curriculum of our Institute. He lectured on various topics including "Law and Institutions of the EU" and "EU-Turkey Relations", and took part in various academic events such as conferences or workshops. With his eloquence and expertise, Lasok was a vocal and influential advocate of Turkey's accession to the EU²:

The case for Turkey's membership of the EC appears clear and strong from a national and European point of view. It is dictated by the geo-political position of this major power spanning two continents and constituting a European presence in the Middle East. Turkey's coastline runs a considerable length of the Mediterranean which is regarded as the Mare Nostrum of the European Community whilst Turkish territory on the European side of the Bosphorus equals the territory of Belgium. Short of retreating to Asia Turkey cannot escape the consequences of the geographical reality. Since the Second World War Turkey has played a significant part in West European affairs. She is a member of the Council of Europe and a signatory of the European Convention on Human Rights. As a member of the Western alliance she has contributed generously to the common defence in NATO. There is no doubt where her loyalty lies.

His son, Paul Lasok, also an expert on EU law, lectured at and contributed to the work of our Institute on many occasions.

---

2 Kabaalioglu, Haluk, "In Memoriam", *Marmara Journal of European Studies*, Vol.8, No.1-2, 2000, pp. 11-18.

KURULLAR / COMMITTEES

Onursal Başkan / Honorary Chairman

Erol Özvar, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi Rektörü, Türkiye

Başkan / Chairman

Halûk Kabaalioglu, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye

Muzaffer Dartan, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye

Çiğdem Nas, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

İktisadi Kalkınma Vakfı, Türkiye

Bilim Kurulu / Scientific Committee

Sinem Akgül Açıkmeşe, Prof. Dr.

Kadir Has Üniversitesi, Türkiye / Kadir Has University, Turkey

Erhan Aslanoğlu, Prof. Dr.

Piri Reis Üniversitesi, Türkiye / Piri Reis University, Turkey

Senem Aydın Düzgit, Prof. Dr.

Sabancı Üniversitesi, Türkiye / Sabancı University, Turkey

Besim Bülent Bali, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi, Türkiye / Marmara University, Turkey

Sanem Baykal, Prof. Dr.

TOBB ETÜ, Türkiye / TOBB ETU, Turkey

Dimitris Bouris, Dr. Öğretim Üyesi / Dr.

Amsterdam Üniversitesi, Hollanda / University of Amsterdam, Netherlands

Hacı Can, Prof. Dr.

Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye / Dokuz Eylül University, Turkey

James Connelly, Prof. Dr.

University of Hull, Birleşik Krallık / University of Hull, United Kingdom

Muzaffer Dartan, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi, Türkiye / Marmara University, Turkey

Thomas Diez, Prof. Dr.

Tübingen University, Almanya / Tübingen University, Germany

Theofanis Exadaktylos, Prof. Dr.

University of Surrey, Birleşik Krallık / University of Surrey, United Kingdom

İlke Göçmen, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Ankara Üniversitesi, Türkiye / Ankara University, Turkey

Narin İdriz, Dr. Öğretim Üyesi / Dr.

Asser Institute, Hollanda / Asser Institute, Netherlands

Ayhan Kaya, Prof. Dr.

İstanbul Bilgi Üniversitesi, Türkiye / İstanbul Bilgi University, Turkey

Selami Kuran, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi, Türkiye / Marmara University, Turkey

Çiğdem Nas, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye / Yıldız Technical University, Turkey

Ziya Öniş, Prof. Dr.

Koç Üniversitesi, Türkiye / Koç University, Turkey

Selin Devrim Özdemir, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi, Türkiye / Marmara University, Turkey

Yasemin Özerkek, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi, Türkiye / Marmara University, Turkey

Mahmut Tekçe, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi, Türkiye / Marmara University, Turkey

Deniz Tekin Apaydın, Dr. Öğretim Üyesi / Dr.

Marmara Üniversitesi, Türkiye / Marmara University, Turkey

Özlem Terzi, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Vrije Universiteit, Hollanda / Vrije University, Netherlands

Dimitrios Triantaphyllou, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Kadir Has Üniversitesi, Türkiye / Kadir Has University, Turkey

Meltem Ulusan, Dr. Öğretim Üyesi / Dr.

Marmara Üniversitesi, Türkiye / Marmara University, Turkey

Utku Utkulu, Prof. Dr.

Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye / Dokuz Eylül University, Turkey

Kamil Zajaczkowski, Dr. Öğretim Üyesi / Dr.
Varşova Üniversitesi, Polonya / Varşova University, Poland

Hong Zhuang, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.
Indiana University, ABD / Indiana University, USA

Düzenleme Kurulu / Organizing Committee

Başkan / Head

İmre S. Ersoy, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.
Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Üyeler / Members

Esen Cam, Arş. Gör. / Research Assist.
Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Münevver Cebeci, Prof. Dr.
Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Armağan Emre Çakır, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.
Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Ebru Dalğakıran, Arş. Gör. / Research Assist.
Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Muzaffer Dartan, Prof. Dr.
Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Emre Erdemir, Doktora Öğrencisi / PhD Candidate
Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Mesut Eren, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.
Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Emirhan Gör l, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Fatmanur Kaçar, Arş. Gör. / Research Assist.

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Mustafa Tayyar Karayığıt, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Ece Mozakoğlu, Doktora  ğrencisi / PhD Candidate

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Çiğdem Nas, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Yıldız Teknik Üniversitesi İİBF, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Veli  zdemir, Doktora  ğrencisi / PhD Candidate

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

Yonca  zer, Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

N. Aslı Şirin, Dr. Öğretim  yesi / Dr.

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü, Türkiye / Marmara University Institute of European Studies, Turkey

KONFERANS PROGRAMI / CONFERENCE PROGRAMME

YER / VENUE: Occidental Taksim, İstanbul

7 Şubat 2020 – CUMA / February 7, 2020 – FRIDAY

09:00-10:00 Kayıt / Registration

10:00 – 11:00 Açılış Oturumu / Opening Session (Büyük Salon)

Açılış Konuşması / Opening Speech: Ayhan Zeytinoğlu, Chairman of Economic Development Foundation (İKV)

Oturum Başkanı / Chair: Prof. Dr. Halük Kabaalioglu, Founding Director, Institute of European Studies

Davetli Konuşmacı / Keynote Speaker: Dr. Paul Lasok QC, Former Head of Monckton Chambers

Oturum / Session 1

11:00 – 12:00 Emerging Issues in European Security (Büyük Salon)

Chair / Discussant: Zuhal Mert Uzuner, Marmara Üniversitesi

- **United Space in Europe: ESA in EU Integration and CFSP** – İtir Toksöz, Doğuş University
- **The Role and Importance of Renewable Energy in the Free Trade Agreements of the European Union** – Halil Çeçen, Burdur Mehmet Akif Ersoy University
- **Environmental Security: Cyprus at the Crossroads of Europe** – Emine Eminel Sülün, Near East University; Zehra Azizbeyli, Near East University

11:00 – 12:00 AB Ortaklık Hukuku Çerçevesinde Problemler ve Çözüm Yolları (Küçük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: İlke Göçmen, Ankara Üniversitesi

- **Ortaklık Hukuku, Karayolu Taşımacılığının Sorunları Açısından Ne Ölçüde Çözüm Oluşturabilir?** – İlke Göçmen, Ankara Üniversitesi
- **Türkiye'nin Avrupa Birliği Politikasında Vize Sorunu ve Etkileri** – Didem Saygın, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- **Avrupa Birliği Ortaklık Anlaşmalarının Uluslararası Hukuk Kapsamında Değerlendirilmesi** – Jonida Begaj, Marin Barleti Üniversitesi

12:00 – 13:00 Öğle Yemeği / Lunch

Oturum / Session 2

13:00 – 14:00 The EU as a Security Actor (Büyük Salon)

Chair / Discussant: Catherine MacMillan, Yeditepe Üniversitesi

- **The EU as a Security Actor in Africa: the Case of Sahel Mali** – Rasheed Ibrahim, Sabancı University
- **Conflict Resolution through Enlargement but without Membership?** – Pınar Sayan, Beykoz University
- **Role of the EU for Security and Cooperation in the Eastern Mediterranean** – Zuhall Mert Uzuner, Marmara University

13:00 – 14:00 Siyasal İletişimde Nitel Araştırmalar (Küçük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Emel Poyraz, Marmara Üniversitesi

- **Brexit Sürecinin Ekonomik Boyutuna Yönelik Kamusal Alan Tartışmaları** – Sadık Demirbağ, Dokuz Eylül Üniversitesi; Huriye Toker, Yaşar Üniversitesi
- **Avrupa'da Göçmen Karşıtı Politikaların Yükselişi ve Uluslararası Medyadaki Yansımaları: Euronews Örneği** – Dilhan Apak, Haliç Üniversitesi
- **Halkla İlişkilerde Sistem Kuramı ve Simetrik İletişim Bağlamında Siyasal İletişim** – Emel Poyraz, Marmara Üniversitesi; Ayşe Gül Soncu, Marmara Üniversitesi

14:00 – 14:15 Kahve Arası / Coffee Break

Oturum / Session 3

14:15 – 15:15 Rising Populism, Xenophobia and Euro-Scepticism (Büyük Salon)

Chair / Discussant: Fulya Hisarlıoğlu, Doğu Üniversitesi

- **Rising Fusion of Populism and Euroscepticism in Italy: The Case of The League** – Selcen Öner, Bahçeşehir University
- **The Reflections of Upsurging Xenophobia on the European Parliament Elections** – N. Aslı Şirin, Marmara University
- **Brexit and Xenophobia: A Retreat of British Multiculturalism?** – H. Deniz Genç, Medipol Üniversitesi; Zekeriya Tüzen, Bahçeşehir University

- **Progressive Politics: The Way Forward for the EU?** – Suna Gülfer Ihlamur Öner, Marmara University
- **Lords of Misrule? Carnavalesque Populism in the Brexit Discourse of Nigel Farage and Boris Johnson** – Catherine MacMillan, Yeditepe University

14:15 – 15:15 AB-Türkiye İlişkileri ve Diğer AB Konuları (Küçük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: T. Mesut Eren, Marmara Üniversitesi

- **Avrupa Birliği'nde Erasmus Plus KA2 Programının Emek Piyasası Üzerindeki Etkilerinin Analizi** – Hale Balseven, Akdeniz Üniversitesi; Mustafa Çoban, Akdeniz Üniversitesi; Figen Ceylan, Akdeniz Üniversitesi
- **Avrupa Birliği'nde Davranışsal Kamu Politikaları Uygulamaları** – Kübra Ecer, T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı
- **AB-Türkiye-Gümrük Birliği'nin GATT'ın XXIV. Maddesine Olası Aykırılığı ve Sonuçları** – T. Mesut Eren, Marmara Üniversitesi
- **Normatif Güç Bağlamında Avrupa Birliği'nin Değişen Ticaret Stratejisi** – Ali Kıncal, Dokuz Eylül Üniversitesi; Özge Bozkaya, Yaşar Üniversitesi
- **Avrupa Bankacılık Birliği'nin Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri Bankacılık Performansına Etkileri** – Sevgi İnceci, Galatasaray Üniversitesi; Yeşim Gürbüz, Galatasaray Üniversitesi

15:15 – 15:30 Kahve Arası / Coffee Break

Oturum / Session 4

15:30 – 16:30 Current Debates in the EU's Common Security and Defence Policy (Büyük Salon)

Chair / Discussant: Alper Kaliber, Altınbaş Üniversitesi

- **Can the EU be More Capable? Assessing the Role of the EU's Institutions in Defence Capability Development** – Theofanis Exadaktylos, University of Surrey
- **Quo Vadis Common Security and Defence Policy? Revisiting the Major Debates in European Security** – Münevver Cebeci, Marmara University
- **CSDP and Gender Mainstreaming: UNSCR 1325 and The EU** – Ece Mozakoğlu, Marmara University
- **UK-EU Military Cooperation and Brexit: A Neoclassical Realist Perspective** – Veli Özdemir, Marmara University

**15:30 – 16:30 AB Politikalarında Çok-Kültürlülük, Göç ve Azınlık Hakları
(Küçük Salon)**

Oturum Başkanı / Tartışmacı: N. Aslı Şirin, Marmara Üniversitesi

- **AB Üyeliği Yolunda Azınlık Hakları: Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan** – Nihan Akıncılar Köseoğlu, Fenerbahçe Üniversitesi
- **Brexit Sonrası Britanya'nın İskoçya Sorunu ve AB'nin (Çokkültürlü) Azınlık Politikalarına Etkisi** – Yusuf Ertuğral, EuroPolitika Dergisi
- **Avrupa Birliği'nin Geleceğinde Mültecilerin Rolü** – Serpil Bardakçı Tosun, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
- **Mülteci Krizinin Almanya'nın İç Politikasına Etkisi** – Celil Batur, Marmara Üniversitesi
Self-Determinasyon Kavramı ve Avrupa Birliği'nde Bir Örnek Olay Olarak Katalonya – Filiz Cicioğlu, Sakarya Üniversitesi; Yeşim Bayram, Sakarya Üniversitesi

Oturum / Session 5

**16:30 – 17:30 Democracy, Democratization and Identity in Europe
(Büyük Salon)**

Chair / Discussant: Armağan Emre Çakır, Marmara Üniversitesi

- **With or without You: The Shift in Discourses of Identity in the EU-Turkey Relationship** – Erman Ermihan, Kadir Has University
- **From De-Europeanization to Anti-Westernism: Turkish Foreign Policy in Flux** – Alper Kaliber, Altınbaş University
- **Understanding Democratic Backsliding in the EU Member-State: A Case Study of Poland** – Slawomira Mysiak, International College Portsmouth

16:30 – 17:30 Avrupa'da Popülizm ve Aşırı Sağın Yükselişi (Küçük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Selcen Öner, Bahçeşehir Üniversitesi

- **Popülist Güvenlikleştirme: Brexit ve AB'de Yükselen Avrupa Kuşkuçuluğunu Anlamak** – Fulya Hisarlıoğlu, Doğu Üniversitesi
- **Avrupa Birliği'nde Yükselen Euroseptisizm** – Ebru Oğurlu, Lefke Avrupa Üniversitesi

- **Aşırı Sağ Popülizm Bağlamında AB'nin Geleceği – AfD Örneğinde Söylem Çözümlemesi** – Erdem Tekçi, Ankara Üniversitesi
- **Avrupa'da Sağ Popülizmin Korkuyu Araçsallaştırması: Almanya Örneği** – Yonca Özer, Marmara Üniversitesi; Fatmanur Kaçar, Marmara Üniversitesi

8 Şubat 2020 – CUMARTESİ / February 8, 2020 – SATURDAY

Oturum / Session 6

10:00 - 11:00 Current Debates in European Foreign Policy (Büyük Salon)

Chair / Discussant: Beken Saatçioğlu, MEF Üniversitesi

- **“Fortress Europe” or Not? The European Union’s Security Policies on Migration** – Merve Önal, Paris 1 Panthéon Sorbonne University
- **Backdoor Democratisation? The EU’s Migration Management in the Eastern Neighbourhood** – Fulya Akgül Durakçay, Dokuz Eylül University
- **The European Union’s Post-Arab Spring Democracy Promotion in the Middle East: A Missed Opportunity?** – İrem Aşkar Karakır, Dokuz Eylül University
- **Beyond National Governments: Explaining Foreign Policy Referendums in Europe** – Nanuli Silagadze, Åbo Akademi University

10:00 - 11:00 AB’li ve AB’siz Hukuk (Küçük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Sanem Baykal, TOBB-ETÜ

- **AB Üyeliğinden Ayrılmanın İç Hukuk Sistemine Etkisi: Brexit Örneği Üzerinden Bir İnceleme** – Sanem Baykal, TOBB-ETÜ
- **Yapay Zekanın Yargı Sistemlerinde Kullanılmasına İlişkin Avrupa Etik Şartı** – Gizem Yılmaz, Marmara Üniversitesi
- **Avrupa Birliği’nde Yeni Bir Hukuk Yaratma Aracı Olarak Ajanslaşma Hareketi** – Ege Okakın Erbaş, Dokuz Eylül Üniversitesi

Oturum / Session 7

11:00 - 12:00 The EU’s Enlargement Policy (Büyük Salon)

Chair / Discussant: N. Aslı Şirin, Marmara Üniversitesi

- **Challenges of European Union (EU) Enlargement: Interplay between the EU Institutions and the Member States** – Hatice Yazgan, Çankırı Karatekin University

- **Enlargement Policy in Flux: EU-Turkey-Western Balkans Relations** – Damla Cihangir Tetik, Ayvansaray University
- **Regaining the influence: Turkish Cooperation Initiatives in the Balkans** – Jan Pawel Niemiec, Jagiellonian University
- **All Water under the Bridge: The Interaction between Turkey's Relations with the US and with the EU** – Armağan Emre Çakır, Marmara University
- **Refugee Women as The Neglected Subjects of The EU-Turkey Relations** – Sinem Bal, University of Nottingham

11:00 – 12:00 Jeoekonomi, Enerji Güvenliği ve AB (Küçük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Emirhan Göral, Marmara Üniversitesi

- **Avrupa Birliği'nin Ortak Enerji Politikası Oluşturma Çabaları: Danimarka, Almanya ve Polonya Örnekleri Üzerinden Bir Değerlendirme** – Emre Erdemir, Marmara Üniversitesi
- **Çin'in Yeni İpek Yolları Projesi ve Avrupa Birliği** – Tolga Bilener, Galatasaray Üniversitesi
- **Avrupa Birliği Enerji Politikalarının Dönüşümü** – Z. Nazlı Kansu, Marmara Üniversitesi
- **Doğu Akdeniz Deniz Yetki Alanları Krizinde Üçüncü Aktör Olarak Avrupa Birliği** – Tuğçe Kafdağlı Kuru, Yıldız Teknik Üniversitesi
- **Doğu Akdeniz Doğal Gazının AB Enerji Güvenliğine Katkısı** – Sıla Turaç Baykara, İzmir Demokrasi Üniversitesi

12:00 – 13:00 Öğle Yemeği / Lunch

Oturum / Session 8

13:00 - 14:00 Legal Aspects of European Integration (Büyük Salon)

Chair / Discussant: Deniz Tekin Apaydın, Marmara Üniversitesi

- **The Competence of The EU on the Exclusive Economic Zones of the Member States** – Deniz Tekin Apaydın, Marmara University
- **Freedom of Expression and Its Limits under the Case Law of the European Courts-with Special Reference to the Recent Decisions of the CJEU on Google and Facebook Cases** – Feyza Başar, Gedik University
- **Reform of the Dublin System: A Matter of Long-Standing Controversy** – Gözde Kaya, Dokuz Eylül University

13:00 – 14:00 Kamu Diplomasisi ve Lobicilik (Küçük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Ömer Faruk Gençkaya, Marmara Üniversitesi

- **Türkiye'nin Avrupa Birliği Üyeliği Sürecinde Çıkar Gruplarının Lobi Faaliyetleri** – Alper Yurттаş, İstanbul Teknik Üniversitesi
- **Avrupa Bağlamında Lobicilik, Şeffaflık ve Kamusal Karar Alma Süreci: Düzenleyici Çerçeve Üzerine Bazı Ön Gözlemler** – Ömer Faruk Gençkaya, Marmara Üniversitesi
- **Lizbon'dan Küresel Stratejiye Avrupa Birliği'nin Kamu Diplomasisi** – Çiğdem Şahin, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

14:00 – 14:15 Kahve Arası / Coffee Break

Oturum / Session 9

14:15 - 15:15 Türkiye-AB İlişkileri (Büyük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Başak Alpan, Ortadoğu Teknik Üniversitesi

- **Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye'nin Göç Politikası Hakkındaki Görüşleri (2011-2018)** – Melek Özlem Ayaş, Beykent Üniversitesi
- **Akademik Perspektiften AB-Türkiye İlişkileri: Kuramsal, Yöntemsel ve Tematik Dönüşüm** – Ebru Turhan, Türk Alman Üniversitesi; Rahime Süleymanoğlu Kürüm, İstanbul Gedik Üniversitesi
- **20. Yüzyılda Millî Görüş Hareketi'nin AB'ye Yaklaşımı: Çevreden Merkeze Yolculukta AB'nin Keşfi** – Efe Can Müderrisoğlu, Doğuş Üniversitesi
- **Müzakere Sürecinde Yaşanan Kurumsal Dönüşüm: Kamu Denetçiliği Kurumu** – H. Kutay Aytuğ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- **AB'nin Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası Başlığı Altında Türkiye İlerleme Raporlarında Yönelttiği Eleştiriler** – Haydar Efe, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

14:15 - 15:15 EU Policies and Quantitative Studies on the EU (Küçük Salon)

Chair / Discussant: Bilge Filiz, Ankara Üniversitesi

- **The Impact of Populism and Nationalism on Common Agricultural Policy** – Oğuzhan Barçın, İstanbul 29 Mayıs University

- **Active Social Policies in Turkey and Spain, and the Perception of Social Responsibilities** – Bilge Filiz, Ankara University
- **A Comparison of the European Union Countries' Levels of Digital Public Services** – Oğuz Güner, Amasya University
- **Agency Costs and Dividend Policies of European Firms** – Hasan Tekin, University of Bradford
- **Optimal Leverage of Travel and Leisure Firms in Europe** – Hasan Tekin, University of Bradford

Oturum / Session 10

15:15 – 16:15 Transatlantik İlişkilerde Güncel Meseleler (Büyük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Armağan Emre Çakır, Marmara Üniversitesi

- **Trump Döneminde Transatlantik İlişkiler** – Mehmet Bardakçı, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi
- **Kriz, Belirsizlik ve Sistemsel Dönüşüm Döneminde Avrupa Birliği-ABD İlişkileri** – Sinem Kocamaz, Ege Üniversitesi
- **AB – ABD İlişkilerinde Türkiye'nin Konumu** – Yiğit Yavuz, Dokuz Eylül Üniversitesi

15:15 – 16:15 EU's Economic Relations (Küçük Salon)

Chair / Discussant: Nevra Esentürk, Yalova University

- **New Propensity to Capital Flows between European Union and China: Any Implications for Chinese Belt and Road Initiative?** – Elif Uçkan Dağdemir, Anadolu University
- **The EU Trade Policy in the Age of New Protectionism: Implications for the Future of Common Commercial Policy** – Ali Kınca, Dokuz Eylül Üniversitesi; Utku Utkulu, Dokuz Eylül University
- **The Future of the EU-China Economic Relations** – Pantea M. Zanganeh, Tehran University
- **The Role of the EU in Multilateral Development Cooperation: Challenges and Limitations in Times of Crises** – Nevra Esentürk, Yalova University

16:15 – 16:30 Kahve Arası / Coffee Break

Oturum / Session 11

16:30 – 17:30 Avrupa Bütünleşmesi ve Politikalarında Güncel Tartışmalar (Büyük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Pınar Sayan, Beykoz Üniversitesi

- **Avrupa Birliği'nin Ulusal Egemenlik Sınaması** – Burak Tangör, Hacettepe Üniversitesi
- **“Duvardaki Kapı”: Avrupa Birliği'nin Sınırlarını Anlamak** – Ebru Dalğakıran, Marmara Üniversitesi; N. Aslı Şirin, Marmara Üniversitesi
- **Avrupa Birliği'nde Bölgecilik ve Ulus Devlet Gerilimi: Birleşik Krallık ve İskoçya Örneği** – Okan Can, Manisa Celal Bayar Üniversitesi; H. Kutay Aytuğ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- **Polonya'nın İkilemi Olarak Avrupa Birliği ve Farklılaşmış Avrupa Bütünleşmesi** – Sezgin Mercan, Başkent Üniversitesi
- **Avrupa Birliği Dış İklim Değişikliği Politikası** – Defne Günay, Yaşar Üniversitesi

16:30 – 17:30 AB'nin Güvenlik Aktörlüğü (Küçük Salon)

Oturum Başkanı / Tartışmacı: Münevver Cebeci, Marmara Üniversitesi

- **Uluslararası Terörizm ve AB'nin Uluslararası Terörizmle Mücadele Yöntemlerinin Etkinliği** – Omca Altın, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
- **Liberal Bir Aktör Olarak Avrupa Birliği: Akdeniz İçin Birlik Örneği** – Büşra Kılıç, Marmara Üniversitesi
- **Avrupa Birliği'nin Yumuşak Güç Kullanımı: Doğu Ortaklığı'nın Onuncu Yılı** – Esra Erol Ergan, İstanbul Üniversitesi

17:30 Kapanış Oturumu / Closing Session (Büyük Salon)

Oturum Başkanı / Chair: Prof. Dr. Münevver Cebeci, Marmara Üniversitesi

Davetli Konuşmacı / Keynote Speaker: Prof. Dr. Thomas Diez, University of Tübingen

RECTOR'S NOTE

Dear Colleagues,

As one of the most important foreign policy objectives of Turkey, the accession process of Turkey to the European Union (EU) continues for more than 60 years and as of today, Turkey is in the stage of accession negotiations. The EU holds particular importance for Turkey as the Union ensures a peaceful coexistence in a continent where two World Wars broke out.

Although the idea of a united Europe dates back to earlier periods of European history, the first concrete step towards the integration was taken after the Second World War with an aim of a peaceful settlement. By the 1950s, the founding states of the Union formed a supranational decision-making system initiated from cooperation in coal and steel industries. The following event was the establishment of a customs union among the member states as the first step of economic integration.

In the course of European integration, new member states paved the way to the geographical enlargement while cooperation in further political issues facilitated the deepening of the Union. The integration process was initiated by 6 member states and then it has reached up to 28 members as of today and Balkan states, as well as Turkey, are in the prospect of membership. On the other hand, through gradual establishment of the free movement of goods, as well as the free movement of capital, services, and labor within the EU, the Single Market which eliminates the economic borders among the member states has been achieved. In the following years, by adopting a single currency, economic integration among the member states has been completed and steps towards a threshold for a political integration under the roof of the EU have been taken.

In its current course, the EU has been acknowledged as the most successful regional integration project among the others across the world. The Union still takes its place among the leading economic attraction centers at global scale despite the challenges due to its evolving structural transformation. The EU holds particular importance for Turkey both because of the geographic proximity and the frequency of social and economic relations. Turkey is also an extremely important and credible partner for the Union. Although there have been certain difficulties in Turkey's accession to the EU, the membership of Turkey has particular importance for both parties. The main reason for the current challenges against membership is the fact that Turkey has a geographical and demographic impact which is

greater than the other candidate countries ever. Without a doubt, the realization of Turkey's membership to the EU is closely related to the society's internalization of this process. Within this context, the decisive will of the government of the Republic of Turkey is needed to be supported by all public and private institutions and organizations. Marmara University does its full share both in academic and social platforms.

I would like to express my deepest gratitude that the Conference organized by the Institute of European Studies (one of the first academic institution in Turkey focusing on the European Union) will be held on 7-8 February 2020 with the participation of scholars from all over Turkey and abroad is turning into a traditional academic event. I sincerely wish success to all of the participants.

Prof. Dr. Erol ÖZVAR

Rector

IKV AND THE LONG AND WINDING ROAD OF TURKEY-EU RELATIONS

Ayhan ZEYTİNOĞLU, Chairman of IKV, Economic Development Foundation

Opening speech at the Marmara European Studies Conference, 07.02.2020

Ladies and Gentlemen, Dear Participants,

I would like to welcome you all to this Conference on European Studies on behalf of the Economic Development Foundation. I would also like to thank the Marmara University European Studies Institute and its director Prof. Dr. Muzaffer Dartan for co-organizing this event. This is the second conference that IKV and Marmara European Studies Institute co-organized and I hope that the series of conferences will continue for a long time to come.

I'm especially happy to be here today in the presence of Dr. Paul Lasok. I had the good fortune of being a student of his father, Prof. Dr. Dominik Lasok who taught EU Law at the Institute to generations of EU experts in Turkey. He is fondly and respectfully remembered by all his students in Turkey. I would like to thank Dr. Lasok for being with us today and sharing his valuable ideas on EU law and integration.

IKV is a non-governmental organization specialized on Turkey and EU relations. Established in 1965 by the Istanbul Chamber of Commerce and Istanbul Chamber of Industry, IKV has conducted research, organized conferences and seminars, published studies, reports, journals and bulletins and conducted projects on the EU, its policies and different aspects of Turkey-EU relations. IKV is not only a research organization but it also is an advocacy organization working to contribute to better ties between Turkey and the EU and Turkey's membership goal. With its Brussels office, IKV conducts close relations and dialogue with EU institutions. IK also hosts the Istanbul EU Information Center which aims to inform the general public about the EU and Turkey-EU relations. IKV also has a documentation center which is one of the oldest accredited EU documentation centers in Turkey. As IKV, supporting today's conference is very important for us since we believe that without academic research in this field, Turkey-EU relations cannot progress to a satisfactory level.

The world is going through a difficult and interesting period of change, transformation and innovation. The advances in information technologies, digital revolution and artificial intelligence are changing the world as we know it. Social media, smart phones and autonomous devices have become essential components of daily life and production mechanisms. Globalisation impacted on our lives in several ways and have also created many problems that humanity has to deal with through cooperation. The acceleration of transnational flows of goods, people, capital and information also led to many uncertainties, doubts and resistance such as seen in the growth of populist and Eurosceptic political movements.

The EU integration process is also affected from these developments. The creation of an area of free movement for factors of production, a borderless area of travel, living and working for the citizens of 28 (with Brexit 27) Member States, completion of the Single Market, adoption of a common currency, i.e. the euro have been very important achievements. Peace and prosperity are taken for granted by the younger generations in the EU. Despite these achievements, the EU is faced with many challenges as well. Creation of a common foreign and security policy, a common European defence mechanism, relations with the USA and China, dealing with Russian assertiveness, establishing a sustainable migration policy, fighting against climate change are just some of the challenges that the EU is faced with.

EU also faces challenges in governing relations between the Member States and maintaining a unity of purpose, solidarity and cohesion among them. Increasing influence of populism, authoritarianism, nationalism and nativism is also a serious setback for the progress of European integration. Populist right-wing parties such as the National Rally in France, Freedom Party in Austria and AfD in Germany are working against the idea of a united Europe. Movements like Pegida which are xenophobic and possibly racist question the idea of a multicultural Europe. Threats from such political parties and movements are real and pose a challenge to the popular support for European integration. They are also against Turkey's membership to the EU and question Turkey's suitability for the EU and its European identity. I believe that such a rhetoric is dangerous and counter-productive since it polarizes and creates barriers among peoples which makes cooperation difficult.

I have been a doctoral student in the European Studies Institute in the first half of the 1990's. Together with my classmates and colleagues we have believed in Turkey's European vocation and supported a united Europe. These convictions have not changed. Despite the setbacks and shortcomings, I think that the basic search for the "good life", for freedom, prosperity, justice and equality necessitates an integrated Europe based on common values. This Europe cannot be imagined without Turkey, and when I say this I do not mean just closer ties but I mean membership to the Union. Turkey, with its dynamic and lively society, thriving economy, enthusiastic young people, developing universities, productive industry and services as well as fertile agriculture can make a positive contribution to the EU. Turkey had become an important regional power with its economy, diplomacy and military might. It will be to the interest of the EU to accept such a country into the Union as a member state.

At the moment the presence of serious problems, disagreements and obstacles in Turkey's accession process may discourage us. Talk of Turkey's membership to the EU may seem like just a dream. However all it takes is a strong political will on the part of the EU and Turkey. In an opinion poll IKV conducted with TEPAV about the approach of Turkish public opinion to the EU, we have found out that 70.8 % of the population support Turkey's EU membership. Therefore the prospect of Turkey's membership to the EU is not over yet and together we have to continue to work towards this goal.

I would like to end my speech by thanking once again Prof. Dartan, Prof. Kabaalioglu, Dr. Lasok and all academics and students here today. I also salute the memory of the late Prof. Dr. Dominik Lasok and convey my gratitude for his efforts.

M.Ü. AVRUPA ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ KURUCU MÜDÜRÜ PROF. DR. HALÛK KABAALİOĞLU'NUN KONUŞMASI¹

Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü'nün düzenlediği bu uluslararası konferansın Enstitü'nün kuruluş yıllarında önemli katkıları bulunan çok değerli bir öğretim üyesi olan Prof. Dr. Dominik Lasok'a ithaf edilmesi son derece önemli bir vefa örneği niteliğindedir. Profesör Dr. Dominik Lasok, Birleşik Krallık'ta Avrupa Hukukunun öncü ismidir ve yayınları ile gerçekten Avrupa çapında tanınmış bir isimdir. Son kitaplarından birinde belirtilen unvanları şöyle sıralanıyordu: *Len Dr, LL.M, PhD, Dr.Juris, LL.D., Dhc of the Middle Teple, one of her Majesty's Counsel, Emeritus Professor of European Law and former Director of the Centre for European Legal Studies in University of Exeter.*

Böyle önemli bir toplantının açılış oturumunu yönetmek üzere görevlendirildiğim için teşekkür ederim. Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü müdürü sayın Prof. Dr. Muzaffer Dartan da 25 yıl önce Enstitü'deki görevimden ayrılmış olmama rağmen hemen hemen her toplantıya davet etmekle büyük bir kadirşinaslık örneği vermektedir.

Profesör Lasok'u anma amacıyla düzenlenen bu toplantının açılış oturumunun ilk konuşmacısının da Dr. Paul Lasok olmasını büyük bir memnuniyetle karşılıyorum. Prof. Dr. Dominik Lasok'un oğlu olan Paul Lasok, uzun yıllar AB Hukuk alanında çalışmıştır. Geçtiğimiz yıllarda babasının AB Hukuku kitabının yedinci baskısını güncelleştirerek yayınlayan Paul, Londra'da AB Hukukçuları Birliği'nin de başkanlığı yapmıştır.

Avrupa bütünleşmesinin hukuki yönünü en iyi bilen akademisyenlerden biri olan Prof. Dr. Dominik Lasok ile tanışmamız Enstitü'nün kuruluşundan da önceki zamanlara dayanmaktadır.

1986 yılında, Profesör Dominik Lasok'un Exeter Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde düzenlemiş olduğu Yaz Okulu Programı'na katılmıştım. Burada Profesör Dominik Lasok'un ders ve seminerleri yürütme biçiminden son derece etkilenmiştim. Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'na başvurması gündeme geldiği için daha 1984 yılında bir "Avrupa Koleji" kurulmasıyla ilgili yasa tasarısı hazırlayıp Marmara Üniversitesi Kurucu Rektörü değerli hocamız Prof. Dr. Orhan Oğuz'a sunmuştu. O tarihlerde enstitüler ancak bir yasa ile kurulabiliyordu. O

¹ İngilizce yapılan konuşmadan çevrilmiştir.

tarihte süreçle ilgili bir bilgisi olmamasına rağmen, Profesör Dominik Lasok'a İstanbul'da ders verip veremeyeceğini sordum. Yanıtı olumlu idi.

18 Haziran 1987 tarihinde kabul edilen bir yasada Marmara Üniversitesi bünyesinde Avrupa Topluluğu Enstitüsü'nün kurulmasına ilişkin bir madde yer aldı. O gün Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Orhan Oğuz, Avrupa Topluluğu Enstitüsü'nü derhal faaliyete geçirmem talimatı verdi. O dönemde idari personelin lojmanlarının olduğu bir binanın küçük bir dairesinde faaliyetlerimize başladık.

Bunun üzerine Profesör Dominik Lasok'u telefonla aradım ve İstanbul'a davet ettim. On gün sonra Atatürk Havalimanı'nda kendisini karşıladım. Atatürk Havalimanı'nda kendisine şöyle dedim: "Enstitünün adresi dahil olmak üzere hiçbir şey bilmemenize rağmen, İstanbul'a çıkıp geldiniz". Profesör Dominik Lasok bana şöyle cevap verdi: "Sana güveniyorum". Gelecek dokuz yıl boyunca İstanbul'daki yakın dostluğumuzun başlangıcı bu şekilde oluşmuştur.

Profesör Dominik Lasok ve eşi Sheila Lasok; Göztepe semti Küme Sokak'ta bulunan Marmara Üniversitesi'nin sahibi olduğu bir apartman dairesinde oturmaya başladılar. Profesör Dominik Lasok, Avrupa Topluluğu Enstitüsü'nün ilk dersini veren kişi olmasının yanı sıra, her gün Küme Sokak'tan Enstitü Binası'na gelerek yaklaşık iki buçuk saat süren dersler vermiştir.

Dersler dışında da Dominik Lasok Türkiye'ye çok iyi uyum sağlamıştı. Lasok ailesiyle konuştuğunuzda, kendilerinin tüm hayatları boyunca İstanbul'da yaşadıkları izlenimine kapılabiliriz. Çift, her hafta oğulları Marc'ın sulu boya veya kara kalem resimlerini yapacağı İstanbul'un tarihi yerlerini keşfederlerdi. Marc, anne ve babası gibi İstanbul'a hayran olmasının dışında, bu güzel kentin birçok yerini tuvaline aktarmıştı. İlk sergisini İstanbul Ticaret Odası'nda açan Marc Lasok, Kadıköy Cem Sokak'ta bulunan Katolik Kilisesinin kubbesini gönüllü olarak boyarken düşerek hayatını kaybetmiştir. Oğlunun vefatı, Profesör Dominik Lasok'ta derin izler bırakmıştır.

Bu talihsiz olayın ardından dahi Dominik Lasok, İstanbul'daki derslerine devam etmiş ve ders programlarını aksatmamıştır. Bazı öğrencilerinin akademik ilerlemeleri için Avrupa Hukuku alanında önde gelen tabii kendisinin kurduğu Avrupa Hukuku Merkezinin bulunduğu Exeter Üniversitesi'ne gitmelerine referans olmuştur. Ayrıca Profesör Dominik Lasok, Türkiye'nin Avrupa Topluluğu ile ilişkilerini geliştirmek için çeşitli projeler hazırlamış ve yayınlar yapmıştır. 1990 yılında Türkiye'nin hukuk mevzuatının Topluluk mevzuatına (*acquis communautaire*) uyumuna yönelik hazırladığı özel bir projede Profesör Dominik Lasok; Türkiye'nin Topluluğa üyeliğinin olumlu yönlerine vurgu yapmasına rağmen, Türkiye'nin Topluluğa üyeliğinin kültürel farklılıklar başta olmak üzere birçok faktör nedeniyle gerçekleşmesinin zorluklarını da ortaya koymuştur.

Profesör Dominik Lasok, özellikle Kıbrıs Sorunu'nun yol açtığı gelişmelerin, garantör devletler olan Türkiye, Yunanistan ve İngiltere tarafından çözülememesi nedeniyle sorunun

uluslararası hale gelmesinin yarattığı durumun Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği önünde nasıl bir engel oluşturduğunu da hatırlatıyordu. Ben 1996 yılında Enstitü Müdürlüğü görevinden ayrılıp, rektör olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki Lefke Üniversitesi'ne gittiğimde; Profesör Dominik Lasok, kendisiyle çalışmayı istemem halinde KKTC'ye gelmek istediğini söyledi. Birçok prestijli üniversiteden teklif almasına rağmen, KKTC'de kalarak üniversite bünyesinde kurmuş olduğumuz Avrupa Çalışmaları Yüksek Lisans Programı'nın ilk öğretim görevlisi olmuştur. Burada belirtmem gerekirse, Dominik Lasok'un 1987-1996 yılları arasında Marmara Üniversitesi Avrupa Topluluğu Enstitüsü'nde ders verdiği yıllarda çok sayıda Avrupa Hukuku uzmanı yetiştirmesi Türkiye için büyük bir şans olmuştur. KKTC'de bulunduğu sürede Dominik Lasok, Kıbrıs Sorunu'nun çözümü çerçevesinde önemli konferanslar vermiş ve "Kıbrıs Türklerinin çıkarlarının AB içinde federal bir Kıbrıs'ta korunamayacağı" nı ayrıntılı gerçekleriyle ifade etmekten çekinmemiştir.

Profesör Dominik Lasok, Avrupa Birliği Hukuku konusundaki bilgi ve deneyimleriyle literatüre de önemli katkılar vermiştir. Bunun yanında İstanbul'da öğretim üyeliği yıllarında bir dizi konferans için Japonya'yı ziyaret ederek, değerli yayınların Japon dilinde de yayınlanmasını sağlamıştır. İstanbul ve Türkiye'deki başarılarının bir karşılığı olarak 4 Haziran 1996 tarihinde Marmara Üniversitesi Senatosu kendisini "Fahri Doktora Unvanı" ile onurlandırmıştır. Bu törende Dominik Lasok "Türkiye'nin kendisinin ikinci evi olduğunu" ifade ederek 1987 yılında aramızda başlayan dostluğun altını çizmiştir. Daha sonra uzun yıllar önce terk ettiği ülkesi Polonya'ya dönerek Avrupa Birliği Hukuku alanında temel eser niteliğindeki kitabı Lehçe olarak da yayınladı ve akademik üretimine devam etmiştir. 23 Haziran 1997'de Adam Mickiewicz Üniversitesi de kendisine "Fahri Doktora Unvanı" tevdi etmiştir. Bu dönemde aramızda fiziki mesafe olsa da, iletişimimiz devam etmekteydi. Kendi ülkesinde daha genç yaşlarda görev alması gerekirdi ancak tarihsel şartlar onun Exeter'de ilerlemesine neden olmuştur. Polonya Hükümeti, bir sivil verilebilecek en yüksek derece olan "Onur Nişanı" takdim ederek, bir anlamda Lasok'a karşı minnet borcunu ödemiş oldu. Ayrıca, Exeter Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kütüphanesi'ne Profesör Dominik Lasok'un isminin verilmesiyle de bu Üniversite çok değerli Hocasına minnet duygularını göstermiştir.

Profesör Dominik Lasok, benim için sadece yakın bir meslektaş değil; aynı zamanda çok yakın bir dost ve arkadaş idi. Sadece akademik anlamda değil, kişisel anlamda da diğer insanlardan farklı özelliklere sahipti. Atatürk Havalimanı'nda onu karşılamaya gittiğim gün başlayan dostluğumuz benim için son derece değerli anılarla doludur. Marmara Üniversitesi Avrupa Araştırmaları Enstitüsü ve İktisadi Kalkınma Vakfı tarafından 7-8 Şubat 2020 tarihlerinde gerçekleştirilen Marmara Avrupa Çalışmaları Konferansı'nın Prof. Dr. Dominik Lasok'un anısına düzenlenmesinden duyduğum memnuniyeti bir kez daha ifade etmek istiyorum. Lasok, başta Avrupa Birliği Hukuku olmak üzere akademi ile hukuk dünyasına olan katkılarıyla ve yüksek şahsiyet sahibi özellikleriyle her daim hatırlanacaktır.

DEBATING EUROPE: PAST, PRESENT AND FUTURE

Dr. K. Paul. E. LASOK QC

It is an honour and a pleasure to address you today at the start of a conference which is being held in honour of my father. He spent many happy years teaching EU law in Istanbul; and he and my mother made many friends here, some of whom I see are present today.

As an introduction to your discussions about the past, present and future of Europe, and at the risk of anticipating some of the themes in this conference, I will make a few points about the beginnings of the European Union, its transformation in the 1990s and about where we seem to be today.

One hundred years ago (plus two months), the British economist, John Maynard Keynes, published a book entitled *The Economic Consequences of the Peace*.¹ The book set out an extended criticism of the peace treaties that ended the First World War. Keynes' analysis of the economic defects of the peace treaties has been both attacked and defended; but I do not think that one of the topics treated in the book, the solidarity of Europe and the need for social and economic peace², or the thesis underlying his book, that political stability depends largely upon economic prosperity, have been disputed. He thought that the peace treaties created a situation in which economic prosperity in Europe could not flourish and therefore condemned Europe to a state of political instability. Unfortunately, subsequent events showed that, in that respect, Keynes had been right.

Thirty years later, the creators of what is now the European Union were determined to learn from the lessons of the past; and what they brought into existence caught the imagination of people of my father's generation. The European Economic Community offered a new way forward for what was then a divided continent garrisoned by two antagonistic powers, the United States in the West and the Soviet Union in the East. Reduced to its essentials, the EEC created the conditions for economic prosperity and included a package of measures that were intended to raise the quality of life of the ordinary citizen so that the benefits of prosperity would be felt throughout society. All that was based on the rule of law and on the creation of legal rights that the ordinary citizen could exercise.

The system created by the European Economic Community could not guarantee economic prosperity or political stability; but what it did was to open up possibilities for businesses and ordinary citizens

---

1 *Collected Writings of John Maynard Keynes*, vol. II (Macmillan, 1971). The first edition was published at the end of 1919.

2 See the preface to the Roumanian edition, printed in vol. II of his *Collected Writings*.

that would enable them to improve their lives and raise standards of living. The system had the incidental effect of making political extremism both difficult and unattractive.

In the early 1990s, a new generation of politicians wished to take the European Economic Community forward and transform it into a European Union. My father was not in favour of that development for two main reasons.

First, he considered that the structure adopted by the European Economic Community was quite different from the contemporary European Coal and Steel Community. The Coal and Steel Community was a highly centralised organisation because the intention was to take into international control the two main industries that, at the time, supported war-making. In contrast, the European Economic Community had a more relaxed and flexible structure. In my father's view, it was based on "functional federalism", that is, cooperation between States, and not on the idea of replacing the States comprising it by a single supra-national State, although he acknowledged the possibility of evolution towards "territorial federalism" (effectively, a European version of the United States of America).³

The second objection advanced by my father was that the European Economic Community was a complicated and ambitious project. It was therefore reasonable to proceed at a cautious pace. If, eventually, that led to the emergence of a supra-national State, that would be the result of a natural evolution. On the other hand, if the pace was forced, the risk was that a gap would emerge between what the European Union was doing and popular inclinations. In those circumstances, any mistakes that were made would have far greater consequences than if they were made in a different political context.

As we know, the political decisions made in the 1990s that led to the transformation of the European Economic Community into the European Union were not always the right decisions. In particular, the creation of a single currency, the Euro, is an example of what was essentially a technical project being directed by political decisions that seemed appropriate at the time but which contained the seeds of trouble and dissension because they merely concealed – and did not resolve – certain technical aspects of the operation of the single currency. The problems resulting from those political decisions emerged with potentially disastrous effects when the economic crash occurred in 2008.

Even so, the EU had by then succeeded in absorbing many of the former Warsaw Pact countries, including the country of my father's birth, Poland; and the EU was able to get through the challenges resulting from the 2008 crash. The major problem that the EU now faces is the withdrawal of the United Kingdom from the EU-Brexit – which took place at the end of last month, subject to a transitional period. As you know, that event was the result of a referendum in the United Kingdom in 2016. The majority in favour of Brexit was very small: 52% in favour of Brexit and 48% against. It is worth noting that, at the general election in 2019, the result of the 2016 referendum was reversed: popular support for Brexit dropped from 52% in 2016 to just over 46% two months ago, the majority voted for parties opposed to getting Brexit done. However, due to the peculiarities of the United

---

3 Cf. Lasok, *Law and Institutions of the European Union*, 7th ed. (Butterworths, 2001), pp 4-5.

Kingdom's voting system, the Conservative Party, whose main policy is Brexit, won a significant majority of seats in Parliament, despite failing to win a popular mandate to carry out Brexit.

So far as the EU is concerned, Brexit has three main effects. First, it raises the question of the extent to which failures by the EU itself are responsible for Brexit and could have wider effects. Secondly, it raises a question about how the EU will, or should, react to the presence of a large economy that is outside the EU but in close geographical proximity to it. Thirdly, it raises the question how the EU should approach the future.

As to the first of those questions, the division in the United Kingdom between those who support, and those who oppose, the United Kingdom's membership of the EU seems to be similar in size to the division in France about France's membership of the EU; and for many years there have been similar demands in France for the withdrawal of France from the EU. By 2016, when the referendum took place in the UK, movements in favour of withdrawal from the EU had also appeared in other Member States, such as Italy and the Netherlands.

However, it is doubtful that, in ordinary circumstances, any of those movements would be sufficiently strong to lead a Member State to leave the EU. Brexit itself is the result of political problems internal to the United Kingdom and has little to do with the EU.⁴ Moreover, the difficulties encountered by the United Kingdom in trying to deal with the consequences of Brexit seem to have deterred similar movements in other Member States from continuing to agitate for withdrawal from the EU, or at least caused support for withdrawal to weaken.

As to the second question – how the EU will, or should, react to a UK outside the EU – the answer depends very much upon what exactly the UK is going to do and what exactly is the relationship that the UK will eventually have with the EU, neither of which is known at present.

Thirdly, the future of the EU without the UK means two things: a significant reduction in the resources available to the EU, which will be felt as from 2021; and, secondly, the removal from the EU of a Member State which had never supported increased European integration and which favoured a socio-economic model different from that of both France and Germany. That means that further integration is now back on the agenda;⁵ but the EU is less able to finance increased integration without increased contributions from the remaining Member States.

That state of affairs is likely to worsen an existing problem arising from the blurring of the distinction between the activities of the EU and those of the Member States. The popular mind is generally inclined to assume that the EU has more powers and capabilities than it actually has because that is what members of the European Commission and the European Parliament tend to assert; whereas

---

4 See, for example the perceptive article by the novelist, Ian McEwan, in *The Guardian*, 1 February 2020, "Brexit, the most pointless, masochistic ambition in our country's history, is done".

5 *The Times*, 1 February 2020, p 15. In 2018, several leading politicians in the EU reacted to Brexit by calling for a „sovereign Europe capable of acting forcefully in areas where individual Member States are powerless“: *The Guardian*, 27 September 2018. More recently, the German Chancellor stated that Europe must up its game and become attractive, innovative, creative, a good place for research and education: Angela Merkel in the *Financial Times*, 15 January 2020.

the truth is that, in many areas affecting the ordinary citizen, the EU is reliant upon the Member States. An example of the problem is Frontex, which was set up in 2004 and re-launched as the European Border and Coast Guard Agency in 2016.⁶

A necessary consequence of the removal of internal controls on the movement of persons between Member States was the coordination, between Member States, of immigration policy and the management of migration flows at the external borders of the Member States because each Member State was entitled to expect that every other Member State would not allow itself to become a means by which the immigration policy of any one Member State could be circumvented. That led to the conferral on the EU of the function of developing a common immigration policy. If matters had rested there, it is doubtful if any problems, real or perceived, would have emerged. However, the development of a common immigration policy was accompanied by responsibility for managing migration flows.⁷

In response to the 2015 migration crisis, it was decided that a European Border and Coast Guard should be created. That organisation is not an independent EU organisation. It consists of Frontex and the national authorities responsible for border management. Border management is a shared responsibility of Frontex and the national authorities; but the Member States retain primary responsibility. Frontex itself supports the Member States. It can coordinate and organise joint operations and rapid border interventions; but its ability to do so is dependent upon the Member States, who provide the personnel, vessels, aircraft and other technical equipment that Frontex needs.

The result is a complicated combination of EU and national responsibilities and capabilities that is difficult for the ordinary citizen to understand. The public mind is in general incapable of properly understanding a situation in which the EU is entrusted with a responsibility but is incapable of discharging that responsibility independently of the Member States. That is a perfect example of a situation that enables national politicians to take the credit when things go well and blame the EU when they do not. In a word, has the EU reached the point at which functional federalism – my father's preference – is no longer workable and the future of the EU lies in territorial federalism

---

6 Regulation 2007 / 2004 [2004] OJ L 349 / 1, replaced by Regulation 2016 / 1624 [2016] OJ L251 / 1.

7 See now the Treaty on the Functioning of the European Union, Article 79.

**ÖZETLER /
ABSTRACTS**

Oturum / Session 1
Emerging Issues in European Security

United Space in Europe: ESA in EU Integration and CFSP

Itr Toksöz, Doğuş Üniversitesi

Since the days of the Cold War, being a space power has been regarded as the sine qua non of being a global power. In this regard, Europe has what it takes: European states have the most comprehensive and sophisticated international collaborations in space as Europe is home to the European Space Agency (ESA). ESA is a result of both internal and external cooperation. On the inside, while ESA is not directly an institution of the EU, 20 of 22 ESA member states are also EU members and EU, which is the largest contributor to ESA budget, has the (yet unmet) goal of making ESA an EU Agency. On the outside, ESA is also an active member of International Space Station (ISS) and European nations, through ESA or individually, have partnerships with several other space powers.

This paper attempts to demonstrate how European space policy in general and ESA in particular contribute to EU integration. Departing from the literature on functionalist theory and the fact that almost all space technologies are known to be dual use, in the paper, the author studies the European space policy architecture through the way ESA is designed and how ESA functions (a technical area) and discusses how this design not only contributes to EU integration but also how it also interacts with the most unintegrated area of the EU: a common foreign and security policy (a political area).

Keywords: ESA, EU integration, functionalism, space policy.

The Role and Importance of Renewable Energy in the Free Trade Agreements of the European Union

Halil Çeçen, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

This research is an effort to review the free trade agreements concluded by the European Union (EU) and determine how the renewable energy targets of the EU shape the international law. The subject of the research is not limited to the free trade agreements that have already been concluded. Those being negotiated with other countries have been reviewed as well.

Research data show that, while heading towards its 2050 Renewable Energy targets, the EU is also shaping the international law in the field of energy generation and consumption through the Free Trade Agreements that have been concluded or are being negotiated within the framework of the Common Trade Policy.

The importance attached to the field of renewable energy by the EU, which has since then concluded free trade agreements with countries such as Singapore, Canada, South Korea, Vietnam and Japan, is obvious. Indeed, renewable energy constitutes a section by itself in the free trade agreements that have been concluded. Furthermore, these agreements include sections related to promotion and protection of investments, which also aim to provide legal protection for renewable energy investments.

The position of the EU as the largest energy importer in the world and the energy dependency of the EU are the reasons underlying the special importance attached by the EU to renewable energy in its free trade agreements. These facts constitute the main factors that lead to the activity of energy investors within the borders of the EU. The renewable energy targets of the EU also result in an increase in the investments within the borders of the EU. It has been observed that the EU, which therefore promotes investments in the renewable energy sector by implementing tax incentives in this sector and through its free trade agreements, is shaping the international law in the field of energy through the legal system it has developed within its borders.

Keywords: renewable energy, free trade agreements, protection of investments, promotion of investments, EU Energy Policy.

Environmental Security: Cyprus at the Crossroads of Europe

Emine Eminel Sülün, Yakın Doğu Üniversitesi

Zehra Azizbeyli, Yakın Doğu Üniversitesi

Conservation and sustainable use of marine and coastal ecosystems are becoming more challenging every day. Failure to ensure a clean, healthy and productive seas has resulted in risks related to environmental and human security everywhere in the world. On a related note, the protection of European marine and coastal ecosystems is a critical issue for the European Union (EU). Within the framework of European environment policy, there are various tools and instruments that have been introduced. Yet there are areas within the EU, where the existing legal framework cannot be applied, such as Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC). The northern part of Cyprus is de facto part of the EU but the *acquis communautaire* is suspended until a political settlement is reached by the two communities of the island. The paper conceptually and theoretically uses Europeanization as part of the research process for the policy areas being incorporated as European policymaking. Based on a case-study method, it reviews secondary data and elite interviews for data collection. Results show that more active EU engagement in the northern part of Cyprus on environmental problems can increase a positive integration as part of the Europeanization process. It is suggested that the EU has to integrate its policies in the northern part of the island for the EU *acquis* and this can only be achieved through cooperation with the authorities. There is an urgent need for a more dynamic program of Europeanization of legislation of TRNC.

Keywords: environmental security, europeanization, North Cyprus, coastal and marine pollution.

Oturum / Session 1**AB Ortaklık Hukuku Çerçevesinde Problemler ve Çözüm Yolları****Ortaklık Hukuku, Karayolu Taşımacılığının Sorunları Açısından Ne Ölçüde Çözüm Oluşturabilir?**

İlke Göçmen, Ankara Üniversitesi

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB), 1960'lı yılların başlarında, kendi aralarında bir ortaklık kurmuştur. Bu ortaklık, kurumsal açıdan, Ankara Anlaşması'nı temel almakta ve bir yandan örneğin Katma Protokol (KP) gibi uluslararası anlaşmalar, diğer yandan örneğin 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (1/95 OKK) gibi OKK'lar aracılığıyla derinleştirilmektedir. Ortaklık, maddi açıdan, diğerlerinin yanında, taraflar arasında bir gümrük birliği kurmayı, dolayısıyla malların serbest dolaşımını, ve hizmetlerin serbest dolaşımına erişme ihtimalini içermektedir.

Bu ortaklık temelinde Türkiye ile AB arasındaki gümrük birliği tamamlanınca Türkiye'den AB'ye karayolu taşımacılığı, gün be gün, mal ticaretindeki önemini arttırmaya, uygulamada da bu konuyla ilgili sorunlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Başlıca sorunlar; karayolu taşımacılığı yapan sürücüler ile ilgili vizeler ile karayolu taşımacılığında kullanılan araçlar ile ilgili geçiş belgeleri ve taşımacılık kotaları olarak gösterilebilir. Peki, ortaklık hukuku, bu tür sorunlar ile ilgili olarak ne ölçüde çözüm oluşturabilir?

Bunun için, Avrupa Birliği Adalet Divanının (ABAD) özellikle vizeler ile ilgili Sosyal and Savatli kararı (C-228/06), geçiş belgeleri ile ilgili İstanbul Lojistik kararı (C-65/16) ve taşımacılık kotaları ile ilgili CX kararı (C-629/16) incelenecektir. Görüleceği üzere, uyuşmazlık konusu –geçiş belgelerindeki gibi– mallar olduğunda gümrük vergisi ve eş etkili vergi yasağı (1/95 OKK md. 4) veya miktar kısıtlaması ve eş etkili tedbir yasağı (1/95 OKK md. 5-7), –vizeler ve taşımacılık kotalarındaki gibi– hizmetler olduğunda yeni kısıtlama getirme yasağı (KP md. 41) gündeme gelmektedir. Bunlar da, karayolu taşımacılığının başlıca sorunlarına yönelik, kısmen de olsa, bir çözüm oluşturmaktadır. Kapsamlı bir çözümse, –örneğin gümrük birliğinin güncellenmesi sürecinin bir parçası olarak– tarafların aralarında anlaşmasıyla mümkün görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri, Ortaklık Hukuku, Karayolu Taşımacılığı, Avrupa Birliği Adalet Divanı.

Türkiye'nin Avrupa Birliği Politikasında Vize Sorunu ve Etkileri

Didem Saygın, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi

Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) ile olan ilişkilerinde kişilerin *vizesiz dolaşım sorunu* uzun zamandır tartışılan alanlardan biri olmuştur. Başlangıçta 1963 yılında imzalanan Ankara Antlaşmasıyla başlayan ortaklık ilişkisinin 1973 Katma Protokol ile pekiştirilmesi Türk vatandaşlarının serbest dolaşım hakkını gündeme taşımıştır. Bu antlaşmalar ortaklık antlaşması niteliğinde olup Türk vatandaşlarına AB ülkelerinde serbest dolaşım açısından bir takım ayrıcalıklar tanır. İlgili ayrıcalıklara Katma Protokol'ün 36. ve 41. Maddelerinde yer verilmiş olup bu maddeler gereğince, Türk vatandaşlarına Katma Protokol'ün yürürlüğe girdiği tarih itibariyle AB üyesi ülkelerde iş kurma veya hizmet sunma hakkına yönelik üye ülkelerin bu konuyla ilgili mevcut hükümlerini ağırlaştıramamalarıdır. Yani diğer bir ifadeyle "standstill" hükmü önem taşımaktadır. Ancak standstill hükmü ile kastedilen her Türk vatandaşının denetime tabi olmadan AB ülkelerini serbestçe dolaşabilmesi değil, sadece AB üyesi ülkede Katma Protokol yürürlüğe girdiği andan itibaren Antlaşma koşullarından ağır Őartların uygulanamayacağıdır. Ancak standstill hükmüne rağmen başta Almanya olmak kaydıyla birçoğ AB ülkesi Türkiye'ye çeşitli gerekçeler sunarak vize Şartı getirmiştir. Bu durum hukuki bir sorunu oluşturmuş ve standstill hükmüne uyulmadığı gerekçesiyle AB Adalet Divanı karşısında birçoğ dava açılmıştır.

1980'li yıllardan itibaren Avrupa ülkeleri tarafından Avrupa Konseyi'nin almış olduğu kararın askıya alınmasıyla Türkiye'ye yönelik vize uygulaması gündeme gelmiştir. Bu uygulamanın başlangıç noktası ise 1980 yılında Almanya'nın Türkiye'ye için başlattığı vize uygulaması olmuştur. Almanya bu uygulamayı *güvenlik tedbiri* gerekçesiyle 3 yıllık bir süre için değerlendirmeye aldığını belirtmiştir. Almanya'nın kararının peşi sıra diğer Avrupa ülkeleri de aynı Şekilde Türkiye'ye yönelik benzer gerekçeler ileri sürerek vize uygulaması başlatmıştır. 1985 yılına gelindiğinde ise vize uygulaması Schengen Anlaşması ile diğer Avrupa ülkeleri için de Avrupa sınırlarına giriş-çıkışa yönelik bir düzenleme halini almış ve bu Anlaşma ile Avrupada Topluluk sınırlarına giriş ve üçüncü ülkelere yönelik düzenlemelerde bir standart oluşturulmuştur.

Bu süreçte hem Katma Protokol'den kaynaklı tanınmış olan hakların ihlali nedeniyle açılmış olan davaların hukuki boyutu hem de Schengen vizesinin yarattığı ekonomik ve bürokratik sıkıntılar Türkiye için vizeyi sorun haline getirmiştir.

Yaşanan bu sorunlarla birlikte, 2013 yılında Geri Kabul Anlaşması'nın AB ile Türkiye arasında imzalanması sonucunda vize serbestisi konusu tekrardan gündeme taşınmıştır. Geri Kabul Anlaşmaları genelde yasadışı olarak bir ülkede yer alan kişilerin genellikle transit veya kaynak ülkelere geri gönderilmesi ile ilgili düzenlemeleri kapsamaktadır. Türkiye'nin imzalamış olduğu Geri Kabul Anlaşması gereğince Türkiye transit ülke olduğundan AB ülkelerine yasadışı yollarla geçen 3. ülke vatandaşlarını geri almak durumundadır. Ancak koşulluk ilkesi uyarınca AB vize muafiyetine ilişkin belge hazırlayıp Türkiye'yi denetlemektedir. Öncelikle vize kolaylığı sonrasında da vize muafiyeti nihai hedeftir.

Tüm bu gelişmeler işığında, Ankara Antlaşması ve Katma Protokol ile başlayan Türkiye'nin Avrupa ile olan vize sorunu Geri Kabul Anlaşmasıyla tekrardan gündeme gelmiş ve vize sorununu tekrardan tartışmaya açmıştır. Bu çalışmada, standstill hükmünün gereklilikleri ve bu konuda açılan davalar işığında Katma Protokol'ün hukuki açıdan tanıdığı haklar değerlendirilirken, Schengen vizesinin oluşturduğu ekonomik

ve bürokratik sıkıntılar da tartışılacaktır. Bununla birlikte, Geri Kabul Anlaşması ile vize sorunun geldiği durum ve bu durumun AB ile Türkiye arasındaki komşuluk ilişkilerini de ne şekilde etkilediği üzerinde durulacaktır. Çalışmada geçmişten günümüze Türkiye'nin AB ile olan vize serbestisi sorunu ve bu sorunun Avrupa ülkeleri ile olan ilişkilere olası siyasi yansıması ve olası beklentiler üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Vize muafiyeti, geri kabul anlaşması, Schengen vizesi, Katma Protokol, standstill.

Avrupa Birliği Ortaklık Anlaşmalarının Uluslararası Hukuk Kapsamında Değerlendirilmesi

Jonida Begaj, Marin Barleti Üniversitesi

Avrupa Birliği tarihi boyunca Yunanistan, EFTA ülkeleri, Merkez ve Doğu Avrupa ülkeleri gibi 3. ülkelerle yapılmış olan ortaklık anlaşmalarının çoğu, bu devletleri AB üyeliğine hazırlamayı hedeflemiş ve bu yönde yol gösterici olmuştur. Türkiye ve Arnavutluk gibi ülkelerle yapılan ortaklık anlaşmaları ise aynı hedefi işaret eder görünmekle birlikte, üye ülkelerin temsilcileri Birliğin bu ülkelerle üyelikten çok ayrıcalıklı ilişkiler kurma amacında olduğunu sıklıkla dile getirmişlerdir. AB ile bu ülkeler arasındaki ilişkilerin gidişatı da bu açıklamaları destekler nitelikte olmuştur. AB üyeliği konusunda umudu gittikçe azalan bu ortak ülkelerin AB ile ilişkileri diplomatik yollar dışında, ortaklık anlaşmaları yoluyla yürütölmekte olup bu anlaşmalar AB ile ilişkilerde hukuki bağlayıcılığa sahip tek araç olma özelliği taşımaktadır. Birlik'ten çıkma yolunda ilerleyen Birleşik Krallığın da, AB ile ilişkilerini düzenleyecek olan en önemli araç olarak ortaklık anlaşması öne çıkmaktadır. Bu öneminden dolayı, ortaklık anlaşmalarının ve ortaklık konseyi kararları gibi ortaklık anlaşmalarından kaynaklanan bütün ikincil hukuk normlarının uluslararası hukuk ve ortak devletlerin hukuku kapsamında incelenmesi, hem ortak devletler hem de bu devletlerin vatandaşları açısından önem arz etmektedir. Buradan yola çıkarak, çalışmada AB Hukuku, uluslararası hukuk ve ortak devletlerin iç hukuku olmak üzere, üç farklı hukuk düzeninin hukuk normu olarak değerlendirilen ortaklık anlaşmaları ve ortaklık konseyi kararlarının bu hukuk düzenlerindeki yeri ve önemi incelenmiştir. Çalışmanın dayandırıldığı temel kaynaklar AB'nin çeşitli ülkelerle yapılmış olduğu ortaklık anlaşmaları, AB Adalet Divanı'nın içtihatları, uluslararası hukukun kaynakları ve başta anayasaları olmak üzere ortak devletlerin iç hukuk düzenlemeleridir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği hukuku, ortaklık anlaşmaları, Ortaklık Konseyi kararları.

Oturum/ Session 2
The EU as a Security Actor

The EU as a Security Actor in Africa: The Case of Sahel Mali

Rasheed Ibrahim, Sabancı Üniversitesi

In the last two decades, the EU has seemingly risen to the ranks of critical security actors in world politics. As the EU is impacted by security threats stemming from terrorism, immigration, and constant flow of energy resources, it has asserted a role as a security actor not only in its near neighbourhood but also in regions beyond the European continent. More specifically, the EU is involved in Africa, Middle East and Asia, albeit with different levels of effectiveness. With more than 50% of all its security operations taking place (or having taken place) in sub-Saharan Africa, the EU evidently seems to be more active in that region. Employing Sahel Mali as a case, this study aims to understand the dynamics that contribute to the effectiveness of the EU as a security actor in sub-Saharan Africa. This paper explores both the internal and external dynamics of EU foreign policy making and uses the interplay of these dynamics to assess European foreign policy's effectiveness. The findings of this study indicate that in general, the EU observes a higher level of coherence in foreign policy decision pertaining to Africa vis-a-vis other out of area operations. While various studies in the literature have utilized different frameworks – including recognition, authority, presence, and capabilities – to understand effectiveness, this study advances under the premise that effectiveness can be best analysed through vertical and horizontal policy cohesion as it paves way for the aforementioned frameworks.

Keywords: EU, security, Africa, EU foreign policy, cohesion.

Conflict Resolution through Enlargement but without Membership?

Pınar Sayan, Beykoz Üniversitesi

The European Union has demonstrated a potential to solve the conflicts especially during the enlargement processes with the Central and Eastern European Countries. A similar approach has been observed with its current candidate and potential candidate states such as Bosnia and Herzegovina, Serbia, North Macedonia, Turkey and Kosovo. While engaging in the conflicts, the EU prefers the perspectives of conflict resolution and transformation to the conflict management. In this article, the strategies and tools that the EU has been using while engaging with the conflicts of candidate and potential candidates are compared. It is argued that the failure of the Cyprus peace process led the EU to take a harsher stance against the candidate and potential candidate states in terms of the resolution of their conflicts however, its tools and strategies still rely on the elite-led peace, therefore highly dependent on the credible membership prospect. On the other hand, the EU has been struggling to provide credible membership prospect due to its internal problems.

Keywords: Enlargement, conflict resolution, conflict transformation.

Role of the EU for Security and Cooperation in the Eastern Mediterranean

Zuhal Mert Uzuner, Marmara Üniversitesi

Since the beginning of the 2000s, the discovery of the oil and gas reserves increased the tension in the Eastern Mediterranean. Delimitation of the exclusive economic zone and licensing the drilling activities in the region is the main source of the problem. In addition to the rush for the expansion of sovereignty rights in the sea, competition to be an energy hub may create a shift in the balances. With its southern members, the EU has been a part of this tension. French and Italian oil companies have some licenses and Greece and Cyprus are direct part of all the discussions in the region. Despite containment policy of Turkey around the Cyprus Island, the EU continued to support the Cypriot policies. The EU may play important role for the resolution of conflicts in the region. In this study, it is targeted to answer the probable roles of the EU for the security and cooperation efforts in the region will be evaluated on the base of the official declarations and speeches of the European External Action Service since its establishment.

Keywords: EU, Eastern Mediterranean, security, CFSP, Turkish foreign policy.

Oturum/ Session 2 Siyasal İletişimde Nitel Araştırmalar

Brexit Sürecinin Ekonomik Boyutuna Yönelik Kamusal Alan Tartışmaları

*Sadık Demirbağ, Dokuz Eylül Üniversitesi
Huriye Toker, Yaşar Üniversitesi*

Brexit müzakereleri kapsamında, Avrupa Birliği (AB) ile Birleşik Krallık arasındaki ekonomik ilişkilerin geleceği, önemli bir tartışma alanıdır. Siyasal iletişim bağlamında, siyasilerin söylemleri ve medyada çıkan haberler, kamuoyunun ekonomik kararlara yönelik beklentilerini de önemli derecede belirlemektedir. Bu kapsamda, Brexit kararından müzakerelerin bitimine kadar ekonomik tartışmalara dair, AB ve İngiltere'nin siyasi aktörlerinin söylemleri, The Guardian, BBC, Agence France Press ve Deutsche Welle gibi Avrupa'nın önemli ajans ve gazete haberlerinde analiz edilecektir. Müzakere tarihinin başlamasından günümüze kadar geçen sürede, ekonomiye ve ticarete yönelik tartışmaların haberlerde nasıl aktarıldığı ve hangi söylemlerin ön plana çıkarıldığı paylaşılabacaktır.

Çalışma kapsamında, söylemlere yönelik farklı bakış açılarının oluşturulması amacıyla, kıta Avrupası ve Birleşik Krallık'ta yayın yapan haber organları eşit sayıda belirlenmiştir. Böylece, haber dilinde çeşitlilik, Brexit sürecindeki yaklaşımları farklı perspektiflerle ortaya koyacaktır.

Gündem Belirleme Kuramı çerçevesinde, nitel araştırma tekniği kullanılarak eleştirel söylem çözümlemesi yapılacaktır. Ayrıca, 'kelime bulutu' programı aracılığıyla haber metinlerinde en fazla kullanılan kavramlar ve söylemler ortaya çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Brexit, Avrupa Birliği, Birleşik Krallık, ekonomi ve ticaret, kamuoyu tartışmaları.

Avrupa'da Göçmen Karşıtı Politikaların Yükselişi ve Uluslararası Medyadaki Yansımaları: Euronews Örneği

Dilhan Apak, Haliç Üniversitesi

Avrupa'da aşırı sağ tandanslı partilerin göçmen karşıtı politikalarla iktidara gelmesi, bu politikaların Avrupa toplumları tarafından da desteklendiği algısını yaratmaktadır. Özellikle Orta Avrupa ülkelerinde görülen bu eğilim, Avrupa Birliği ile bu ülkeler arasında da zaman zaman ciddi bir gerilime yol açmaktadır. Ülkelerinde yaşanan tüm sorunların kaynağı olarak göçmenleri hedef gösteren bu partilerin, güvenlik kaygısı ve tehdit algısı gibi söylemleri benimsemiş oldukları gözlenmektedir. Ancak hiç kuşku yok ki, göçmen karşıtı bir kamuoyunun oluşturulmasında medyanın da önemli etkileri bulunmaktadır. Öte yandan bu politikaların medyadaki yansımaları da karşıt ya da benzer bir kamuoyunun oluşturulması sürecinde etkili olabilmektedir. Bu nedenle çalışmada amaçlanan, Euronews haber sitesinde göçmenlerle ilgili yayınlanan haberlerin söylem analizi yapmaktır. Teun Van Dijk'in eleştirel söylem çözümlemesi yönteminden yararlanılarak, son altı ay içinde Euronews'de bu konuda yazılmış olan tüm haberlerin analiz edilmesi ve varsa satır aralarında verilmeye çalışılan mesajların ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Dilin stratejik kullanımı olarak tanımlanan söylemin, göçmenlerin medyada sunumu ile ilgili olarak nasıl kullanıldığı da konu kapsamında önem kazanmaktadır. Çünkü yükselişte olan göçmen karşıtı politikalar ve partilerin de kendilerini ifade etme aracı olan medya; toplumun da konu ile ilgili olarak bilgi edinme aracıdır. Dolayısıyla çalışmanın hedefi, Avrupa'nın bilinen yayınlarından biri olan Euronews'in bu konudaki haber dilini analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: Göçmen karşıtlığı, haber söylemi, Euronews.

Halkla İlişkilerde Sistem Kuramı ve Simetrik İletişim Bağlamında Siyasal İletişim

*Emel Poyraz, Marmara Üniversitesi
Ayşe Gül Soncu, Marmara Üniversitesi*

İletişim çağını yaşadığımız toplumsal alışkanlıkların, beğenilerin, taleplerin, değerlerin ve hatta paradigmalara çok hızla değiştiği günümüz koşullarında siyasi partilerin de etkili bir şekilde var olabilmek için bu değişimleri fark etmek ve kendilerini aynı hızda bu duruma uyarlamak zorunda kaldıklarını görmekteyiz. Birer örgüt olan siyasi partiler, aksi halde yani toplumsal değişimin gerisinde kaldıklarında hantallaşmakta, toplumun taleplerini karşılayamaz duruma gelmekte ve hatta kendileri birer sorun yumağına bile döneşebilmektedirler. Bu bağlamda siyasi partilerin ve aktörlerin; toplumdaki bu hızlı değişimlerin ne getirdiğini, ne götürdüğünü, ne tür fırsat ve tehditler yarattığını öngörüp, strateji ve politikalarını bu doğrultuda belirlemeleri gerekmektedir. İşte tam bu noktada halkla ilişkiler birimleri; planlayıp yürüttükleri sistematik, düzenli çalışmalarla siyasi aktörlerin gözü kulağı olmak ve parti çevresinde olup bitenleri partiye aktarmak ve örgütsel körleşmenin oluşumunu engellemek gibi yaşamsal bir rol üstlenmektedirler. Birer örgüt olan siyasi partiler, kendi varlıklarını korumak ve toplumsal meşruiyet kazanmaya yönelik faaliyetler ortaya koymak zorundadırlar. Siyasi tarihte göstermektedir ki siyaset mezarlığı, etrafını saran ve kendisine övgüler yağdıran parti kurmaylarından dolayı çevresini göremeyen, körleşen liderlerin partileriyle dolmakta ve çevresinde olup biteni algılayamadığı, doğru değerlendiremediği için yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Siyasal halkla ilişkilerde uygulama, sistemin çevreye siyasi varlığını kabul ettirme ve bunu sürekli kılma çabalarıdır. Değerlendirme ise, kurumun varlığını çevreye kabul ettirme çabalarıyla elde edilen verimi, yani kurumun ne kadar kabul gördüğünü ve bu kabulün dayanıklılığını ölçmektedir. Sisteme bu aşamada giren pozitif ve negatif geri beslemeler, sistemin varlığını korumaya yönelik amaçlar benimsemesine ve gerektiğinde yapısını, faaliyetlerini ve imajını reorganize etmesine yol açmaktadır. Kısacası sistem olarak ele aldığımız siyasi partiler, değerlendirme faaliyetleri ile daha yaygın ve daha kalıcı biçimde çevrelerini etkileyebilmek, uyarlayabilmek amacıyla, çevrenin en az antipatik bulacağı bir bünyeye sahip olmaya, bu amaca yönelik ürünler sunmaya çalışmakta ve böylece varlıklarını korumakta, sürekli kılmakta ve meşruiyet kazanmaktadırlar. Değerlendirme aşaması ile siyasi partilerin çevre varlığını koruması ise, sistemin dolaylı bir fonksiyonu olarak görülebilir. Her siyasi parti uygulama aşamasında çevreye çeşitli içerikli iletiler sunmaktadır. Bu iletiler, birbirlerini destekler içeriklere sahip olabileceği gibi, birbirlerinin zayıflıklarını, eksikliklerini ve hatta doğru olmayan yanlarını, abartılı taraflarını gün yüzüne çıkartacak içeriklere de sahiplerdir. Dolayısıyla bazen manipülatif amaçlı da olsa her ileti, sistemlerin çevreye sürekli çıktı sunmasını tahrik etmekte ve bu rekabet, her sistemin daha geniş bir çevreye daha duyarlı davranmasına ve kendini daha çekici kılmak için çevreyi daha fazla önemsemesine yol açmaktadır. Bu siyasi faaliyetler, dolaylı da olsa sonuçta, birbirleriyle rekabet eden sistemlerin, kendi çevrelerinin-üst sistemlerinin – varlığını koruması anlamı taşımaktadır. Festinger'in kuramında da öngörüldüğü gibi "ne yaparsan yap, yeter ki yaptığını haklı kılacak gerekçelerin olsun" sloganı da çalışmamızı desteklemektedir. Aksi takdirde çok iyi organize edilmiş faaliyetler, hizmetler de yürütülse, ikna edici ve tanıtıcı argümanlarla taktim edilmediği takdirde, kamuoyunun desteğini sağlamak güçleşmektedir. Esasında bu gereklilik, tüm

yönetim ve yöneticiler; özellikle siyasi parti gibi önde gelen sivil toplum örgütlerinin bir tür koruyucu hekimlik anlamında, karşılıklı etkileşim amacıyla, halkla ilişkiler ve tanıtım etkinliklerini sürekli ve ısrarla yürütmelerini zorunlu kullmaktadır.

Halkla ilişkiler çalışmalarına çok önemli bir kuramsal dayanak sağlayan Sistem yaklaşımı, çalışmamızın da teorik temelini oluşturmaktadır. Festinger'in kuramı da ikna boyutunda çalışmamızı destekler tarzda ele alınmıştır. Bu araştırma nitel bir araştırma şeklinde hazırlanmıştır. Araştırma süresince konuyla alakalı birçok ulusal ve uluslararası bilimsel araştırma incelenmiş, farklı disiplinlerin paradigmaları ve parametreleri ekseninde yapılan çalışmalar ele alınarak titizlikle değerlendirilmiştir. Başta sistem kuramı bağlamında siyaset bilimi ve siyasal iletişim alanında yapılan bilimsel çalışmalar olmak üzere literatür taraması şeklinde incelenmiştir. Araştırma konumuz, Türk siyasi hayatına damgasını vurmuş ve siyasal iletişimde önemli bir köşe taşı oluşturulan Adalet ve Kalkınma Partisi'nin bazı uygulamaları ele alınarak desteklenmiş ve bu uygulamalar sistem kuramı ve simetrik iletişim bağlamında analiz edilmiştir. Böylece, siyasal iletişim literatürüne katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Konu ile alakalı literatür taraması yapılarak veriler toplanmış ve bu verileri derleyerek karşılaştırmalı bir çalışma ortaya konulmuştur. Betimleyici yöntemle; Türk siyasi hayatında önemli bir konumda olan Adalet ve Kalkınma Partisi'nin bazı simetrik iletişim uygulamaları case study şeklinde ele alınıp analiz edilmiş ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Sistem kuramına göre; hangi amaçla oluşturulmuş olursa olsun her türlü örgütlenme içinde yer aldığı ve parçası olduğu bir üst sisteme uyarlanmak zorundadır. Aksi halde kabul görmesi, onay ve rıza elde ederek varlığını etkili bir şekilde sürdürebilmesi mümkün değildir. Birer alt sistem olan siyasi partiler de toplum nezdinde kabul görmek, onay ve rıza elde etmek ve sosyolojik anlamda meşruiyet kazanmak için simetrik iletişim tekniğiyle hareket etmek zorundadırlar. Belli bir iktidar alanını işgal etmek, sinerji yaratmak ve belli amaçlara ulaşmak için oluşturulmuş olan siyasi partiler, kendi çıkarlarıyla, yarattıkları toplumsal faydayı dengeleyebildikleri ölçüde varlıklarını anlamlı hale getirmekte ve meşruiyet kazanmaktadırlar. Türkiye'deki siyasi partilerin bazı halkla ilişkiler ve siyaset uygulamalarına baktığımızda; Adalet ve Kalkınma Partisi'nin sistem kuramı bağlamında simetrik iletişimi etkin bir biçimde kullandığını tespit etmiş bulunmaktayız. Sistem yaklaşımında örgütler ve kurumlar, çevrelerine karşı duyarlı olmak, varlıklarına haklı gerekçeler bulmak ve varlıklarıyla topluma ne sağladıklarını anlatmak zorundadırlar. Böyle bir zorunluluk, modern halkla ilişkileri var eden ve kaçınılmaz kılan temel bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani halkla ilişkiler adeta bir var olma, kendini gerçekleştirme çabası olarak da algılanabilir. Çünkü örgütler, yürüttükleri halkla ilişkiler çalışmaları sayesinde faaliyetlerini anlatmakta, kamularını bilgilendirmekte ve onları ikna etmeye çalışmaktadırlar. Bu noktada, simetrik iletişimle onlardan gelen geri bildirimler ile kendilerini yeniden konumlandırarak reorganize etmekte ve toplumsal meşruiyet kazanmaktadırlar. Siyasal halkla ilişkilerin niteliğinin, işleyişinin ve doğuracağı sonuçların; örgütsel amaçlar, yönetim felsefesi, liderlik tarzı, uygulamacılar, örgüt kültürü, örgüt çevresi gibi kendi dışındaki bazı unsurlara bağlı olarak değişebilmektedir. Siyasi partilerin içinde yer aldıkları üst sistem, toplum, çevre, ekonomik, sosyal, siyasal, hukuksal, kültürel yapıların oluşturduğu bir bütündür. Bu bütünü oluşturan ve birbirleriyle yakın ilişki içinde olan yapılar, yani sistemin parçaları ve alt sistemler, örgütsel başarıyı ve başarısızlığı doğrudan ya da dolaylı bir şekilde etkilemektedir. Dolayısıyla, birer örgüt olan siyasi partiler bu yapıları doğru analiz etmek ve örgütsel amaçları engeller nitelikteki yapıların değişmesine yönelik çaba göstermek zorundadırlar. Halkla ilişkiler, çıkar çokluğuna dayalı bir ortamın ürünü olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle siyasi partilerin çeşitli kamuları ile olan ilişkisinde çoğulcu yapıyı, ya da var olan çıkar dağılımını bozmadan işlemesi ve kamularına karşı duyarlı olması gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, halkla ilişkilerin örgüt-çevre ilişkisinde çıkar dengesini gözetmesi ve bu ilişkideki sorunlara yanıt vermeye çalışması; çoğulculuğun bir gereği olarak farklılık gösteren çıkarları uzlaştırması anlamına gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Siyasal halkla ilişkiler, meşruiyet, sistem kuramı, simetrik iletişim, etkileşim.

Oturum / Session 3

Rising Populism, Xenophobia and Euro-Scepticism

Rising Fusion of Populism and Euroscepticism in Italy: The Case of The League

Selcen Öner, Bahçeşehir Üniversitesi

The rising influence of populist radical right parties and radical right movements in Europe, Brexit referendum and election of Donald Trump as the President of the USA have led to increasing attention on populism in recent years. There is a populist tradition in Italian political culture and charismatic leadership has been already crucial. Italy, who is one of the founding members of the EU and one of the most Europhile countries in the EU, has seen rise of simultaneous rise of populism and Euroscepticism in recent years, which is obvious especially after the last elections in March 2018. The populist and Eurosceptic parties, the League and the Five Stars Movement became coalition partners.

In this paper, firstly the reasons of rise of populism and Euroscepticism in Europe, particularly in Italy especially after the financial crisis and so called 'migration crisis' is analysed. After explanation of rising fusion of populism and Euroscepticism in European politics, it is argued that in recent years especially after the economic crisis there has been rise of populism and Euroscepticism, which are increasingly interconnected with and blended into each other. On the basis of 20 semi-structured face to face, in-depth expert and elite interviews conducted by the author with a member of the parliament from the League, academics, experts from think tanks who are specialised on populism, Euroscepticism and Italian politics and a journalist from Rome, the case of the League will be focused on. Most of the interviews were conducted in Rome, some in Florence and Pisa between 17 September-7 December 2018. In addition to these, two skype interviews were conducted by the author, one was an expert interview with an interviewee who is an academic in Milan and the other one was conducted with an Italian MEP from the EP. In addition to these, participatory observation was done on 8.12.2018 at the League's public gathering at Piazza del Popolo in Rome.

Keywords: populism, Euroscepticism, Italy, the League, migration crisis.

The Reflections of Upsurging Xenophobia on European Parliament Elections

N. Aslı Şirin, Marmara Üniversitesi

Foreigners have been considered as human beings to be feared and this fear combined with hatred had played a role in shaping the politics of most of the European countries in the 1930s. Anti-Semitism witnessed in the inter-war years was the most horrific representation of the hatred of “foreigner”. Racist hatred was enacted unprecedently during the World War II which paved the way for the slaughter of millions of European citizens such as Jews, Roma people and Slavs, who no longer were viewed as belonging to European nations (Taras, 2008).

In the aftermath of World War II, the racist and xenophobic attitudes and politics did not completely disappear but the fear of foreigners became more or less salient. Today we witness an upsurge of xenophobia. Actually xenophobic politics started making waves in the late 1960s and early 1970s but it gained momentum with the 9/11 attacks. And following the migration generated by the Arab uprisings we come across with proliferation of right-wing political movements as well as growing racist and xenophobic violence against Roma, North Africans, Muslims and Jews (Halasz, 2009).

Xenophobic politics is present in the European Parliament, as well. Far-right parties having anti-EU and anti-immigration, xenophobic and racist stance were able to enter the EP in 2009 elections. They gained seats in many member-states such as Austria, Greece, Hungary, Italy, the Netherlands, and the UK, and formed a new far-right Eurosceptic group called Europe of Freedom and Democracy (EFD) group. The success of the far-right continued in the following elections of 2014 and 2019. In the light of these developments, building on Eurobarometer surveys, official reports and available secondary sources, this paper examines the reflections of rising xenophobic attitudes and politics in the last three EP elections, i.e. 2009, 2014 and 2019 elections.

Keywords: Far-right parties, European elections, populism, xenophobia.

Brexit and Xenophobia: A Retreat of British Multiculturalism?

*H. Deniz Genç, Medipol Üniversitesi
Zekeriya Tüzen, Bahçeşehir Üniversitesi*

As several studies have already revealed, among other things, Brexit is also linked to the fear of immigrants and foreigners – xenophobia, and anti-immigrant discourses were dominant in the debates before the referendum. As the supporters of Brexit called for stricter immigration regulations and restrictions on immigrants by feeding on the xenophobic tendencies in the society, very unfortunately the Brexit campaign provided “a new, acceptable way to express xenophobia.” These developments pose new problems for British multiculturalism. In other words, Brexit tests the resilience of British multiculturalism. In line with this, this paper builds on UKIP members’ public speeches on Brexit, secondary literature, and news articles and it reflects upon how Brexit impacts British multiculturalism.

Keywords: Brexit, immigration, xenophobia, UKIP, multiculturalism, discourse.

Progressive Politics: The Way Forward for the EU?

Suna Gülfer Ihlamur Öner, Marmara Üniversitesi

The European Union is facing serious challenges that test its solidarity and unity in the age of insecurity and anxiety. While growing inequalities and processes of precarization under neoliberal globalization render growing number of people within the boundaries of the EU more vulnerable, the Eurozone debt crisis and the so-called “migration crisis” have posed the most formidable challenges to the European project and the EU member states. While these crises weakened the European solidarity, the radical right capitalized on voters’ frustrations as well as fears linked to migration and asylum, which paved the way for the populist right’s political and electoral success.

In the face of the rise of radical right, which recently has taken its anti-EU challenge from the national to the EU level, it seems timely to discuss and evaluate the vision of progressive politics for the EU, which is seeking to confront the rise of radical right in Europe and elsewhere. The paper will seek to debate to what extent progressive politics presents an alternative to radical right populism and whether it could reinvigorate the European integration and social Europe. The paper would particularly seek to address to what extent the progressive politics could change the political agenda away from questions of immigration and security and formulate a right-based approach to migration and asylum, a key question that is haunting the democracies in Europe.

Keywords: Progressive politics, EU, populism, radical right, international migration, neoliberal globalization.

Lords of Misrule? Carnavalesque Populism in the Brexit Discourse of Nigel Farage and Boris Johnson

Catherine MacMillan, Yeditepe Üniversitesi

This paper aims to examine the discourse of two prominent, arguably populist, Brexiteers Nigel Farage and Boris Johnson regarding the British bid to leave the European Union (EU), through focusing on the carnivalesque elements of their discourse. As Bakhtin put forward, the carnivalesque is a speech/literary genre which can be traced back to medieval carnival, and which seeks to overturn the hierarchies of the status quo through humorous attacks on elites, breaking down barriers, norms, prohibitions and etiquette, and by creating an atmosphere in which all demand equal dialogic status. In this sense, the carnivalesque has much in common with, and can new shed light on, populist discourse. From this perspective, then the paper aims to examine how, in their discourse on Brexit, Farage and Johnson have sought to present themselves as populist 'lords of misrule' in carnivalesque challenge to the (supposedly) elite-dominated 'Remain' and even 'soft Brexit' camps.

Keywords: Brexit, populism, discourse, carnivalesque.

Oturum / Session 3 AB-Türkiye İlişkileri ve Diğer AB Konuları

Avrupa Birliği'nde Erasmus Plus KA2 Programının Emek Piyasası Üzerindeki Etkilerinin Analizi

*Hale Balseven, Akdeniz Üniversitesi
Mustafa Çoban, Akdeniz Üniversitesi
Figen Ceylan, Akdeniz Üniversitesi*

Avrupa Birliği tek pazarın başarısına rağmen rakiplerine göre verimlilik artışlarında ve yeni iş olanakları sağlanmasında gösterdiği düşük performansın sonucu olarak düşük büyüme ve işsizlik tehdidi ile mücadele etmektedir. Birlik içinde etkinsiz ve esnek olmayan emek piyasasının yüksek ve yükselen işsizliğin nedeni olduğunu öne sürölmektedir. Buna göre, genç işsizliği ile mücadele kapsamında emek piyasası esnekliğinin artırılması gerekliliği savunulmaktadır. Bu yaklaşımda, yüksek işsizlik yardımları, ücret dışı emek maliyetleri ve marjinal vergi oranları ile ücret ve istihdam koruma yasaları emek esnekliğini düşüren unsurlar olarak görölmektedir. Bu unsurlar, emek piyasası esnekliğinin dışsal boyutudur. 1990'larda bazı araştırmacılar ise iş tanımındaki ve çoklu yetenekli işgücü için iş dizaynındaki esnekliğin yani fonksiyonel esnekliğin (ya da iç esneklik) önemini vurgulamışlardır (Taymaz and Özler, 2005:224).

Günümüz küreselleşme sürecinin işleyişinin sonuçları olan işsizlik ve yoksulluk gibi sorunlara karşı liberal sistem içinde çözümler üretebildiği ölçüde Avrupa Birliği modelinin geniş toplumsal kesimler nezdinde meşruiyetinin sağlanmış olabileceği ifade edilebilir. Birlik içinde emek piyasası esnekliğini sağlamak üzere ulusal ve Avrupa işgücü piyasası ihtiyaçlarına uygun yüksek kalitede eğitim sunmaya katkı sağlayabilecek programlar projelendirilmiş ve fonlanmıştır. Bu çalışma kapsamında tamamlanan Erasmus Plus KA2 projelerin emek piyasasının fonksiyonel esnekliğine etkisinin analiz edilmesi hedeflenmektedir. Çalışma kapsamında Avrupa Komisyonu projeler veritabanından elde edilen ikincil verilerden istifade edilerek üye ve aday ölkelerde mesleki becerileri geliştirmek amacıyla kullanılan fonların işgücü piyasasına etkileri değerlendirilmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, işgücü, Erasmus Plus, KA2.

Avrupa Birliği'nde Davranışsal Kamu Politikaları Uygulamaları

Kübra Ecer, T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı

Davranış bilimi, insan davranışlarının derinliklerinde yer alanları anlamayı sağlamaktadır. Günümüzde ekonomi, siyaset, psikoloji ve sosyoloji gibi birçok alanda bireylerin davranışlarını öngörmek ve ortaya çıkacak kararları tahmin etmek oldukça önemli hale gelmiştir.

Psikoloji ve iktisadı bir araya getiren davranışsal iktisat çalışmaları ile neo-klasik iktisadın gerçekte karşılaşılması pek de mümkün olmayan rasyonel insan varsayımı eleştirilmeye başlanmış, bireylerin her zaman rasyonel olmadığı, sınırlı rasyonel ve hatta bazen de irrasyonel olabileceği ortaya konulmuştur. Davranışsal iktisat, etki altında karar veren bireylerin rasyonellikten uzak olduğunu iddia etmektedir.

Ülkeler artık uygulayacakları kamu politikalarında davranışsal iktisattan yararlanmakta ve kamu politikalarını davranışsal öğelerle yeniden şekillendirmektedir. Geçmişte insanın rasyonel olduğu varsayımı her alanda olduğu gibi kamu politikaları üzerinde de etkili olmuş ve belki de bu nedenle kamu politikalarının etkinliği bazı alanlarda sınırlı kalmış ve istenen etkiyi yaratamamıştır. Davranışsal kamu politikaları sayesinde artık kamu yararına yönelik uygulamalarda bireylerin davranışlarını yönlendirebilmek mümkün hale gelmektedir. Böylelikle politika yapıcılar varsayımdan ziyade kanıtlara dayalı olarak politika geliştirebilmektedir. Kamu politikaları davranışsal öğelerle yeniden tasarlanırken, mevcut politikaların iyileştirilmesi için öneriler getirebilir ya da ilgili politikalara yönelik ortaya çıkabilecek tepkileri en aza indirmek için açıklamalarda bulunabilir.

Tüm dünyada olduğu gibi Avrupa Birliği'nde de davranışsal kamu politikaları uygulanmaya başlanmıştır. Avrupa Komisyonu, 2008'den beri politika yapımına davranışsal bakış açıları uygulamaktadır ve dokuz politika alanında çalışmalar yapmıştır. Avrupa Komisyonu davranışsal içgörülerini resmen uygulanmaya ise 2009 yılında Tüketici Hakları Direktifi ile başlamıştır.

Bu çalışmada Avrupa Birliği genelinde uygulanan davranışsal kamu politikaları incelenerek, üye ülkelerin sosyo-ekonomik ve kültürel farklılıklarının uygulanan politikaların etkinlikleri üzerindeki etkisinin ne olacağı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, davranışsal iktisat, davranışsal kamu politikaları, dürtme.

AB-Türkiye-Gümrük Birliği'nin GATT'ın XXIV. Maddesine Olası Aykırılığı ve Sonuçları

T. Mesut Eren, Marmara Üniversitesi

6 Mart 1995 tarihinde AB-Türkiye Ortaklık Konseyi'nde alınan bir kararla Türkiye ile Avrupa Birliği arasında, Ankara Anlaşması'nda hükme bağlandığı ve Katma Protokol'de öngörölen 22 yıllık bir süre sonunda bir gümrük birliği kurulmasına karar verilmiştir. GB, GATT' a kote edilmiş olmasına rağmen bazı unsurları ve özellikleri nedeniyle GATT Sözleşmesinin XXIV. maddesinde gümrük birlikleri için öngörölmüş olan istisnai düzenlemeyle uyumlu olup olmadığı konusunda bazı tereddütler vardır. GATT XXIV, GATT Anlaşmasının en önemli ilkelerinden biri çok taraflı ticaret rejimi için vazgeçilmez olan en çok kayırılan ülke prensibidir (Most Favoured Nation). Bu ilkeden bir sapma teşkil edecek olan bölgesel ekonomik entegrasyonlara hangi koşullar altında izin verileceği bu maddede düzenlenmiştir.

Bu makalede AB ile Türkiye arasında oluşturulan ve sadece sanayi ürünlerini ve bazı işlenmiş tarım ürünlerini kapsayan gümrük birliğinin GATT'ın XXIV. maddesi ile uyumlu olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Avrupa Birliği, GATT, Gümrük Birliği.

Normatif Güç Bağlamında Avrupa Birliği'nin Değişen Ticaret Stratejisi

*Ali Kıncal, Dokuz Eylöl Üniversitesi
Özge Bozkaya, Yaşar Üniversitesi*

Avrupa Birliği (AB)'nin dış eylemlerinde barış, özgürlük, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına saygı ilkeleri, küresel ticaret politikası ile iç içe geçmiş normatif bir çerçeveyi oluşturmaktadır. Bu anlamda Birlik, üçüncü ölkelerle yürüttüğü ticari işbirliklerine normatif ilkelere uyum hususunu entegre ederek kapsamlı bir strateji izlemektedir. Birliğin normatif kapasitesinin uluslararası alanda yayılması konusunda kullandığı en önemli politika alanlarından biri ticarettir. Buna, göre yıllar içinde dönüşüm geçiren ticaret stratejisi normatif yaklaşıma paralel bir şekilde, AB kuralları, normları ve ilkeleri ile bir bütünlük kazanmıştır. Üçüncü ölkelerle geliştirdiği ticaret anlaşmaları, sürdürülebilir kalkınma programları ve bu kapsamda işlettiği finansman mekanizması, Birliğin normatif kapasitesinin çerçevesinin değerlendirilmesi için önemli örnekler sunmaktadır. Bu doğrultuda çalışmada, Birliğin dış eylemleri arasında sınıflandırılan dış ticaret politikasına normatif bir kapsamı nasıl entegre ettiği analiz edilmekte ve söz konusu kapsamda geliştirdiği ticaret anlaşması ve sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı değerlendirilmektedir. Ticaret stratejisi kapsamında AB'nin normatif güç konseptini ne ölçüde ve nasıl uyguladığı bu çalışmanın merkezi sorusunu teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ticaret stratejisi, normatif güç, Ortak Ticaret Politikası, ekonomik bütünlüşme.

Avrupa Bankacılık Birliği'nin Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri Bankacılık Performansına Etkileri

*Sevgi İncei, Galatasaray Üniversitesi
Yeşim Gürbüz, Galatasaray Üniversitesi*

2012 Yılından bu yana çalışmaları sürdürölen Avrupa Bankacılık Birliği ve Tek Denetim Mekanizması, Ekonomik ve Parasal Birliği derinleştirmek ve finansal krizlere dayanıklı hale getirmek için tek bir yönetim sistemi öngörmektedir. Avrupa Merkez Bankası'nın gözetiminde ve denetiminde sürdürölecek bu mekanizma, öncelikle Avro bölgesi için öngörölmüş olsa da para ve sermaye hareketlerinin çok taraflı ve karmaşık yapısı nedeniyle merkez ölkeleri kadar çevre ölkelerini de ilgilendirmektedir. 2004 ve 2007 yılında iki aşamada Birliğe katılan Orta ve Doğu Avrupa ekonomileri için serbest piyasa ekonomisine başarıyla geçmelerinin ardından, bu yeni oluşum bu ölkelerin bankacılık performansını da önemli ölçüde etkileyebilecektir.

Araştırmanın Sorunsalı: Kurumsal yönlendirici olarak Avrupa Bankacılık Birliği ve Tek Finansal Denetim Mekanizması düzenlemeleri Avrupa'nın yeni gelişen ekonomileri olarak Macaristan Çek Cumhuriyeti ve Polonya'nın bankacılık performansını ne yönde etkilemektedir?

Araştırmanın Yöntemi: Kurumsal kalitedeki iyileşmenin banka performansına etkilerini araştıran bu çalışmada bağımsız değişken olarak bankacılık düzenlemelerinin bağımlı değişken olarak bankacılık performansına etkileri incelenmektedir. Sözkonusu ölkelerin bankacılık sektöründeki iyileştirme gayretleri seçilmiş rasyolardaki değişmeler olarak ortaya çıkmaktadır. alışma 2004-2017 arasında 22 bankanın verilerinden oluşın data setini kapsamaktadır.

Keywords: Avrupa Bankacılık Birliği, kurumsal yönetim, Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri, bankacılık performansı, Basel Bankacılık Düzenlemeleri.

Oturum / Session 4

Current Debates in the EU's Common Security and Defence Policy

Can the EU be more capable? Assessing the role of the EU's institutions in defence capability development

Theofanis Exadaktylos, University of Surrey

Are EU institutions able to perform their preferred role within defence capability development? Highlighting increased demands for a stronger EU role in security, we explore how EU institutions have promoted their role within CSDP. Using role theory, we investigate the European Commission, the EDA, the EEAS and the European Parliament's ability to promote pooled and shared defence resources in European capability development. We argue that this depends on the combination of the alignment of their original role treaty/design-based mandate with the role they perceive having; the role expectations of the big three Member States (Germany, France, UK); and the changing international environment, which may alter both role perceptions and role expectations. We find that the Commission and the EEAS have managed on occasion to promote pooled and shared defence resources overcoming Member State objections, showing autonomy in creating increased defence capability independently of MS leading to more integration within CSDP.

Keywords: European capability development, CSDP, EU institutions, role theory.

Quo Vadis Common Security and Defence Policy? Revisiting the major debates in European Security

Münevver Cebeci, Marmara Üniversitesi

This paper aims at analysing the recent developments in Common Security and Defence Policy (CSDP) through reassessing the two major debates which have shaped the European security agenda since the end of the Second World War till today: the Transatlanticist-Europeanist divide and the burden-sharing debate between the two sides of the Atlantic. The need for a reassessment of these debates mainly comes from the possibility of Brexit as well as the changes in US foreign policy under the Trump Presidency. Since 2010 the UK has had a decreasing contribution to the CSDP and as the leading Transatlanticist member state of the EU, Brexit process inevitably has had a crucial impact on the development of the CSDP such as the acceleration of the efforts to vitalize Permanent Structured Cooperation, to develop financial mechanism to support European defence, and to strengthen European strategic capabilities. Similarly, the increasing unpredictability of US foreign policy, and President Trump's calls for a more balanced burden-sharing in European defence, which also cast some doubts about NATO's future, have also triggered a more Europeanist approach towards the CSDP. Thus this paper argues that the recent developments in European security have created a tendency towards developing an autonomous European defence capability but it remains unclear whether EU member states will be willing to act on it and increase their defence spending.

Keywords: CSDP, Brexit, Permanent Structured Cooperation.

CSDP and Gender Mainstreaming: UNSCR 1325 and The EU

Ece Mozakoğlu, Marmara Üniversitesi

The European Union (EU) differentiates itself from other actors in the international system with its sui generis structure, stands out as a remarkable research field in the literature with its transformative power mission. Following the development of the mainstreaming of gender equality at the Union level with the Treaty of Amsterdam in 1999, the Union gained the character of a gender equality actor and within this framework, the expectation of this mainstreaming in all policy areas has emerged.

The Common Security and Defence Policy (CSDP) has a distinctive structure within the Union's common policy areas. This area, like all other areas, is an area where mainstreaming is expected to take place, but with its intergovernmental and high-importance structure, it presents challenges. Based on this argument, the study aims to examine how these challenges can be overcome and in this context, the ways in which the United Nations Security Council Resolution (UNSCR) 1325 aimed at the mainstreaming of gender equality in international relations could have an impact on the Union. Based on the historical construction process of the CSDP area and the importance attributed to it in this process, the historical development of the CSDP area in European integration and the two-level structure of this process has been examined from the feminist perspective, using the gender analysis method. The focus of the review was on UNSCR 1325 and its effects on CSDP with its contents.

The results of this study show that, on the one hand UNSCR 1325 can be the first step for gender mainstreaming at the CSDP and it may be a key for starting some discussions about the masculine nature of this field but on the other hand the Union and Member States have different opinions on this subject.

Keywords: Common Security and Defence Policy, European Union, gender, feminist theory.

UK-EU Military Cooperation and Brexit: A Neoclassical Realist Perspective

Veli Özdemir, Marmara Üniversitesi

Whilst foreign policy issues, such as international trade, did figure prominently in the Brexit referendum campaign, the implications for defence were largely downplayed. The UK's National Security Strategy and accompanying Strategic Defence and Security Review underlined the primary importance of NATO in military cooperation in Europe. On the other hand, finding a mutually acceptable UK-EU withdrawal agreement has proven a challenging task to say the least. With limited progress on this withdrawal agreement mere months before the upcoming deadline, the chances of a 'no deal' Brexit have been increasingly recognised as 'uncomfortably high'. In light of such developments, it is therefore important to reconsider the impact of Brexit on UK-EU military cooperation, both from EU and UK perspectives, alongside the challenges of finding an agreement incorporating this policy area and implications for both 'deal' and 'no deal' scenarios going forward.

This study examines the prospects and challenges for continued UK-EU military cooperation post-Brexit. It does so by looking at the UK's involvement in the Common Security and Defence Policy (CSDP) as a member state and the insights this presents us into 'no deal' and 'deal' scenarios. Applying a neoclassical realist analytical framework, this study shows that EU member states have been incentivised by the international system to pursue military cooperation. Second, the findings demonstrate that such engagement is also impacted by specific pressures at the unit-level. As both international and domestic factors shaped UK policy positions towards the CSDP as an EU member state, the two types of conditions are predicted to remain relevant for future UK-EU military cooperation.

Keywords: CSDP, Neo-classical realism, Brexit, military cooperation, systemic and domestic variables.

Oturum / Session 4**AB Politikalarında Çok-Kültürlülük, Göç ve Azınlık Hakları****AB Üyeliği Yolunda Azınlık Hakları: Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan**

Nihan Akıncılar Köseoğlu, Fenerbahçe Üniversitesi

Ortak bir azınlık hakları politikası olmamasına rağmen, Avrupa Birliği (AB) 1993 yılında oluşturduğu Kopenhag Kriterleri'nin siyasal kriterlerinde 'azınlıklara saygı ve onların korunması' şartına yer vermiş ve bu şartı yerine getiren aday ülkeleri üyeliğe kabul etmeye başlamıştır. Böylece, AB şartlılık mekanizması aracılığıyla aday ve başvuran ülkeleri, ülkelerinde bulunan azınlıklara hem pozitif hem de negatif haklar vermesi için zorlamaktadır. Eğer bu haklar AB standartlarında olmazsa Birlik, ülkeleri üyeliğe kabul etmemektedir. Bu bağlamda aday ülke statüsündeki dört Balkan ülkesindeki – Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan – azınlık hakları durumu bu çalışmanın odak noktası olacaktır. Ülkelerin azınlık hakları konusundaki yasal düzenlemeleri incelenecek; azınlık tanımlarının olup olmadığı, yasal olarak azınlık statüsü verdikleri etnik, dilsel, dinsel ya da başka grupların olup olmadığı araştırılacaktır. Bu bağlamda, AB uyum sürecinde hem müzakerelerin başlamasını bekleyen Arnavutluk ve Kuzey Makedonya'da hem de müzakerelerin sürdüğü Karadağ ve Sırbistan'da Yargı ve Temel Haklar faslı her sene Komisyon'un hazırladığı ülke raporlarına bakılarak karşılaştırmalı bir şekilde incelenecektir. Ayrıca bu dört ülke de Avrupa Konseyi üyesi olduğundan, azınlık hakları konusunda mevcut AİHM kararlarının ya da süren davalarının olup olmadığı araştırılacaktır. Sonuç olarak, Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Sırbistan için azınlık hakları konusundaki gelişmelere ve problemlere bakılarak AB üyelikleri konusunda çıkarımlar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: AB, azınlık hakları, Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan.

Brexit Sonrası Britanya'nın İskoçya Sorunu ve AB'nin (Çokkültürlü) Azınlık Politikalarına Etkisi

Yusuf Ertuğral, Euro Politika Dergisi

2016 AB referandumunu sonrası Britanya'nın Brexit kararının psikolojik ve sosyolojik etkilerinin yanında AB içerisinde bir ayrışmayı tetikleme potansiyeli bulunmaktadır. Bunun yanında Britanya ve AB ilişkilerinin geleceğini etkileyebilecek yeni bir denklem olarak İskoçya ve Kuzey İrlanda'nın durumudur. AB referandumunu sonrası İskoçya'da Başbakan Nicola Sturgeon'un ifadelerinden anlaşıldığı üzere yeniden bir referandum gerçekleşme olasılığı bulunmaktadır. AB'nin Britanya örneğinde olduğu gibi çok etnikli ve esnek yapılı devletlerin üniter yapısını korumasında bir tutkal vazifesi görevi yaptığı görülmüştür. İskoçya ve Kuzey İrlanda örneğinde görüldüğü üzere Britanya'nın üyeliğinin sona ermesiyle birlikte kendi içinde uyum sağlaması zorlaşacaktır.

Bu araştırmanın temel amacı; İskoçya bağımsızlık sorununun, Britanya'nın sorunu olmaktan çıkıp, küresel bir aktör olarak AB'nin bütünleşme hedeflerini etkileyeyip etkilemediği ve Avrupa'nın azınlık sorunlarının geleceğini belirleyici bir unsur olup olmadığını incelemektir. AB'nin mevcuttaki ve pratikte savunduğu "çokkültürlü" ve azınlıklar politikalarının İskoçya örneğinde olduğu gibi uygulamada standart bir duruş sergileyemediğinden Avrupa'nın bütünleşme genişleme politikasını sekteye uğratarak asimetrik sorunlara yer açtığı bulgularını görmekteyiz.

Bu bulguya örnek olarak İskoçya, İngiltere ve AB açısından bakacak olursak; "çokkültürlülük" bireyi göz ardı edebilecek bir potansiyeli barındırma gücüne sahip olduğunu ve kolektif kültürel kimlikleri bir yandan teşvik edip geliştirirken, bazı zamanlar ise bu kimliklerin mensuplarının özgürlükleri sınırlandığı görmekteyiz. Zira bir yükselen İskoçya Milliyetçiliği olduğu gibi yükselen bir İngiliz Milliyetçiliği de söz konusudur. Britanya'yı oluşturan, İngilizler haricinde diğer üç ulus olan İskoçya, İrlanda ve Galler kendi parlamantolarına sahipken ve kendi lehlerine kararlar alınırken İngilizlerin kendi parlamentosunun sahip olamaması İngiliz siyaset bilimciler tarafından "demokrasi açığı" olarak görülmektedir ve bu durum hem Britanya için hemde AB için asimetrik bir durum oluşturmakta ve Avrupa'nın entegrasyonun geleceği konusunda belirsizliğe yol açmaktadır.

Bu mihverde, azınlık ve çokkültürlük politikalarının İskoçya, İrlanda, Bask gibi azınlık ulusların bağımsızlık taleplerini ülkeler düzeyinde değil, AB düzeyinde bireyleri göz ardı etmeyen mevcuttaki bölgesel politikalarını teoriden daha çok işlevsel düzeye getirmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Brexit, İskoç bağımsızlığı, AB azınlık politikası, AB Çokkültürlülük, AB entegrasyonu.

Avrupa Birliği'nin Geleceğinde Mültecilerin Rolü

Serpil Bardakçı Tosun, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanan en büyük mülteci akımı 2011 yılından beri tüm dünyayı etkilemektedir. Libya ve Suriye'den göç edenlerle birlikte, Avrupa Birliği beklediğinin çok üstünde bir mülteci akımına sahne oldu. Özellikle Suriye nüfusunun yarısı, yaşadıkları alanı terk etmek zorunda kaldı. Göç edenlerin büyük oranı yakın sınır komşularına gitmişlerdir. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'ne göre Ekim 2019 itibariyle Türkiye'de ki Suriyeli sayısı 3.676.288 kişidir. Türkiye'den Avrupa'ya giden mültecilerin sayısının geçen yıla göre üçe katlandığı ve Midilli Adası'na sadece bir günde 490 mültecinin gittiği belirtilmektedir. Bu süreçte gidenlerin ekonomik, kültürel, siyasi nedenlerle dışlanması haricinde azalan Avrupa nüfusuna yaptığı katkılar ve sonraki dönemde yapacakları katkılar da incelenmeye değer bulunmaktadır. Her ne kadar aşırı sağ partilerin etkisi ile yerel halk ile mülteciler arasındaki ayrımcılık açılıyor olsa da ekonomik tabanlı olarak düşünöldüğünde gelenlerin ve doğumla yetiştirileceklerin katkıları olumlu olarak görölmektedir.

Bu çalışmada Avrupa Birliği'ne özellikle 2011 sonrası gelen mültecilerin ekonomik ve sosyal açıdan nasıl bir yön çizdiği tartışılacaktır. Çalışmayla hedeflenen; mültecilerin Avrupa Birliği ekonomisine katkılarının dezavantajlarının belirlenmesine ve ayrı olarak değerlendirilmesine katkıda bulunmaktır. Araştırma; literatür ve medya taraması yapılarak, Avrupa Birliği'nin ikili ve çok taraflı uluslararası ilişkilerine, güvenlik stratejilerine ve yapılan anlaşmalara bakarak yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mülteciler, Avrupa Birliği, demokrasi, nüfus, Suriye.

Mülteci Krizinin Almanya'nın İç Politikasına Etkisi

Celil Batur, Marmara Üniversitesi

Arap Baharı sonrası meydana gelen çatışmalar nedeniyle binlerce mülteci, daha iyi bir yaşam umuduyla Avrupa'ya gitmiştir. Avrupa ülkelerinin tutumu ve özellikle denizlerde meydana gelen kazalar sonucu binlerce mültecinin yaşamını yitirmesiyle bu süreç krize dönüşmüştür. Avrupa'nın 2015 yılında karşı karşıya kaldığı mülteci krizi başta siyasi olmak üzere, Avrupa'da birçok dengeyi değiştirmiştir. Mülteci krizinin Avrupa'yı etkilemeye başlamasıyla birlikte, krizin çözümüne yönelik birçok krizde olduğu gibi Almanya ön plana çıkmış ve lider bir rol üstlenmiştir. İkincil kaynaklara dayalı betimsel bir vaka çalışması yöntemi ile oluşturulan bu çalışmanın amacı, Avrupa'nın karşı karşıya kaldığı en önemli krizlerden biri olan mülteci krizinde, Almanya'nın krize yönelik yaklaşımının Alman iç politikasını etkisini, Almanya İçin Alternatif Parti/Alternative Für Deutschland (AfD) örneği üzerinden incelemektir. Mülteci krizi boyunca Avrupa'da birçok ülke, mültecilere sınırlarını kapatırken, Almanya mültecilere yönelik 'açık kapı' politikası izlemiştir. Böylece Almanya, diğer ülkelere göre açık bir farkla en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülke olmuştur. Angela Merkel iktidarının krize yönelik bu yaklaşımı, iç politikada sorunlarla karşılaşmasına neden olmuştur. Yapılan değerlendirme sonucunda, mülteci krizi sürecindeki tutarsız yaklaşımların Almanya'nın iç politikasını etkilediği, mülteci krize yönelik milliyetçi tepkiler verildiği ve Almanya'da aşırı sağın yükselişini etkilediği gözlemlenmiştir. Bu kapsamda, mülteci krize yönelik, ülkeler düzeyinde değil, AB düzeyinde insan haklarına dayalı, kapsamlı ve yapıcı politikalar oluşturulması, mülteci krizinin çözümünde sivil toplum kuruluşlarının daha aktif rol alması ve ana akım partilerin aşırı sağ seçmenin korku ve endişelerini dikkate alarak, seçmenlerle aralarındaki güven bağlarının yeniden kurulması ve siyasete yabancılaşan seçmenlerin tekrar kazanılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Avrupa Birliği'nin lokomotif ülkelerinden biri olması nedeniyle, Almanya'nın krize yönelik yaklaşımının irdelenmesi önemlidir. Bu doğrultuda literatüre katkı sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mülteci krizi, Almanya, Merkel, aşırı sağ, AfD.

Self-Determinasyon Kavramı ve Avrupa Birliği'nde Bir Örnek Olay Olarak Katalonya

*Filiz Cicioğlu, Sakarya Üniversitesi
Yeşim Bayram, Sakarya Üniversitesi*

Soğuk Savaş sonrası dönemde ayrılıkçı hareketlerde görölen artış, self-determinasyon ve ayrılma hakkı kavramının uluslararası sistemde yeniden gündeme taşımıştır. Kavram; “Bir halkın kendi geleceğini, herhangi bir dış müdahale olmaksızın, kendisinin özgürce belirlemesi” anlamına gelmekte ve kökeni Aristo'ya kadar uzansa da uluslararası ilişkiler bağlamında felsefi olarak iki temel üzerine oturmaktadır. Bunlardan ilki Birinci Dünya Savaşı sırasında Lenin'in geliştirdiği ve devrimci pratikler üzerinden inşa edilen kendi kaderini tayin kavramıdır. İkinci temeli ise yine aynı dönemde, daha liberal ve devrimci pratikler olmadan gerçekteşirilen W.Wilson'un self-determinasyon çizgisi oluşturmaktadır. Kavram ortaya çıktığı ilk andan itibaren dünya siyasetini etkilemekle birlikte, Uluslararası Hukuk düzenlemeleri ile de hukuksal kimliğine kavuşmuştur. BM Antlaşması, 1966 BM İki Sözleşmeleri ve İnsan Hakları Hukuku gibi bir çok alanda konuyla ilgili düzenlemeler mevcuttur. Ancak anılan düzenlemelerde self-determinasyon hakkının, halkların içinde bulundukları devletlerin ölkesel bütönlüklerine bağlı olma konusundaki öncelikleri ve hakkın belli başlı durumlarda kullanımının meşru kabul edilebilmesi gibi sınırlılıklar, günümüzde de tartişılmaya devam eden ihtilaflı konuları ortaya çıkarmıştır. Ulusların kendi kaderini tayin hakkı bağlamında kavramın bir “hak” mı yoksa bir “ilke” mi olduğu sorunsalıyla birlikte, Uluslararası Hukuktaki “devlet egemenliği”, “ölkesel bütönlük” gibi ilkeleri aşındırdığı, bu ilkelere ters düştüğü/ihlal ettiği noktasında tartişıldığı görönmektedir. Kavrama ilişkin ihtilaflı noktalardan bir diğerini de hakkın kullanıcıları konusu oluşturmaktadır. Bu bağlamda “halk” kavramının da belirsiz olması, ilgili hakkın ve hukuki düzenlemelerin kimi zaman politikleşmesine sebep olmuştur. Birleşmiş Milletler'in getirdiği kimi ölçütlerle birlikte, etnik azınlıklar, ulusal azınlıklar, kabileler, sömürge halkı, yerli halklar gibi geniş bir alanda tezahür eden “halk” kavramına da sınırlamalar getirilmiştir. Ancak hakkın kullanımına ilişkin ilgili düzenlemelerde de görölen belirsizlikler, ‘halk’ın kimlerden oluştuğu konusunda hala netlik olmadığını ortaya koymaktadır. Öte yandan BM düzenlemeleriyle ölkelerin dağılmasının-parçalanmasının önüne geçmek saikiyle ilgili hakka getirilen sınırlandırmaların, bölünmenin gerçekteştiği veya gerçekteşceğinin tartişıldığı bir çok örneğin yaşanmasını engelleyemediği görölmektedir. Bir bütönlüşme hareketi olarak görölen Avrupa Birliği bünyesinde de bir çok üye devlet, farklı etnik gruplardan oluşmaktadır. Çalışmanın amacı Avrupa'da görölen ayrılıkçı talepleri uluslararası hukuk bağlamında inceleyerek, Avrupa Birliği'nin kendi hukukundaki ilgili düzenlemelerin uyumlu olup olmadığını analiz etmektedir. Dolayısıyla çalışmanın kavramsal ve teorik çerçevesini Uluslararası Hukuk ve Self-Determinasyon kavramı oluşturmaktadır. Çalışmanın ana sorunsalı, AB'nin self-determinasyon politikalarının uluslararası hukuka uyumlu olup olmadığının yanısıra, farklı örnek olaylarda süreklilik arz edip etmediği üzerine ilgili değişkenleri saptamaktır. “AB'nin self determinasyon politikası nedir? İlgili politikalar uluslararası hukuk ile uyumlu mudur? Değilse, hangi noktalarda uluslararası hukuktan uzaklaşılmaktadır? AB'nin Avrupa özetindeki sorunlu bölgelere ilişkin self-determinasyon politikalarında bir tutarlılık gözlemlenebiliyor mu? Gözlemlenemiyorsa, farklı olaylara ilişkin farklı yaklaşımların motivasyonları hangi değişkenler üzerinden

açıklanabilir? gibi sorular araştırma sorularını oluşturmaktadır. Kavram – olgu ve olaylar üzerinden sorular cevaplanmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda çalışma Katalonya özelinde sınırlandırılmıştır. Çalışmanın örnek olayı olarak belirlenmesinde, self-determinasyon taleplerinin silah kullanılmadan gerçekleşmiş olmaları belirleyici olmuştur. Avrupa Birliği'nin ve/veya birliğe üye devletler nezdinde ilgili sorunlu bölgenin Birlik politikaları bakımından ve çalışmanın kavramsal çerçevesini oluşturan self-determinasyon kavramı bakımından değerlendirilen örnek olay çalışmasında çok değişkenli dinamiklerin ele alınmış olması çalışmayı özgün kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası hukuk, self-determinasyon, Avrupa Birliği, Avrupa Birliği self-determinasyon politikası, ayrılıkçı hareketler.

Oturum / Session 5

Democracy, Democratization and Identity in Europe

With or Without You: The Shift in Discourses of Identity in the EU-Turkey Relationship

Erman Ermihan, Kadir Has Üniversitesi

The long history of EU-Turkey relations paved Turkey's path towards membership in 2005, though she is still a candidate country. After 2013, the stagnated relationship between the two increased the emphasis on strategic partnership more than membership, while less emphasis was given to ideational factors in the literature. In addition, the role of ideational factors in the EU's enlargement policy remains understudied. To contribute to the literature, this study aims to explain the shift in discourses of identity through a discourse-historical analysis (DHA) of the EU's identity-based approaches towards Turkey between 2013 and 2016 based on the social constructivist theory. Guided by the literature between 1999 and 2013, this paper observes the themes through which Europeaness and Turkishness were constructed as a result of certain milestones in the relations. Taking 2013 as a major milestone because of the Gezi Park Protests and corruption investigations in Turkey which increased the EU's concerns on Turkey's democratic status, it is possible to observe the shifts in discourses of identity by analyzing 18 parliamentary debates on Turkey in the European Parliament which is a strong influencer in the EU's enlargement policy. The analysis shows that Turkey was mainly perceived as the EU's geographical, cultural, historical, religious and civilizational other before 2013. In addition, Turkey was also presented as an acceding state to the EU which had democratic and territorial disputes. Between 2013 and 2016, Turkey was mostly perceived as the EU's undemocratic other, while religious, civilizational and geographical discourses were sidelined but still present.

Keywords: EU, Turkey, identity, discourse.

From De-Europeanization to Anti-Westernism: Turkish Foreign Policy in Flux

Alper Kaliber, Altınbaş Üniversitesi

This paper explores different populist turns of recent Turkish foreign policy (TFP) under the Justice and Development Party (AKP) governments. It suggests that the populist transformation in TFP has occurred over time and may be examined in two distinct eras: those of thin and thick populism. The first decade of the AKP rule, where foreign policy was thinly populist, was characterised by a steady de-Europeanisation, increasing engagement with regional issues, states and institutions, and decentering of Turkey's Western orientation in favour of a multi-regional activism. Yet, starting with the Gezi protests of 2013 and particularly following the failed coup attempt on 15 July 2016, populism has held sway over the ways in which foreign policies are formulated, discursively framed and communicated in Turkey. In this era of thick populism, the image of Turkey having strong ties with several regions simultaneously and fusing its Islamic and modern identities was replaced by a vehement anti-Westernism. The Islamic Turkish self was redefined in relation to its difference from the West essentialised as the inimical other of Turkey. Rather than serving as a means of foreign policy, populism has turned out to be the main premise of TFP in this era.

Keywords: Turkish foreign policy, populism, populist foreign policy, de-Europeanisation, anti-Westernism.

Understanding Democratic Backsliding in the EU Member-State: A Case Study of Poland

Slawomira Mysiak, International College Portsmouth

In the last few years, the European Union (EU) has been facing several crises, which may question whether the EU can still be portrayed as a bastion of democracy. The European Commission (EC) spent more than two years negotiating with the Polish government over its national judiciary reforms. Finally, in December 2017, the European Commission, for the first time in EU history, launched proceedings under Article 7 TEU against Poland, by submitting the proposal for a Council decision on the determination of a definite risk of breaching the rule of law by the Republic of Poland as a member state of the EU. A consensus now obtains in academia, holding that Poland is in serious democratic decline. Also, it is agreed that the difficulties faced by Poland are effects of so-called “democratic backsliding”.

This paper aims to explain further the democratic backsliding process in Poland. The discussion is based on a literature review on the subjects under consideration, in addition to the use of official documents such as the European Commission recommendations, European Parliament resolutions, official documentation issued by the Polish government and interested parties. This research relies on qualitative analysis of newspapers and official speeches using frame analysis to organize and qualitatively analyze the data.

Keywords: Polish judiciary reform, rule of law, democratic backsliding, European Union law.

Oturum / Session 5 Avrupa'da Popülizm ve Aşırı Sağın Yükselişİ

Popülist Güvenikleştirme: Brexit ve AB'de Yükselen Avrupa Kuşkuçuluğunu Anlamak

Fulya Hisarhoğlu, Doğuş Üniversitesi

21. yy'da çeşitlenen güvenlik gündeminin entelektüel bir iz düşümünü oluşturan yeni güvenlik yaklaşımı, güvenlik kavramını ve güvenlik ihtiyacını, devletlerin fiziki güvenliği odaklı realist bakış açısından farklılaştırarak çalışmaktadır. Bu yazının önemli bir parçası olan Kopenhag ekolüne göre güvenlik, askeri, siyasi, sosyolojik, iktisadi ve çevresel yönleriyle ele alınması gereken ve birey, toplum, devlet ve sistem gibi çok katmanlı bir analiz düzeyinde incelenmesi gereken bütüncül bir kavramdır. Bunun ötesinde, pratik düzlemde, ulusal güvenlik gündemi içinde yapılan tartışmalar, salt verili kaygıları içermeyen ve çoğu zaman siyasi aktörlerin söylemleriyle gündemleşen konulardır. Belirli meseleleri, rutin siyasi işleyişin dışına atmak suretiyle, güvenlik tehdidi olarak tanımlamak (söz) eylemi, güvenikleştirme kavramı ile açıklanmaktadır. Söz konusu yazının kavramsal araçları doğrultusunda, bu çalışma, son dönemde Avrupa'da yükselen Avrupa kuşkuçuluğunun en önemli göstergelerinden biri olan Brexit referandumunu anlamaya çalışmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, 2016 yılında İngiltere'de gerçekleşen BREXIT referandumu kampanya süreci boyunca, İngiltere'nin AB'den ayrılması yönünde propaganda yapan Brexit yanlısı popülist siyasi elitlerin, Avrupa kuşkuçusu söylemlerini incelenmektedir. Güvenikleştirme perspektifi doğrultusunda, AB kuşkuçuluğunun tartışıldığı bu çalışma kapsamında yapılan öncü analizlere göre, Birleşik Krallık'ın AB üyeliğı, Avrupa kuşkuçuluğundan beslenen ve göçmen karşıtlı; İslamofobia; küreselleşme karşıtlığı; yabancı düşmanlığı ve antisemitizm gibi popülist milliyetçi motifler içeren siyasi ve toplumsal aktörler tarafından, bir "varoluşsal güvenlik tehdidi" olarak tasvir edilmiştir. Brexit yanlısı popülist siyasi elitlerin söylemleri, ulusal güvenliğin özellikle askeri, siyasi, iktisadi ve toplumsal sektörlerini içeren bir "sektörel güvenikleştirme" stratejisi içermektedir. Güvenikleştirme tartışmaları ekseninde incelendiğinde, AB üyesi ülkelerin başat gündem maddelerinden olan yükselen Avrupa kuşkuçuluğı, salt sosyo-politik bir durum olmayıp, Avrupa kuşkuçusu popülist siyasi elitlerin güvenikleştirme pratikleri ile de ilintilidir.

Anahtar Kelimeler: Kopenhag Okulu, güvenikleştirme, AB, Brexit, Avrupa Kuşkuçuluğı.

Avrupa Birliği'nde Yükselen Euroseptisizm

Ebru Oğurlu, Lefke Avrupa Üniversitesi

İkinci Dünya Savaşı'nın ertesinde bölgesel barış, ekonomik gelişme ve kalkınma hedefleri çerçevesinde kurulan Avrupa Ekonomik Topluluğu dünyadaki en önemli ve en başarılı bütünleşme projelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Ancak 1990'lı yıllardan itibaren bütünleşmenin siyasi bir içerik kazanmaya başlaması ile birlikte Avrupa Birliği (AB)'ne dönüşen bu yapı eş zamanlı olarak çok ciddi bir muhalefetle de yüzleşmek durumunda kalmıştır. Bugün gelinen noktada AB, şimdiye kadar edindiği tüm kazanımları tehlikeye atacak gelişmeler ve meydan okumalarla karşı karşıyadır. Bu gelişmelerin başında hem AB genelinde hem de AB üyeleri özelinde yükselen Euroseptisizm (Avrupa karşıtlığı) gelmektedir. Maastricht Antlaşması ertesinde Avrupa bütünleşme sürecinin siyasallaşmaya başlaması ile tetiklenen Euroseptisizm zaman içinde Birlik genelinde yaygınlaşmış ve hatta siyasetin uçlarından ana akım siyasetin merkezine kayarak normalleşme sürecine girmiştir.

Bu çalışma, Avrupa bütünleşmesinin önündeki en ciddi tehlikelerden birinin Euroseptisizm olduğunu ve özellikle son yirmi yıl içinde Euroseptisizmin hem AB genelinde hem de üye ülkelerde bir normalleşme sürecine girdiğini göstermeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda Euroseptisizmin kavram olarak tartışılacağı birinci bölümü takiben ikinci bölümde Euroseptisizmin Avrupa siyasetinde güçlenmesinin ardında yatan temel nedenler ele alınacaktır. Çalışmanın son bölümünde ise Euroseptisizmin normalleşmesi; AB üye ülkelerinin ulusal seçim sonuçları ve Mayıs 2019 Avrupa Parlamentosu seçim sonuçları, ulusal ve Avrupa kamuoyu yoklamaları ve medyada Euroseptisizmin ele alınması olmak üzere üç farklı göstergeye atfen tartışılacaktır. Sonuç itibarıyla, bu çalışma ile özellikle Maastricht Antlaşması'ndan sonra bütünleşmenin siyasallaşması süreci ile birlikte Euroseptisizmin AB genelinde bir meşruiyet kazandığı ve AB siyasetinin merkezine yerleşerek Birliğin geleceğini şekillendirecek önemli faktörlerden biri haline geldiği iddiasında bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Avrupa Parlamentosu, Euroseptisizm, Avrupa karşıtlığı, 2019 Avrupa Parlamentosu seçimleri.

Aşırı Sağ Popülist Bağlamında AB'nin Geleceği-AfD Örneğinde Söylem Çözümlemesi

Erdem Tekçi, Ankara Üniversitesi

Aşırı sağ popülist partiler Avrupa içerisinde oldukça güçlenmekte ve mekânsal anlamda genişlemektedir. Bu partilerin Avrupa toplumu üzerindeki nüfuzu, Avrupa Birliği sisteminin gündemini son on yıldır meşgul eden Euro, meşruiyet ve temsil krizlerinden ve Avrupa Birliği'nin bu krizleri yönetim stratejisi olan teknokratik otoriterizmden kaynaklanmaktadır. Aşırı sağ popülist partilerin gelişimi bu çalışmada Almanya için Alternatif (AfD) partisi ele alınarak popülizm üzerine tarihsel materyalist bir tartışma açmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda, Avrupa siyasi yelpazesindeki sistem ve siyasi partilerin dönüşümü, sadece yapısal ya da programatik değil, aynı zamanda sölemseldir. Çalışmada, bir dilbilimsel yaklaşım ve inceleme yöntemi olan Eleştirel Söylem Çözümlemesi yöntembiliminden faydalanılmıştır. Bu yöntem doğrultusunda, bir aşırı sağ popülist parti olan AfD'nin söylemlerinin ekonomik ve popüler demokratik eleştirilerden mülteci politikalarına ve ana akım siyasi elitlerin Alman kimliğini zayıflatması iddiasına neden ve nasıl dönüştüğüdür. İkinci olarak AfD'nin nasıl geniş bir kitlesel kabule ulaştığı analiz edilecektir. Sonuç olarak AfD örneği üzerinden Avrupadaki aşırı sağ popülist partilerin mevzileri, hedefleri ve oluşturdukları büyük etkiler ve Avrupa Birliği'nin güncel problemlerinden çıkarılacak dersler hakkında bir tartışma gerçekleştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Aşırı sağ popülist partiler, Alternative für Deutschland, Euro krizi, teknokratik otoriterizm, eleştirel söylem çözümlemesi.

Avrupa'da Sağ Popülizmin Korkuyu Araçsallaştırması: Almanya Örneği

Yonca Özer, Marmara Üniversitesi
Fatmanur Kaçar, Marmara Üniversitesi

Sol popülist partilerle karşılaştırıldıklarında, sağ popülist partiler seçmenleri nezdinde kendilerini daha görünür kılabilmek adına bazı duyguları araçsallaştırma yoluna daha sık başvururlar. Sağ popülistin partilerin çoğunlukla toplumlarındaki ötekiler üzerinden tehdit algısına dayalı ve korku temelli bir söylem inşa etmeleri sık rastlanan bir durumdur. Avrupa bağlamında, tehdit algısı ve korku inşasında ötekileştirilen gruplar göçmenler ve Müslümanlar olarak görölmektedir. Almanya'nın *Alternative für Deutschland* Partisi'nin (Almanya için Alternatif Partisi) "ötekini" ve "ötekiler" üzerinden inşa ettiği korkuyu araçsallaştırma suretiyle yaptığı tehdit vurguları bu bağlamda uygun bir örnek olarak kabul edilebilir. Avrupa Parlamentosu'ndaki sağ popülist partilerin de yükselişi ile, bu partilerin çoğunun kendi ulusal politikalarını etkileyen ortak AB Politikalarına karşı sergiledikleri sert duruşları da göz önüne alınırsa, bu durumun yakın gelecekte, AB'nin halihazırdaki kırılğan politikalarını etkileyebileceği iddia edilebilir. Popülizmi siyasal bir stil olarak ele alan çalışma, Almanya özelinde yukarıda bahsi geçen partinin söylemlerini analiz ederek, popülist partilerin korku ve tehdit söylemini, duyguları kullanmak ve manipüle etmek suretiyle nasıl araçsallaştırdıklarını incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma aynı zamanda söylemdeki popülist eğilimlerin iç ve dış politikayı nasıl etkileyebileceği sorusuna da cevap aramaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağ popüлизм, söylem analizi, Almanya, korkunun araçsallaştırılması.

Oturum / Session 6
Current Debates in European Foreign Policy

“Fortress Europe” or Not? The European Union’s Security Policies on Migration

Merve Önal, Paris 1 Panthéon Sorbonne University

Since the introduction of the European refugee crisis in 2015, the European Union has started to implement border security policies on migration such as building walls and the restriction of free circulation in Schengen area etc. Considering these European security policies, could Europe become a “Fortress Europe”? This study aims to analyze the impact of migration on the EU’s security policies. It argues that Europe has become a “fortress Europe” with the intensification of migratory flows from Sub-Saharan Africa and Syria. This study analyzes the EU’s responses to the European refugee crisis. Within the framework of Foucault’s theory on surveillance (disciplinary power) and control, we argue that the EU’s responses to these migratory flows resulted in the externalization of border security and the securitization of Schengen area. This study criticizes also the humanitarian aspects of the EU’s border policies.

Keywords: migration, European Union, fortress Europe, security.

Backdoor Democratisation? The EU’s Migration Management in the Eastern Neighbourhood

Fulya Akgül Durakçay, Dokuz Eylöl Üniversitesi

The European Union (EU) has evolved as an external democracy promoter since the 1990s. The European Neighbourhood Policy (ENP) is a comprehensive foreign policy tool of the EU to impact on the democratisation processes of its neighbours. This study takes the democracy promotion dimension of the ENP in relation with migration management into its scope as an area of sectoral cooperation. The aim is to analyse the links between the EU’s democracy promotion agenda and its migration management in its Eastern neighbourhood – Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Moldova and Ukraine – in a way to find out the EU’s contribution to the democratisation processes of its Eastern neighbours. The study uses thematic content analysis in addition to review of the literature. In order to reveal the linkage of the EU’s democratisation agenda with its migration management, several EU communications, reports and bilateral agreements with the Eastern neighbours are analysed. The main finding of the study is that the EU uses its conditionality mechanism to incorporate the improvement of fundamental rights such as the protection of minorities and protection against discrimination into the sectoral cooperation in the area of migration. Hence, it is concluded that the EU contributes to the democratisation process of its Eastern neighbours via sectoral cooperation in migration in an indirect way that is interpreted as “backdoor democratisation”.

Keywords: European Union, European Neighbourhood Policy, democracy promotion, democratisation, migration.

The European Union's Post-Arab Spring Democracy Promotion in the Middle East: A Missed Opportunity?

İrem Aşkar Karakır, Dokuz Eylöl Üniversitesi

The European Union (EU) has long presented itself as a normative actor in international politics. EU's democracy promotion in the Middle East began with the 1995 Barcelona Summit through the adoption of Euro-Mediterranean Partnership (EMP). Since then, its commitment to sponsoring democratic values in the region has been on and off, presenting neither a consistent nor a coherent approach. It is fair to suggest that the EU has had an instrumental normative agenda towards regional states, since the EU has pursued norm encouragement as long as this has not contradicted with its strategic interests. The Arab uprisings clearly revealed that half-hearted support for democratization by the EU also considerably contributed to growing public frustration in the region. In this regard, region-wide explosion of protests granted the European authorities a new opportunity to restore the Union's credibility as a normative actor through sponsoring democratic transition processes in the region. This study seeks to critically evaluate EU democracy promotion policies in the region in the post-Arab Spring. It is argued that, while almost nine years have passed since the outbreak of first uprisings in the Arab World, so far, the EU has not taken any considerable action to revise its policies in a constructive way and to repair its image, thus missing a critical opportunity.

Keywords: EU Democracy Promotion, Middle East, Post-Arab Spring, Normative Power Europe (NPE), democratization.

Beyond National Governments: Explaining Foreign Policy Referendums in Europe

Nanuli Silagadze, Åbo Akademi University

The referendums related to the European Union and foreign policies have received extensive coverage over time. Much research focused on who initiates them, the campaign and the political (and social) consequences. However, much less attention has been paid to the reasons for which these referendums are called and how these reasons may differ from those behind referendums on other policies. This paper aims to fill that gap in the literature and analyzes the determinants of 505 referendums organized at national level in Europe between 1970 and 2019. It compares and contrasts the drivers of referendums on foreign policy (i.e. EU-related) and of referendums on other policy areas (e.g. domestic affairs, post-materialist values, political system etc.). The paper argues and tests the explanatory potential of several variables such as the existence of a single party in government (vs a coalition), the degree of democracy, previous experience with referendums and the existence of a contagion effect from neighboring countries. In addition to these main effects, we control for the ideology of the party in government and external shocks, both considered by earlier studies as important factors in the referendum process. The results of our statistical analysis indicate that the referendums on foreign policy are driven by several factors, which are quite different from other policy areas.

Keywords: Referendum, EU, foreign policies.

Oturum / Session 6 AB'li ve AB'siz Hukuk

AB Üyeliğinden Ayrılmanın İç Hukuk Sistemine Etkisi: Brexit Örneği Üzerinden Bir İnceleme

Sanem Baykal, TOBB-ETÜ

AB'ye üyelik, bir ülkenin siyasi ve hukuki sisteminde köklü bir değişim ve dönüşüm sürecini beraberinde getirmektedir. Bu hedefe ulaşmanın aracı olarak Birlik, aday ülkeyi koşulluluk kavramı içinde dönüştürecek bir katılım stratejisi uygulamakta; böylece aday ülke de hem mevzuatını, hem de bu mevzuatı idari ve yargısal anlamda uygulayacak yapı ve mekanizmalarını AB ilke ve kurallarını gerektiği gibi uygulayacak kapasiteye kavuşturmaktadır.

Birliğe üye olmuş bir ülkede ise, sınırlı alanlarda da olsa Birliğe devredilen yetki konularında yürürlükte bulunan mevzuat AB düzeyinde karara bağlanan kurallardan oluşmaktadır ve söz konusu devlette yasama, yürütme ve yargı erklerinin icrasının usulü, yöntemi ve içeriği AB üyeliği bağlamında bir ölçüde dönüşümden geçmektedir.

Katılım aşamasında ve katılımın ardından bu derece kapsamlı bir dönüşüm gerektiren AB üyeliği, üyelikten çıkma ya da ayrılma durumunda ayrılan üye ülkeyi hukuki sistemi açısından ne gibi değişim ve dönüşüm ihtiyaçları ile karşı karşıya bırakmaktadır? Özellikle bu ülke ile AB arasında kurulacak ve tarafların iradesine göre şekillenecek yeni ilişki modeli, türüne bağlı olarak ne ölçüde bir hukuki ve kurumsal yaklaşmayı, işbirliğini ve belki de hatta entegrasyonu öngörebilir ve içerebilir? Bu konuda ortaya çıkabilecek mevzuat ve uygulamadaki sorunlar, özellikle de idari ve yargısal işleyişteki dönüşüm nasıl, hangi yöntemlerle ve araçlarla en uygun biçimde gerçekleştirilebilir?

Bu çalışma, Birleşik Krallığın AB'den ayrılması sürecini ifade eden Brexit örneğinden yola çıkarak, burada üzerinde uzlaşılması muhtemel Ayrılma Anlaşması ve AB ile Birleşik Krallık Arasındaki İlişkilerin Geleceği konusunda siyasi irade beyanı içeren metinler üzerinden bu sorulara yanıt verme amacını taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, AB üyeliği, AB'den ayrılma, Egemenlik devri, Brexit.

Yapay Zekanın Yargı Sistemlerinde Kullanılmasına İlişkin Avrupa Etik Şartı

Gizem Yılmaz, Marmara Üniversitesi

Bu çalışma ile; 2018 yılından bu yana Avrupa Birliğinde tartışılan ve yapay zekanın yargı sistemlerinde kullanımına ilişkin etik prensipler ve temel haklara dayalı genel kuralları düzenleyen Etik Şart Sözleşmesi ile bu Sözleşme üzerinde 2019 yılında yapılan iki adet değişiklik ve Avrupa Birliği Hukukunda yapay zekaya yönelik yaklaşımlar incelenecektir. İnceleme sonucunda, kabul edilen temel prensipler çerçevesinde yapay zekanın yargı sistemlerinde hangi kurallar çerçevesinde kullanılmasının planlandığı ortaya konularak yapılan yatırımlar ile dünyadaki yapay zeka modelleri üzerinden yakın gelecekte yapay zekanın yargıda almasını beklediği rol tartışılacaktır.

Yapay zeka, bugün kullandığımız pekçok teknolojinin içinde bulunmakla birlikte verilerin analizi ve saklanması ile sistemler arası kurduğu bağlantılar sayesinde yargı organlarının işini de kolaylaştırarak adalet sistemine hizmet etmektedir. Özellikle ABD’de ve Çin’de, avukat robotlar ile hukuki danışmanlık hizmeti verildiği ve karar verme yetisine sahip yapay zeka yazılımlarının geliştirildiği görölmektedir. Yapay zekanın kullanımının bu kadar yaygınlaşması ve yetkilerinin artırılması, beraberinde güvenilirliğinin sorgulanmasına ve taşıdığı risklerin tartışılmasına da yol açmaktadır. Öyle ki, yapay zeka yazılımlarının hakim olduğu sistemlerin yol açtığı zararların tazmini bakımından sorumluluğun belirlenmesi bile hukuk sistemlerinde yeni kabuller gerektirmektedir.

Dünya üzerindeki yapay zeka çalışmalarına yönelik gelişmeleri yakından takip eden AB, bu teknolojinin en az risk ile en üst fayda elde edecek şekilde kullanımını amaçlayan önemli bir adım atarak 30.01.2019 tarihinde, yapay zeka yazılımlarının hangi şartlar altında kullanılması gerektiğine yönelik rehber olma özelliği taşıyan bir sözleşme kabul etmiştir.

Öngörülen yargı kavramını benimseyerek daha hızlı ve etkili bir adalet sistemine ulaşmak isteyen AB, bu itibarla yedi öncelik belirlemiş, devam eden süreçte ise sözleşmeyi geliştirerek daha detaylı düzenlemeler getirmiştir. Böylece, yargının adil, tarafsız ve bağımsız yapısının zarar görmemesi için „güvenilir yapay zekâ“ oluşturularak uygulamanın zararlı sonuçlarının ve kullanımının önlenmesi ile yapay zeka hizmetlerinde temel insan haklarına saygının ve veriler üzerinde şeffaflık ve tarafsızlığın sağlanması, ayrımcılığın önlenmesi, yapay zekanın veri işleme metotlarının anlaşılabilir ve denetlenebilir olması ve yargının adil ve güvenilir olması hedeflenmiştir. Avrupa Komisyonu, belirlediği bu prensipler ışığında uygulamadaki yapay zeka gerekliliklerini gözden geçirmek ve yeni adımlar atabilmek için bir pilot uygulama geliştirerek 2020 yılına kadar gözlemlerini sürdürmektedir.

Anahtar Kelimeler: yapay zeka, etik, Avrupa Birliği, AI, yargı.

Avrupa Birliği'nde Yeni Bir Hukuk Yaratma Aracı Olarak Ajanslaşma Hareketi

Ege Okakın Erbaş, Dokuz Eylöl Üniversitesi

1990'lı yılların başından itibaren Avrupa Birliği'nde yeni bir düzenleyici mimari gelişmiş ve bu yeni mimari, klasik yürütme merci Avrupa Komisyonunun düzenleme kapasitesini genişleterek, kendini iki önemli teşkilat modeli çerçevesinde göstermiştir; ajanslar ve ağlar (*networks*). Bu oluşumlar şüphesiz AB hukuku içerisinde idari bir yenilik olarak görülebilir. Ajanslar ise, özellikle son on yıldır ağların yerini alarak, sağlık, çevre, enerji, havacılık, finansal hizmetler vb. gibi düzenleme faaliyeti gerektiren çok çeşitli politika alanlarında karşımıza çıkmaktadır. Birliğin gittikçe genişleyen faaliyet alanlarının yarattığı iş yükü karşısında, karmaşık yapıdaki azımsanmayacak miktarda işlemin yürütölmesi bu kuruluşlara bırakılmış, böylece belli ölçüde AB politikalarının uygulanması işlevini görmeye başlamışlar, yetkilerinin kapsamı genişlemiş, görevleri 'hassas' konulara kayarak iyiden iyiye belirginleşmiştir. Bu çalışmada görülecektir ki AB kurumsal hukukunda yaşanan bu değişim, Avrupa Ajansları ile ilgili bağımsızlık, denetim ve hesap verebilirlik tartışmalarına ilişkin bir Pandora kutusunu açmıştır. Avrupa Birliği Adalet Divanının 14 Mart 2012 tarihli ve 236/2012 sayılı Açığa Satış ve Kredi Temerrüt Takaslarının Bazı Görünümlerine İlişkin Tüzüğü'nün 28. maddesinin iptaline ilişkin 22.01.2014 tarihli kararı ile birlikte, Komisyon ile Ajanslar arasındaki yetki devrinin sınırlarını belirlediği kabul edilen *Meroni* ilkesinin, Avrupa Ajanslarının lehine esnetildiği dikkate alınarak, Komisyon eksenli genişleyen ve meşruiyeti sorgulanan yeni bir 'idari alanın' (*administrative space*) AB hukuku temel ilkelerine ne ölçüde uyduğu tartışılacaktır. Bu otoritelerin *mevcut bağımsızlık ve hesap verebilirlik mekanizmalarını nasıl işlettiği hususunun yeniden değerlendirilmesi gerekliliğinin* altı çizilerek idari usul teminatlarının (iyi idare ilkesinin geliştirilmesi veya savunma haklarının benimsenmesi gibi) güçlendirilmesinin, bu eksikliklerin giderilmesine hizmet edeceği sonucuna varılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Ajansları, Avrupa Birliği kurumsal hukuku, Avrupa Birliği idare hukuku, hesap verebilirlik, idari usul teminatları.

Oturum / Session 7
The EU's Enlargement Policy

Challenges of European Union (EU) Enlargement: Interplay Between the EU Institutions and the Member States

Hatice Yazgan, Çankırı Karatekin Üniversitesi

Enlargement has been an effective foreign policy tool for the EU throughout its history. As complementary to the deepening process, enlargement has strengthened the EU, boosted the single market and provided the security needs of both the members and the joining countries. However, this policy was not free from problems and this reason has led the EU to tighten the conditionality process and the control mechanisms throughout the enlargement waves. One of the prominent dimensions of the enlargement is the role of the EU institutions and the member states in the policy which is a determinant factor regarding the outcome of the accession process. Disagreements between the institutions and the member states over the decisions could have negative effects including the loss of EU credibility. Aim of this paper is to focus on the interplay between the EU institutions and the member states on the decisions of enlargement waves. In order to shed a light on the issue, main European Commission documents, Summit conclusions, European Parliament declarations and the statements of Germany, France and the UK will be scrutinized regarding the main enlargement waves. The paper concludes that the EU accession process depends on the optimum agreement and counterbalancing between the key members states and the main EU institutions. As the problems of deepening rise, the EU institutions face the challenge of losing their control on the enlargement to an extent and the process becomes more political.

Keywords: Enlargement, member states, EU institutions.

Enlargement Policy in Flux: EU-Turkey-Western Balkans Relations

Damla Cihangir Tetik, Ayvansaray Üniversitesi

There is an increasing number of studies in Turkish foreign policy literature discussing the relationship between Turkey and the Western Balkans from historical, cultural and economic perspectives. Relatively little attention has been paid to the role of both changing European Union and Western Balkans ties and Turkey-EU relations. This study considers the way in which the European partners approach to the Western Balkan countries and Turkey, which have quite different EU accession processes and aspirations towards NATO membership, affects Turkey's regional role and cooperation capacity with the EU and its Member States in this specific region. It does this by examining the state of play of the EU, EU Member States and Turkey's foreign policies in the Region since 2016 in accordance with the debate over the role of structure versus agency in foreign policy-making. It argues that existing challenges stemming from altered EU approach to "Enlargement" create both opportunities and limits for the harmonization of Turkish foreign policy with the policies of the EU. Thus, the continuation of Turkey's effectiveness in the Region is highly associated with the extend of its overlapping interests with European partners, particularly in security, migration and transnational issues, since the variety of existing international and domestic factors limit its actorness.

Keywords: Turkey, EU, NATO, Western Balkans, enlargement.

Regaining the Influence: Turkish Cooperation Initiatives in the Balkans

Jan Pawel Niemiec, Jagiellonian University

The aim of this proposed paper is to assess the effectiveness of actions taken by Turkish authorities in the 21st century which have been intended to strengthen multi-faceted cooperation with the Balkan states. Since the Justice and Development Party came to power in Turkey in 2002, one of the main tasks of its foreign policy has been an attempt to regain influence in the area of former Ottoman Empire. Turkish geographical location, imperial past and rich culture created favorable conditions for such political expansion. In order to promote Turkey among the neighboring countries special institutions and agencies are involved (e.g. Turkish Cooperation and Coordination Agency, Investment Support and Promotion Agency of Turkey, the Yunus Emre Institute). An analysis of selected activities of the above-mentioned organizations was a key part of this research.

As a theoretical framework Image Theory was adopted. According to its assumptions, international position of a given state depends on the image which is created by its authorities. Based on source criticism, political discourse analysis and process tracking method basic objectives of Turkish foreign policy have been identified. Employing a wide range of academic publications (both in Turkish and English), the degree of implementation of Turkey's regional cooperation model was determined. According to results of preliminary research, Turkish cultural cooperation initiatives (e.g. restoration of Ottoman heritage) have been received positively, which, however, did not translate into greater political influence in the region. Engagement of other actors in the Balkans is extremely important in this context.

Keywords: Republic of Turkey, Balkan states, Justice and Development Party, regional cooperation initiatives.

All Water under the Bridge: The Interaction between Turkey's Relations with the US and with the EU

Armağan Emre akır, Marmara Üniversitesi

Turkish foreign policy has been reoriented a few times in the post-Cold War era: at times Turkey identified herself with 'the West', taking the West to mean a harmonious whole constituted by the United States (US) and the European Union (EU). On other occasions, Turkey requested the support of the US against the EU, or the EU's support against the US. There have also been periods where Turkey turned her face to Russia, the Turkic republics or the Muslim world.

This paper attempts to trace regularities in this seemingly wobbly trajectory. The arguments of the paper are built upon the 'foreign policy change' concept frequently studied in the Foreign Policy Analysis literature in the last three decades. In particular, the paper follows the two separate cyclical models developed by Carlsnaes and Rosati. Whilst Carlsnaes identifies intentional, dispositional and structural conditions that influence the making of foreign policy, Rosati's model depicts an alternation between long periods of stability and short periods of transition. In the paper, both of these models, through their own reasoning, bring the reader to the hypothesis that for more than a century Turkish foreign policy has been oscillating between 'European' and 'non-European' centers of attraction. Whilst the "non-European" alternatives change over time and are rather short-lived, Europe is the direction Turkish foreign policy gravitates towards more frequently and for longer periods.

Keywords: Foreign policy change, foreign policy restructuring, Turkish Foreign Policy, cycles, cyclical model.

Refugee Women As The Neglected Subjects of The EU-Turkey Relations

Sinem Bal, University of Nottingham

Women refugees are the new subjects of the women subordination and during the massive deportation of people, gender dimension needs extra concern under the spotlight. Female refugees are highly vulnerable and mostly the victims of sexual and gender-based violence in war and post-war due to their statue, roles, religion, ethnicity or sex. However, they are not guaranteed by consistent gender-sensitive treatment when they seek protection during their journey or in their stay in the host-country. In the context of the current refugee crisis, stakeholders including the UN Refugee Agency (UNHCR), women NGOs and specific refugee organizations have expressed strong concerns about protection gaps in their reports. On the other hand, this gap become obvious both in the EU-Turkey enlargement process and in their refugee agreement that little effort has been directed towards mitigating the risks of gender-based violence (GBV) and assistance to GBV survivors and other vulnerable refugees. Gender equality and empowerment of women and girls are, indeed, fundamental human rights of the EU and presented as the common value of the member states. In its enlargement relations with Turkey, the EU exports 'gender equality' in the Employment and Social Policy Chapter within the context of equal opportunities for men and women, whereas women's rights are considered within the political criteria. The EU's self-representation as a gender equality norm promoter is seen in the procedural and transference diffusions, in which in the latter the EU transfers financial assistances to the local agents (local public institutions and NGOs) that are supposed to socialize equality between men and women in the localities. However, although the EU reflects a gender-sensitive self-image in its external relations, since the Syrian refugee crisis has started, its gender equality conceptualization does not necessarily include refugee women as a part of its relations nor it particularly supports Turkish state or women NGOs in the protection of these women. By scrutinizing the official documents, financial assistance priorities and EU-TR refugee agreement, from a feminist perspective this paper argues that this circumstance – as being another gender discrimination case-unravels the EU's already existing lack concern in acknowledging gender equality as a part of human rights.

Keywords: Feminization of refugee crisis, EU-Turkey relations, EU gender equality norm.

Oturum / Session 7 Jeoekonomi, Enerji Güvenliği ve AB

Avrupa Birliği'nin Ortak Enerji Politikası Oluşturma Çabaları: Danimarka, Almanya ve Polonya Örnekleri Üzerinden Bir Değerlendirme

Emre Erdemir, Marmara Üniversitesi

Avrupa bütünleşmesi; II. Dünya Savaşı sonrasında kıta çapında barışın sağlanması, refahın arttırılması ve güvenliğin oluşturulması temel amaçları çerçevesinde günümüze kadar gelen bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Bu süreç; oluşturulan kurumlar, organlar, yapılar ve politika alanlarını içerisine alarak büyük bir sistem meydana getirmiştir. Avrupa Birliği (AB) gibi uluslarüstü (supranasyonel) bir örgütün kendine özgü yapısı nedeniyle; oluşturulan politika alanlarında da diğer uluslararası örgütlere benzemeyen bir durum söz konusudur. Belirli politika alanları sadece üye devletlerin veya Birlik'in yetkisi içerisinde bulunurken, bazı politika alanlarında ise her iki taraf arasında paylaşılmış (shared) yetkiler bulunmaktadır. Çalışma açısından incelenecek politika alanı olan enerji de AB nezdinde paylaşılmış yetkiler çerçevesinde konumlandırılmıştır.

Enerji; Avrupa bütünleşmesinin temel dinamiklerinden olan Fransız-Alman rekabetinin ortadan kaldırılmasını amaçlayan Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (AKÇT) gibi bir örgütün kurulmasını sağladığı için Avrupa özelinde önemli politika alanıdır. Bunun yanında enerji kaynaklarına sahip olma ve bu kaynakları kendi çıkarları doğrultusunda kullanma konusunda dünyada da önemli mücadeleler verilmektedir. Enerjinin belirtilen önemi nedeniyle hem ulus devletler hem de uluslararası/uluslarüstü örgütler nezdinde bir politika geliştirilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu anlamda çalışmanın temel araştırma sorusu; Avrupa Birliği'nin ortak enerji politikası oluşturup oluşturamayacağının bir tartışmasının yapılmasıdır. Temel araştırma sorusuna yardımcı olarak ortaya konulan alt araştırma soruları ise şunlardır: AB, neden bir Ortak Enerji Politikası yaratamamıştır?

Birlik'in Ortak Enerji Politikası konusundaki avantajları/dezavantajları nelerdir?

Enerji politikasıyla ilgili yapılan düzenlemelerin etkileri nelerdir?

Üye devletlerin Ortak Enerji Politikası'na bakış açıları nelerdir?

Temel araştırma sorusu ve alt araştırma soruları; günümüze kadar gelen süreç içerisinde AB'nin bir ortak enerji politikası oluşturmak için yaptığı girişimlere odaklanmaktadır. Ancak çalışmanın sınırlılığı nedeniyle; bu girişimlerin temel araştırma sorusuna yardımcı olacak kısımları incelenmeye çalışılacaktır. Bu bağlamda makale iki temel hipotez üzerinden açıklanacaktır:

- Üye devletlerin ulusal enerji politikalarından vazgeçmemeleri; Birlik'in ortak enerji politikası oluşturmasına engel durumdadır.
- Avrupa Birliği'nin enerji kaynakları rezervlerinin azlığı ve bu nedenle oluşan enerji bağımlılığı; üye devletlerin ortak bir politika geliştirmelerini zorlaştırmaktadır.

Enerji politikası gibi Avrupa Birliği için önemli ve aynı zamanda sorunlu bir alanın tüm sorularının cevaplanması, çalışmanın amacı değildir. Bu nedenle çalışmanın hipotezlerinin ve temel argümanlarının ışığında Avrupa Birliği'nin kurucu/tadil antlaşmaları başta olmak üzere diğer metinleri üzerinden; Birlik'in

ortak enerji politikasıyla ilgili yaptığı girişimler incelenerek, enerji alanının paylaşılan yetki çerçevesinde konumlandırılmasına neden olan süreç ortaya konulacaktır. AB'nin enerji ihtiyacının ve bağımlılığının ortaya konulması ile üye devletlerin Birlik çapında bir enerji politikasına izin vermemeleri durumu; realist temelli bir okumayla yapılacaktır. Çalışmada karşılaştırmalı bir yöntem kullanılarak Birlik üyesi üç ülkenin (Danimarka, Almanya, Polonya) ortak enerji politikasına etkileri tartışılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Enerji güvenliği, Ortak Enerji Politikası, Danimarka, Almanya, Polonya.

Çin'in Yeni İpek Yolları Projesi ve Avrupa Birliği

Tolga Bilener, Galatasaray Üniversitesi

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in 2013 yılında ilan ettiği *Kuşak ve Yol Girişimi* (BRI), Avrasya'nın tamamında olduğu gibi AB coğrafyasında da ekonomik ve siyasal etkiler yaratmaya başlayan bir proje olmuştur. Avrupa Birliği bünyesinde bir yandan bu projeye eklenme eğilimi mevcutken, diğer yandan projenin olası sonuçlarına yönelik kaygılar ve eleştiriler yoğunlaşmaktadır. Eylül 2019'da AB'nin Japonya'yla imzaladığı ulaşım, enerji ve dijital altyapı inşasını hedefleyen antlaşma da AB bünyesinde BRI hakkında yürütülen tartışmaların kristalize olmasına yol açmıştır. Japonya'nın Hint-Pasifik'in açık ve özgür olması gerektiğine dair vurgusu da AB içindeki BRI'ye yönelik şüpheli yaklaşımı destekler niteliktedir. Buna karşılık Çin de, AB'yi bir bütün olarak muhatap almanın yanında, Orta ve Doğu Avrupa ülkelerinden oluşan "16+1 Forumu" üzerinden AB'nin içinde farklı muhataplar edinme gündemini sürdürmektedir. AB'nin iki temel ekonomik gücü Fransa ve Almanya, Çin'in Avrupa ülkelerinde gerçekleştirdiği şirket ve liman vb. altyapı satın alımları sorgulanırken, AB'nin kurucu üyelerinden İtalya'nın 2019'da BRI'ye katılmak için antlaşma imzalamış olması, AB içindeki büyük oyuncuların dahi Çin hakkında ortak bir tavır almasının kolay olmadığını ortaya koymuştur. Üstelik istisnasız tüm AB ülkelerinin Çin ile ikili ticari ilişkilerini geliştirmeye istekli olduğu ortadadır. Bu sunum kapsamında Yeni İpek Yolları projesinin Avrupa Birliği dış politikası üzerindeki etkisi incelenecek, AB-Çin ilişkilerinin gelecekte izleyebileceği yol farklı senaryolar çerçevesinde tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çin, AB Dış Politikası, Avrasya, Yeni İpek Yolları, jeoekonomi.

Avrupa Birliği Enerji Politikalarının Dönüşümü

Z. Nazlı Kansu, Marmara Üniversitesi

Avrupa Birliği enerji politikaları, son yıllarda önemli dönüşümler geçirmekte ve yeni politikalar benimsemektedir. Bu dönüşümün birçok nedeni bulunmaktadır. Öncelikle, Avrupa Komisyonu tarafından benimsenen iklim değişikliği ve çevre politikaları ile sürdürülebilir kalkınma hedefleri bu dönüşümün ana nedenlerindedir. Bir diğer neden ise çalışma kapsamında detaylı bir şekilde ele alınan, Avrupa'nın genel itibariyle doğal gaz kullanımına ve Rus (Gazprom) doğal gaz ithalatına olan bağımlılığıdır. Rusya'nın, özellikle Ukrayna ile yaşadığı krizlerden hem ekonomik hem politik anlamda oldukça olumsuz etkilenen AB ülkeleri "Enerji Çeşitlendirme ya da "Alternatif Enerji Kaynaklarına Yönelme" olarak adlandırılan politikalar benimsemiştir. Bir başka ifadeyle, AB, enerji kullanımı, ekonominin devamlılığı ve büyümesi adına temel unsur olan enerji arz güvenliğini sağlamak için enerji politikalarında önemli dönüşümler yapmaktadır. AB'nin enerji politikalarında benimsediği dönüşümün bir diğer nedeni ise kıta Avrupası'nda bulunan petrol ve doğal gaz rezervlerinin azalmasıdır. Hollanda'nın Groningen Sahası ya da Kuzey Denizi Sahalarındaki petrol ve doğal gaz üretimi düşmekte ve Avrupa'nın kıta dışından gerçekleştirdiği enerji ithalatının artmasına neden olmaktadır. Bu kapsamda, AB'nin benimsediği yeni enerji politikaları bağlamında, Türkiye'yi de içersine alan Güney Gaz Koridoru projesi oldukça önemlidir.

Bu çalışmada Avrupa Birliği'nin dönüşen enerji politikaları, ekonomi-politik perspektif ile analiz edilmektedir. Araştırmanın argümanları, Enerji Outlook yıllık raporları ile Avrupa Komisyonu verileri başta olmak üzere, çeşitli kaynaklar ele alınarak ortaya konulmaktadır. Çalışmada, AB'nin son yıllarda benimsediği enerji politikaları, gerekçeleri ile birlikte ortaya konulmakta ve bu politikalar değerlendirilmektedir. Çalışmanın sonucunda, şüphesiz, AB'nin enerji politikalarındaki dönüşümden en çok etkilenen ülkelerden birisinin Türkiye olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enerji, Avrupa Birliği, Rusya, Enerji arz güvenliği, Güney Gaz Koridoru.

Doğu Akdeniz Deniz Yetki Alanları Krizinde Üçüncü Aktör Olarak Avrupa Birliği

Tuğuçe Kafdağlı Kuru, Yıldız Teknik Üniversitesi

Kıbrıs uyuşmazlığına ilişkin barış süreci müzakerelerinin devam ettiği 2000'lerin başında Kıbrıs adası etrafında hidrokarbon rezervlerinin varlığına ilişkin haberler çıkmış ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) de varlığı tartışılmaya başlanan kaynakları kullanabilmek konusunda girişimlerde bulunmaya başlamıştır. GKRY Münhasır Ekonomik Bölge (MEB) ilan etmiş; Mısır, Lübnan ve İsrail ile MEB Sınırlandırma Antlaşmaları imzalamış, hidrokarbon arama ruhsatları ilan etmiş ve bunları ihaleye açmıştır. GKRY'nin *fait accompli* (oldu-bitti) yaratmaya yönelik eylemlerini, kıyı devlet olarak Türkiye, hak ve menfaatlerini ihlal ettiği gerekçesiyle diplomatik ve siyasi yöntemler kullanarak uluslararası kamuoyuna kabul edilemez olduğunu ilan etmiştir. Böylelikle iki taraf arasında bir dış politika krizi tetiklenmiştir. Tetiklenen krizle beraber taraflar çıkarlarını savunmaya yönelik kriz yönetim stratejileri uygulamaya başlamıştır. Kriz yönetim sürecini ve stratejilerini ulusal güç, bölgesel sistem, liderlik gibi etkileyen birçok unsurun yanında üçüncü müdahil aktörler de etkileyebilmektedir. Üçüncü aktörün krize müdahalesinin hangi türden olduğu ve aktörün krizin taraflarıyla olan ilişkisi, krizin tırmanma ve yumuşama süreçlerini etkiler. Bu durum krizin seyrini değiştirebilmekte ve krizin taraflarının stratejilerini belirlemede etkili olmaktadır. Söz konusu kriz özelinde Avrupa Birliği (AB) ulus üstü bir örgüt olarak birtakım sebeplerle kriz yönetim sürecine müdahil olmuştur. AB'ye GKRY'nin tam üye Türkiye'nin ise üyelik için aday olmasından kaynaklanan; üçüncü taraf aktör-AB ile krizin tarafları arasındaki ilişkinin niteliği, krizde güç asimetrisine sebep olmaktadır. Güç asimetrisi, GKRY'nin hamlelerini ve AB'nin uyuşmazlığa yönelik tutumunu belirleyici değişken olmakta ve ortaya çıkan uygulamalar Türkiye'nin hem kriz yönetimini hem de AB ile ilişkilerini etkilemektedir. Bu çalışmada GKRY ve Türkiye arasında gelişen bir kriz olarak Doğu Akdeniz deniz yetki alanları krizinde üçüncü müdahil aktör-AB'nin krize müdahilliğinin hukuki-siyasi niteliği, gerekçeleri ve yöntemlerinin neler olduğu, AB'nin müdahilliğinin Türkiye'nin kriz yönetim sürecine ve Türkiye-AB ilişkilerine etkileri analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri, Doğu Akdeniz, deniz yetki alanları, Kıbrıs, kriz yönetimi.

Doğu Akdeniz Doğal Gazının AB Enerji Güvenliğine Katkısı

Sıla Turaç Baykara, İzmir Demokrasi Üniversitesi

Doğu Akdeniz bölgesi son dönemde enerji çalışmalarının yoğunlaşmasıyla giderek artan bir öneme kavuşmuştur. 2008 yılında kayda değer miktarda petrol ve doğalgaz yatakları bulunan bölge, enerji transferinde önemli bir kavşak olmanın yanı sıra enerji merkezi olarak da etkisini arttırmaktadır. Doğu Akdeniz bölgesi, kendisinin sahip olduğu zengin kaynaklara ilave olarak Ortadoğu ve Hazar bölgesinden Batı'ya yönelik enerji ihracatında transfer ve geçiş güzergâhı olarak da önemli bir kavşak konumundadır. Bölge gerek mevcut gerekse gelecekte inşası planlanan boru hatları konusunda da stratejik bir konuma sahiptir. Bütün bölgesel denklemin yeniden kurulduğu böylesi bir dönemde, bu çalışma, AB açısından Doğu Akdeniz bölgesindeki doğall gaz keşiflerinin AB doğall gaz arz güvenliğini artırma potansiyelini tartışacaktır. AB doğall gaz ithalatına bağımlı bir birliktir ve çeşitli girişimlerle enerji güvenliğini artırma ve enerji çeşitlendirme çabası içerisinde. Bu çalışma, Doğu Akdeniz'in Mısır, İsrail, Kıbrıs ve Lübnan'ın açık denizdeki petrol ve doğall gaz kaynaklarının, AB doğall gaz arz çeşitlendirmesine katkıda bulunabilecek ve böylece enerji güvenliğini artıracak bir enerji merkezine dönüşme potansiyeline sahip olduğunu göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, enerji güvenliği, Doğu Akdeniz, doğall gaz, enerji politikaları.

Oturum / Session 8
Legal Aspects of European Integration

The Competence of The EU on the Exclusive Economic Zones of the Member States

Deniz Tekin Apaydın, Marmara Üniversitesi

The concept of 'exclusive economic zone' (hereinafter referred as the 'EEZ') as a new maritime area was first codified internationally with the UNCLOS of 1982. This Convention has entered into force in 1994 and the EU became a party to the Convention in 1998. The EEZ confers upon the coastal State sovereign rights for the purpose of exploring and exploiting, conserving and managing, the living and non-living natural resources of the water column, seabed and subsoil to the distance of 200 nm from the baselines. The economic rights of the coastal state relates to three main resources: – living natural resources; – mines and other non-living natural resources; – and other activities for the economic exploitation and exploration of the zone, such as the production of energy from the water, currents and winds.

The European Commission pursues a 'Blue Growth' strategy to "support sustainable growth in the marine and maritime sectors as a whole." The 'blue economy' as the Commission refers to it, generates a gross added value of almost €500 billion a year. The volume of the economic impact related to the maritime zones attracts the interest of the EU to the EEZs as declared/claimed by the MSs, as most of the revenue is EEZ-related. The interest is obvious; yet the competence of the EU to interfere with the policies of the MSs as regards their EEZs is the one to explore. Some subject-matters fall within the exclusive jurisdiction, while some others fall within the shared competence of the EU, in accordance with the TFEU. This paper aims to explore and categorise the EEZ-related subjects and reveal the reach and interest of the EU to the EEZ zones of its MSs. This issue will specifically help to decipher EU's attitude towards the EEZ delimitation disputes in the Mediterranean Sea.

Keywords: EU law, competence, exclusive economic zone, Mediterranean Sea.

Freedom of Expression and its Limits under the Case Law of the European Courts-with special reference to the Recent Decisions of the CJEU on Google and Facebook Cases

Feyza Başar, Gedik Üniversitesi

Article 10 of the European Convention on Human Rights (ECHR) is devoted to freedom of expression and freedom of information. It reads as follows:

Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. This Article shall not prevent States from requiring the licensing of broadcasting, television or cinema enterprises.

The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation of the rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.

Article 11 of the Charter of Fundamental Rights also has a similar but simpler provision. It states as follows: Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers.

The freedom and pluralism of the media shall be respected.

Freedom of expression constitutes one of the essential foundations of a democratic society, one of the basic conditions for its progress and for the development of everybody. This right is a fundamental rights which have been interpreted and developed in context by the case law of European Court of Human Rights (ECtHR) for a long time. Therefore it covers political expression, including political protests and peaceful demonstrations. It protects popular and unpopular expressions, even shocking for others, subject to limitations stipulated under Article 10(2).

Recently, the Court of Justice of the European Union (CJEU) rendered two important judgements on landmark cases *C-507/17 Google v. Commission nationale de l'informatique et des libertes (CNIL)* (24 September 2019) and *C-18/18 Eva Glawischnig – Piesczek v. Facebook Irelands Limited (G-P v. Facebook)* (3 October 2019). At first sight, these cases do not directly related to those fundamental rights as they are more about personal, material and territorial limits on the scope of right to be forgotten (*Google v. CNIL*) or an injunction (*G-P v. Facebook*). However they, especially the second judgement, will have serious effect on freedom of expression and access to information. In *Google v. CNIL*, the CJEU rules that France's order demanding that Google remove certain offending search results worldwide was impermissible. On the other hand, In *G-P v. Facebook*, The court held that Article 15 of the EU's e-commerce directive does not prohibit EU Member States from ordering extremely broad injunctions against platforms like Facebook to take

down offending material (and therefore allows it). The court held that these injunctions can cover a wide array of material-not just Facebook posts but also reposts and “equivalent” posts – and apply worldwide. In this study, the limits to the freedom of expression and access to information shall be analysed under the case law of the ECtHR and CJEU with specific evaluation as the possible consequences of Google and Facebook judgements recently rendered by the CJEU.

Keywords: Freedom of expression, human rights, Google case, Facebook case, EU law.

Reform of the Dublin System: A Matter of Long-Standing Controversy

Gözde Kaya, Dokuz Eylül Üniversitesi

In 2015, the European Union (EU) has faced the most severe migration crisis since the end of the Second World War. The capacity of the EU's Common Asylum System has yet failed to provide a both properly and sufficiently as well as timely response to the urgent needs of this humanitarian crisis. The Dublin system which lies at the core of the Common European Asylum System, introduces the rules and the criteria which determine the Member State responsible for examining an asylum application. However, the current crises explicitly revealed all the insufficiencies in the implementation of this system and the system which was already subject to many criticisms even could not be implemented for a while. Some Member States have even gone further to suspending the implementation of the Schengen acquis due to the high pressures of large migratory flows rushing into their territories. This has worsened the situation particularly in terms of the coping capacities of the front line countries such as Greece and Italy. Large number of asylum seekers who have entered the EU territory on an illegal basis through these countries, have remained mostly in these countries due to both Dublin system's highly debated first country of entry rule and the unwillingness of the other members in sharing this responsibility. This, inevitably put an unfair and unbalanced burden on the already economically less developed front line countries.

One of the reasons behind this stalemate was indeed the fact that the existing Dublin system was not designed for the purpose of creating a fair and balanced responsibility sharing among the Member States in terms of responding to the applications of asylum seekers. Another major reason is that the migration policy is yet an area which still lies solely at the hands of the Member States though a common denominator is tried to be envisaged. In 2016, the European Commission has introduced – among other legal packages – a significant proposal known as Dublin IV Regulation to reform the Dublin system with the purpose of bringing forward a fairer and more balanced responsibility sharing mechanism among the Member States. Yet, the new Regulation proposal has already been subject to hot criticisms both by the European Parliament, civil society organizations and some Member States in terms of the new collective allocation mechanism introduced for responsibility sharing. The Parliament has submitted its position already in 2017, however the Council of Ministers has yet failed to reach a common position on the proposal. Hence, this paper seeks to analyse the instruments and novelties introduced in this proposal from a critical, detailed and comparative legal perspective including the amendment proposals and the critics put forward by the Parliament as well as the reasons behind its controversy in the Council. The paper will try to figure out the answers to the questions whether or not and to what extent this proposal is yet capable to address the needs for a well-functioning of the system, if it is ever.

Keywords: European Union, migration, asylum seekers, Dublin system, refugee crisis.

Oturum / Session 8 Kamu Diplomasisi ve Lobicilik

Türkiye'nin Avrupa Birliği Üyeliği Sürecinde Çıkar Gruplarının Lobi Faaliyetleri

Alper Yurttaş, İstanbul Teknik Üniversitesi

Çıkar gruplarının AB kurumlarına yönelik lobi çalışmaları, üye ülkelerden Birlik kurumlarına yetki aktarımına paralel olarak, zaman içinde artış göstermiştir. Geniş bir yelpazeden birçok farklı grup, AB düzeyinde lobi çalışmaları yürütmektedir. Bu çalışmanın amacı sosyal inşacı bir perspektifle, bir AB adayı ülke sıfatıyla Türkiye'nin ekonomik ve siyasi aktörlerinin AB düzeyinde yürüttüğü lobi çalışmalarını ve bu çalışmaların hangi koşullarda etkili olabildiğini ortaya koymaktır.

Çalışmada, AB adaylık süreci 20 yıla ulaşan ve bu yönüyle özgün bir örnek olan Türkiye'den dört sivil toplum kuruluşu ve iki siyasi partinin 1997-2017 yılları arasındaki lobi çalışmalarına odaklanılmıştır. Yapılan inceleme, grupların faaliyet raporları, basın bültenleri, seçim bildirgeleri gibi dokümanlarının yanı sıra, grup temsilcileriyle, lobi çalışmalarının muhatabı olan AB kurumlarından bürokrat ve politikacılarla ve konunun uzmanlarıyla yapılan derinlemesine mülakatlara dayandırılmıştır.

Çalışmada elde edilen bulgulara göre, incelenen aktörlerin lobi çalışmalarının Türkiye – AB ilişkilerindeki dalgalanmalardan etkilendiği görülmüştür. Fakat Türkiye'nin üyelik sürecinden ziyade kendi çalışma alanına odaklanıp, bu alanda teknik düzeyde lobi yapan ve özellikle ulusüstü çatı kuruluşlar düzeyinde sosyalizasyonunu gerçekleştiren gruplarda bu etkinin azaldığı saptanmıştır. Diğer yandan çalışmada incelenen grup türleri arasında tipolojik bir ayrıma gidilmiş ve sivil toplum kuruluşlarının siyasi partilere kıyasla, AB düzeyinde daha etkili lobi çalışmaları yürüttüğü sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, lobicilik, çıkar grupları, çıkar temsili, sivil toplum kuruluşları, siyasi partiler.

Avrupa Bağlamında Lobicilik, Şeffaflık ve Kamusal Karar Alma Süreci: Düzenleyici Çerçeve Üzerine Bazı Ön Gözlemler

Ömer Faruk Gençkaya, Marmara Üniversitesi

Lobicilik, tüm liberal demokratik sistemlerde demokratik sürecin merkezi ve meşru bir tamamlayıcısıdır. Lobiciler, kamu görevlileriyle doğrudan iletişim kurmak, devlet görevlilerine sunum yapmak, kamu görevlilerine raporlar hazırlamak ve hatta basit telefon görüşmeleri gibi çeşitli yollarla kamu aktörlerini etkilemeye çalışmaktadır. Öte yandan, şeffaflık, kamusal alanda kimin, neyi, ne zaman, nasıl ve niçin yaptığını ortaya çıkarmak anlamına gelir. Şeffaflık ilkesi, lobicilik düzenlemesinde halkın demokrasinin işleyişine ilişkin olumlu algısını daha da güçlendirecek çok önemli bir rol oynamaktadır.

OECD'nin Lobicilikte Şeffaflık ve Bütünlük için 10 ilkesinin birincisi, lobicilik kuralları, 'ülkelere, tüm menfaat sahiplerine kamu politikasının geliştirilmesi ve uygulanmasına adil ve eşitlikçi bir erişim sağlayarak, eşit rekabet koşulları sağlamalarına izin vermenin temelini oluşturmaktadır. Ayrıca, Avrupa Komisyonu tarafından 27 Mayıs 2008 tarihinde yapılan bildirimde belirtildiği gibi, çıkar grupları temsilcilerinin açıklık, şeffaflık, dürüstlük ve bütünlük ilkelerini vatandaşların ve öteki paydaşların yasalar çerçevesinde olarak beklediği bir biçimde uygulamaları gerekmektedir.

Bu konuda, çoğu Avrupa Konseyi ve bazı AB üye devletlerinin lobicilik düzenlemeleri bulunmamaktadır. Bu makale ilk olarak, demokratik ülkelerin ulusal siyasal sistemlerindeki kamusal karar alma süreçlerinde lobicilik etkinliklerine kılavuzluk eden evrensel ilkeleri incelemektedir. Daha sonra, kamu politikaları yapımında şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırmak üzere geliştirilecek bir temelin yanı sıra, ilgili bir düzenlemenin geliştirilmesine hizmet edebilecek bir çerçeve sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lobicilik, karar alma süreci, Avrupa Birliği.

Lizbon'dan Küresel Stratejiye Avrupa Birliği'nin Kamu Diplomasisi

Çiğdem şahin, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Kamu diplomasisinin en basit şekilde, bir uluslararası aktörün diğer aktörlerin dış politika karar ve davranışlarını onların kamuoylarını etkileyerek yönlendirme faaliyetleri olarak tanımlanabileceği kabul edildiğinde, günümüz yumuşak güç politikalarıyla en uyumlu diplomasi türü olduğu da anlaşılmaktadır. Bu kapsamda dış politikasında yumuşak güç unsurlarıyla öne çıkan Avrupa Birliği (AB) için kamu diplomasisinin önemi aşıkardır. AB Lizbon Antlaşması ile dış ve güvenlik politikasını da ayrıca kurumsallaştırmaya başlamış, bu açıdan uluslararası politikada AB'yi temsil anlamında ve iletişimde daha görünür hale getirme girişimlerini yoğunlaştırmıştır. Genel AB diplomasisi kapsamında kamu diplomasisi uygulamaları da Lizbon Antlaşması öncesinde görölmekle birlikte, farklı kurumlar ve programlar üzerinden dağınık bir görüntü sergilemiş, belli bir kamu diplomasisi tanımı veya anlayışı geliştirilememiştir. Bununla birlikte özellikle dış dünyada ortak AB sesini ifade eden Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ve ona çalışmalarında yardımcı olmak üzere daha sonra oluşturulmuş olan Avrupa Dış Eylem Servisi, Birlik düzeyinde dış ilişkiler ve diplomatik faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamaya başlayarak temsilin ötesine geçen, aktif ve sistemli bir AB diplomasisinin ortaya çıkışına ilişkin beklentileri yükseltmiştir. Bu çalışmanın amacı, işte bu süreçte ve yeni yapılanmada ortak AB sesiyle ifade edilmeye başlanan kamu diplomasisinin ne olduğunu, içeriğini, önceki gelişmeler işığında varılan noktada özellikle 2016 Güvenlik Stratejisi'nde ne şekilde konumlandırıldığını ve strateji doğrultusundaki uygulamaların neler olduğunu değerlendirmektir. Sonuç olarak bir AB kamu diplomasisinin keşfedildiği, ancak karar alma, amaç-araç ve hedef bütünlüğü konusunda sistemli bir yapının henüz oluşturulmadığı tespitiyle, bu durumun nedenleri ve çözüm önerileri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Lizbon Antlaşması, küresel strateji, kamu diplomasisi, stratejik iletişim.

Oturum / Session 9 Türkiye-AB İlişkileri

Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye'nin Göç Politikası Hakkındaki Görüşleri (2011-2018)

Melek Özlem Ayas, Beykent Üniversitesi

2011 yılında başlayan Suriye İç Savaşı'nın ardından Avrupa'ya yönelik giderek artan bir göç hareketi başlamıştır. Suriye kökenli bu göç dalgasının yoğunluğu, göç ve sığınma politikalarının ve uygulamalarının ulusal ve ulus üstü ajandalardaki yerlerinin tekrar değerlendirilmesini elzem kılmıştır. Doğu-Batı doğrultusundaki göç yolunda uzun yıllardır bir transit ülke olan Türkiye Cumhuriyeti de bu yeni göç dalgasından etkilenmiştir. Transit ülkelerde gerçekleştirilecek göç yönetimi, hedef bölgelerde yer alan ülkeler için de büyük önem arz etmeye başlamıştır. Transit ülke Türkiye'nin göç hedef olan Avrupa Birliği'ne adanlığı, AB-Türkiye ilişkisinde göç yönetiminin önemli bir yer teşkil etmesine neden olmuştur. Tüm kurumlarıyla konuya müdahil olan Avrupa Birliği, bu süreçte göç yönetimi ve göç kaynaklı sorunların çözümü amacıyla çalışmalar yapmaya ve çözümler üretmeye çalışmıştır. Avrupa Parlamentosu da bu yönde çalışmalarını arttırmış, Birlik içerisinde daha etkin bir göç yönetiminin yanı sıra, göç yolu üzerindeki üye ülkelerle kaynak ülkelerin göçmen krizini yönetmesi ve iltica karşıtı politikalarını sağlamlaştırması amacıyla bu ülkelere maddi ve hukuki yardımların sağlanmasını öngören bir dizi karara imza atmıştır. Bu bağlamda, düzensiz göçle mücadelenin kendisi kadar ilgili ülkelere yapılan yardımlara ve beklentilere yönelik değerlendirmeler de Parlamento raporlarında yer bulmaya başlamıştır.

Bu çalışmanın amacı, 2011-2018 yılları arasında, Avrupa Parlamentosu tarafından hazırlanan göç ile ilgili raporlardaki yaklaşımın ve söylemlerin incelenmesiyle, Parlamento'nun Türkiye'nin 2011'de başlayan Suriye İç Savaşı sonrası ortaya çıkan göç krizini ve süreci yönetmedeki yetkinliğine ilişkin bakış açısını değerlendirmektir. Bu doğrultuda öncelikle 2011-2018 yılları arasında Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine yönelik göç hareketlerinin tipik özellikleri ve Türkiye'nin bu hareketleri yönetmek için seçtiği politikalar incelenecektir. Ardından bu yıllar arasında yayınlanan Avrupa Parlamentosu raporları üzerinde yapılacak metin analiziyle, Türkiye'nin bu dönemdeki göç politikalarının Avrupa Parlamentosu tarafından nasıl değerlendirildiği üzerine bir analiz yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel göç, Avrupa Parlamentosu, göç politikaları, düzensiz göç, Avrupa Birliği'nin göç politikaları.

Akademik Perspektiften AB-Türkiye İlişkileri: Kuramsal, Yöntemsel ve Tematik Dönüşüm

Ebru Turhan, Türk Alman Üniversitesi

Rahime Süleymanoğlu Kürüm, İstanbul Gedik Üniversitesi

Tarih boyunca kritik iniş ve çıkışların egemen olduğu AB-Türkiye ilişkilerinin döngüsel yapısı, ikili ilişkilerin gelişiminin ve farklı boyutlarının akademik çevrelerde, ilk olarak Türkiye'nin 1987'de Avrupa Ekonomik Topluluğu'na tam üyelik başvurusunda bulunmasıyla, sonrasında da 1999 yılında Türkiye'nin resmi bir aday ülke olarak tanınmasıyla ilgi odağı haline gelmesine sebebiyet vermiştir. Türk siyasi çevrelerinde ve kamuoyunda Avrupa Birliği'ne (AB) güvenin azalması, Türkiye'nin üyelik perspektifinin zayıflaması ve son dönemlerde AB ve Türkiye arasında yaşanan siyasi gerginliklere rağmen, akademide AB-Türkiye ilişkilerine olan ilgide belirgin bir düşüş gerçekleşmemiştir. Bu durum, AB-Türkiye ilişkilerinin akademide nasıl tahlil edildiği konusunda merak uyandırmaktadır. Bu sorunsala ışık tutmayı amaçlayan bu çalışma, AB-Türkiye ilişkilerinin akademide nasıl çalışıldığını ve akademik bakış açılarında zaman içinde meydana gelen değişimin haritasını çıkarmayı hedeflemektedir. Yöntem olarak çalışma, AB-Türkiye ilişkileri alanında önceden seçilmiş önde gelen ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makalelerin kavramsal ve kuramsal yaklaşım, kullanılan yöntem ve araştırılan politika alanları gibi özelliklerinin niceliksel ve niteliksel analizini içermektedir. Ön ampirik çalışma bulguları, 1987'den beri AB-Türkiye ilişkilerinin butik bir çalışma alanı olmaktan uzaklaşarak, AB'nin üçüncü ülkelerde norm yayılımı mekanizmaları olan koşulluluk ve sosyal öğrenme gibi kavramların test edildiği kritik bir örnek vaka haline geldiğini ortaya koymaktadır. Buna ek olarak çalışma AB-Türkiye ilişkilerinin akademide genellikle rasyonel kuramlar üzerinden tartışıldığını ve öncelikli olarak bir dış politika meselesi olarak algılandığını vurgulamaktadır. Çalışmanın sonuçları aynı zamanda, 2015 yılı sonrasında AB-Türkiye ilişkilerinde bir yandan cinsiyet eşitliği ve istihdam politikaları gibi sosyal konuların ve Türkiye ve AB arasında üyelik çerçevesinin dışında oluşturulabilecek alternatif diyalog mekanizmalarının da akademik ilgi odağı olmaya başladığına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: AB-Türkiye ilişkileri, akademik çalışmalar, niteliksel içerik analizi.

20. Yüzyılda Millî Görüş Hareketi'nin AB'ye Yaklaşımı: Çevreden Merkeze Yolculukta AB'nin Keşfi

Efe Can Müderrisoğlu, Doğuş Üniversitesi

Merkez-çevre ayrımını ilk kez topluma ikame eden Edward Shils'in "Her toplumun merkezi vardır" tespitinden yola çıkarak, Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar geçen uzun süreyi detaylı bir biçimde merkez-çevre dikotomisi çerçevesinde açıklayan Şerif Mardin, söz konusu tarihsel süreç içerisinde Türkiye'deki merkez ve çevre arasındaki dönüşümleri ortaya koymuştur. Yakın dönem Türkiye siyasal tarihinde merkez ile çevre arasındaki ilişki açısından önemli mesafeler kat eden siyasal akım ise Millî Görüş Hareketi (MGH) olmuştur. Öyle ki bir çevre hareketi olan MGH içerisinde yetişen AK Parti, Türkiye Cumhuriyeti'nin en uzun yıllar iktidarda kalan siyasi partisi olma başarısı göstermiştir.

Yöntem olarak söylem analizinin kullanıldığı bu çalışmada Millî Görüş Hareketi'nin 20. yüzyılda kurduğu dört partinin (Millî Nizam, Millî Selâmet, Refah ve Fazilet) ülke içerisindeki merkez-çevre dikotomisi içerisindeki mücadelesi ile AB'yi bu mücadelede nerede konumlandıkları, AB'ye yaklaşımlarının süreç içerisinde nasıl değiştiği sorularına yanıt aranmıştır. Bu noktada özellikle hareketin lideri olan Necmettin Erbakan'ın ve söz konusu dört partinin parti programları analiz edilmiştir.

Çalışmanın kuramsal temelini Sosyal İnşacılık oluşturmaktadır. Sosyal İnşacılık içerisinde ise Birim Düzeyinde İnşacılık kullanılmıştır. Bu ayrımın yapılmasının temel sebebi ülke iç politikası ile dış politika tercihleri arasındaki ilişkinin çalışılması bakımından kimlik ve söyleme vurgu yapan İnşacılık türleri içerisinde bu çalışmaya en uygun düşen İnşacılık türü olmasıdır.

Tüm bu yönetsel ve kuramsal çerçeve ışığında söz konusu çalışmada, sanılanın aksine MGH içerisinde pro-AB politikaların AK Parti ile başlamadığı, MGH'nin AB'ye yönelik söylemlerinde her zaman kapı bir AB-şüphesi yaklaşım benimsemediği, bu noktada özellikle 28 Şubat'ın büyük bir kırılmaya sebep olduğu iddia edilmektedir. Bir başka ifade ile çalışmanın ana argümanını MGH'nin ülke içerisindeki merkez-çevre dikotomisi içerisinde 28 Şubat'ta başarısız olduklarını anladıklarında, merkezde kendilerine yer bulabilmek için AB'yi keşfettikleri fikri oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye-AB İlişkileri, Millî Görüş Hareketi, merkez-çevre, inşacılık.

Müzakere Sürecinde Yaşanan Kurumsal Dönüşüm: Kamu Denetçiliği Kurumu

H. Kutay Aytuğ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Günümüzde birçok gelişmiş ülkede bulunana Kamu Denetçiliği Kurumu'nun tarihsel kökleri on sekizinci yüzyıl İsveç'ine dayanmakla birlikte modern dünyaya yayılması yirminci yüzyılda gerçekteşmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumu genel olarak idarenin haksız fiil ve usulleri karşısında bireylerin yanında olmayı amaçlamakta, bireylerin hak ve özgürlüklerini koruyarak iyi idare hedefine hizmet etmektedir. Avrupa Birliği (AB) ile müzakere sürecinde oluşturulan Kamu Denetçiliği Kurumu'nun her ne kadar günümüzde etkinliği bir tartişma konusu olsa da, Türkiye'nin demokratik bir hukuk devleti olma idealine ulaşması için yeni fırsatlar sunan bir yapıdır. Bilimsel yazın taraması ve yayımlanan kurumsal raporlar çerçevesinde ikincil verilerin kullanılarak yapıldığı bu çalışma, öncelikle bir kavramsal çerçeve çizmek için Kamu Denetçiliği Kurumu'nun gelişimini ve işlevlerini tarihsel bir çerçevede sunacaktır. Daha sonra çalışma Kurumun Türkiye'deki kuruluşunu ve gelişimini 1970'leden beri devam eden tartişmaları da dikkate alarak inceleyecektir. İzleyen bölümde öncelikle Türk Kamu Denetçiliği Kurumunun yapısı, işleyişi ortaya konulacak ve aldığı kararlar ile etkililiği tartişılacaktır. Son olarak da ortaya konulan tüm bu veriler ve değerlendirmeler işığında Kurumun başarı verimlilik ve etkinliğinin arttırılması için öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Denetçiliği Kurumu, yürütmenin denetimi, hukuk devleti.

AB'nin Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası Başlığı Altında Türkiye İlerleme Raporlarında Yönelttiği Eleştiriler

Haydar Efe, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

31. başlık olan Dış, Güvenlik ve Savunma Politikası başlığı, 8 Aralık 2009 tarihindeki Genel İşler Konseyi toplantısında Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) tarafından askıya alınmıştır. Söz konusu başlıkta zaman içinde Türkiye ile AB arasındaki ilişkilerdeki kötüleşmeyle koşut olarak eleştirilerin arttığı gözlemlenmektedir. Müzakerelerin önemli başlıklarından biri olan söz konusu başlıkla ilgili olarak yirmi yıldır yayımlanan ilerleme raporlarındaki değerlendirmelerin bir analizini yapmayı amaçlayan bu çalışma, ileriye yönelik değerlendirmeler önerilerde bulunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, savunma, dış politika.

Oturum / Session 9
EU Policies and Quantitative Studies on the EU

The Impact of Populism and Nationalism on Common Agricultural Policy

Oğuzhan Barçın, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Domestic and regional policy differences affect agricultural production. Both the populist and nationalist approach, in general, claimed the implication of the Common Agricultural Policy (CAP) differs according to the conflict between national and supranational interests. In this paper, the concept of national interest could be considered as a component of nationalism. Populist and nationalist approach prioritize their own rural or farmer interests as one of the national aims and started to claim that pro-integrationist policies have intervened in national policy-making in terms of agriculture. In that sense, populist and nationalist approaches have features like being authoritarian, highly Eurosceptic, economically statist and protectionist. This paper discusses the extent to the impact and position of populism and nationalism in terms of creating an unfavorable condition for the development of the CAP. To explain this, it offers historical cases and country-cases to compare and assess the impacts. For this purpose, this paper also investigates how interest groups influence those policies in the overall context.

Keywords: European integration, CAP, nationalism, populism.

Active Social Policies in Turkey and Spain & the Perception of Social Responsibilities

Bilge Filiz, Ankara Üniversitesi

We, social scientists, are dealing with the mysterious power of social structures that appears to people in the course of daily life through a mysterious fog.

Charles Lemert

This research is just an attempt to make the fog clearer. However, heavier or lighter, fog is fog.

Today's great transformation – considered as second great transformation – in political, economic and social spheres with neoliberal ideas can be explained with the clash of *international actors* between dis-embedding and re-embedding of the market. With the change from market correcting to market confirming ideas, the values and norms of society about social responsibilities have been transformed due to certain policies pursued by neoliberal logic. The process has begun with flexible production and continued through expanding flexible social protection (flexicurity) mechanisms. These mechanisms have reached to the individuals with the tool of active social policies, which promote change in the perception of social responsibilities spreading the ideas of individualization, self-reliance, self-responsibility, flexibility, minimal state, and merit-based social stratification in order to legitimize these policies in the eyes of beholders.

The Foucauldian explanation of conduct of conduct and neoliberal governmentality offer a great insight to understand the change in the perception of social responsibilities of the recipients of active social policies. The production of neoliberal subjects through neoliberal project converts individuals' thoughts, beliefs, attitudes and their perceptions.

This research asks whether the efforts of promoting this type of conception of social responsibilities affect its perception by the individuals; whether they adapt or reject this imposition. These questions are scrutinized focusing on the impact power of the European Union. Therefore, how the recipients of active social policies perceive social responsibilities is examined comparatively in one member state and one candidate country of the European Union. The phenomenological approach is applied through realizing 120 semi-structured face-to-face interviews held in 2018 with unemployed people who are participating in one of the active social policies in Community of Madrid and Basque Country in Spain; Ankara and Gaziantep in Turkey. The aim of this comparative analysis is to indicate how the individuals, from different socio-cultural structures, exposed to similar active social policies perceive the social responsibilities in Spain and Turkey.

Keywords: Neoliberalism, the European Union, flexicurity, active social policies, perception of social responsibilities.

A Comparison of the European Union Countries' Levels of Digital Public Services

Oğuz Güner, Amasya Üniversitesi

Considered as a cornerstone of the EU integration, the Digital Single Market (DSM) is one of the ten political priority areas of the European Union (EU), and the developments in this field have accelerated since the 2000s. The EU wants its economy and industry to take full advantage of offers of digitalisation and enhance its position in the digital economy. Correspondingly, the EU must meet the requirements of the digital age, remove regulatory barriers within the Union and create new digital opportunities for individuals and businesses.

One of the key parameters of preparedness of the DSM is Digital Public Services (DPS) which is the digitisation of public services. Employing various indicators and data such as Eurostat and Digital Economy and Society Index (DESI), the study presents a comparison between the EU countries. The main purpose of the study is to discuss the gap between the countries that performing above the EU average and those that performing below it in the frame of digital public services.

The study demonstrates that digital public services both for individuals and businesses by the government and demands by the citizens are progressing in the EU countries. Although all the countries improve their services compared to previous years, several countries record greater improvements. Finland, Estonia and The Netherlands are the most successful countries while Romania, Greece and Hungary have the lowest performances in digital public services.

Keywords: European Union, Digital Single Market, digital public services, e-government.

Agency Costs and Dividend Policies of European Firms

Hasan Tekin, University of Bradford

This article investigates the impact of agency costs and financial crises on cash dividends between 2001 and 2017 by employing 63,684 firm-year observations that represent 5,420 sample firms in eighteen European countries. Using Tobit models, the findings show that smaller firms that have higher information asymmetry pay lower dividends than larger firms. However, the picture differs when uncertainty arises. While smaller firms disgorge lower cash to their shareholders in the global financial crisis 2008-2009 (GFC) period, it is vice versa in time of the European debt crisis 2010-2012. Hence, small firms use dividend payments as a signalling device in the aftermath of the GFC. Besides, small firms have a significantly negative impact on dividends when the agency costs are high, and investment opportunities are low. Overall, shareholders and creditors should consider uncertainties and firm size to make more informed and prudent dividend decisions regarding which firms to invest in.

Keywords: Agency costs, Dividend policy, Financial crises, Signalling hypothesis.

Optimal Leverage of Travel and Leisure Firms in Europe

Hasan Tekin, University of Bradford

This research examines the optimal capital structure decisions of European travel and leisure firms by considering the global financial crisis 2007-2009 and the European debt crisis 2010 – 2012. Employing 3,091 sample firms and using the least square dummy variable correction to overcome the group heterogeneity and bias, empirical results show that European firms in the travel and leisure sector reduce borrowing over the period 2001-2017. As in line with this result, firms decline the speed of adjustment (SOA) to close the gap between actual capital structure and target capital structure in time. Notably, firms only decrease their SOA of leverage by 4% from pre-crisis to crisis period; this decrease becomes 10% from crisis to the post-crisis period. In other words, firms in the travel and leisure sector face more difficulties in accessing external finance after the market turmoil owing to a lower supply of credit and demand for credit. Therefore, firms in the travel and leisure sector in Europe should retain their shareholders and debt holders by sustaining an influential debt policy when uncertainty arises.

Keywords: Adjustment speed, financial crises, optimal leverage, panel data models.

Oturum / Session 10 Transatlantik İlişkilerde Güncel Meseleler

Trump Döneminde Transatlantik İlişkiler

Mehmet Bardakçı, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Soğuk Savaş'ın başlamasıyla birlikte Sovyetler Birliği'ni çevrelemek için Avrupa ve ABD, odağında NATO savunma sisteminin bulunduğu bir kolektif savunma yapısı oluşturmuşlardır. Soğuk Savaş'ın sona erip Sovyet tehdidinin ortadan kalkmasıyla birlikte Avrupa Birliği (AB), ABD'den bağımsız bir aktör olarak kendi Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası'nı (OGSP) oluşturmuştur. Soğuk Savaş sonrası dönemde AB'nin savunma konusunda ABD'ye bağımlılığının azalması iki tarafın anlaşmazlık yaşadığı konuların artmasına katkıda bulunmuştur. 11 Eylül 2001 saldırıları sonrasında dönemin ABD Başkanı George Bush'un Irak'a saldırı planı AB ülkelerinin bir bölümü tarafından desteklenmemiş ve önemli bir krize neden olmuştur. Bush'un halefi Barack Obama'ysa selevi Bush döneminde AB'yle bozulan ilişkileri, selevi Bush'un izlediği tek taraflı politikalar yerine çok taraflı politikalar izleyerek ve uluslararası meselelerde Avrupalı müttefiklerine danışarak düzeltmeye çalışmıştır. Çin'in merkezinde yer aldığı Asya'nın ABD için ekonomi, güvenlik ve siyaset açısından artan önemi nedeniyle Obama'yla birlikte ABD, Asya'ya yönelme stratejisi izlemiştir. Bu durum ABD-Avrupa Birliği ilişkilerinin öneminin azalmasına katkıda bulunmuştur. Donald Trump'ın 2017'de ABD Başkanı seçilmesiyle birlikte izlediği "Önce Amerika" politikası ABD-AB ilişkilerini olumsuz etkilemiştir. Trump, AB'yi, NATO'yu, çok taraflı ticaret düzenini sorgulamıştır. Trump'ın İran nükleer anlaşmasından çekilmesiyle ABD ve AB bu konuda da karşı karşıya gelmişlerdir. Yanısıra, Kudüs'ün İsrail'in başkenti olarak tanınması konusu Transatlantik bölünmeye yol açan başka bir mesele olmuştur. Bu çalışmanın amacı Trump dönemindeki ABD-AB ilişkilerini analiz etmektir. Çalışma řu soruları cevaplamaya çalışacaktır: ABD-AB arasında yoğunlaşan bölünme ilişkilerdeki genel bir eğilimi mi işaret etmektedir yoksa Trump dönemine mi özgüdür? ABD-AB arasındaki ilişkileri başka hangi konjonktürel, bölgesel ve sistemsel faktörler etkilemektedir?

Anahtar Kelimeler: ABD-AB, Trump, transatlantik ilişkiler.

Kriz, Belirsizlik ve Sistemsel Dönüşüm Döneminde Avrupa Birliği- ABD İlişkileri

Sinem Kocamaz, Ege Üniversitesi

AB ve ABD arasında güvenlik, ekonomi ve politika sütunları üzerinde şekillenen ilişkiler, uluslararası ilişkiler literatürünün önemli bir parçası haline gelmiş, köklü bir müttefiklik ilişkisi örneği olmuştur. 2. Dünya Savaşı'ndan günümüze liberal düzeni şekillendiren taraflar, 2008 ekonomik krizi ile birlikte sistemin sorgulanmasına neden olan krizler yaşamaya başlamış, güvenlik ekonomi ve politika alanında ortaya çıkan pek çok kriz, AB ve ABD arasındaki ilişkileri derinden etkilemiştir. Başkan Trump'ın göreve gelmesiyle birlikte taraflar arasındaki çatlak derinleşmiş, hegemonun ödemesi gereken bedellere itiraz eden başkan, Avrupa Birliği ülkelerinin tepkisini çekmiş, taraflar arasında ilişkinin sorgulanmasına neden olmuştur.

Bununla birlikte Avrupa Birliği kendi içinde çözemediği sorunlar nedeniyle Birlik ruhundan giderek uzaklaşan bir profil ortaya koymuştur. Popülizm ve aşırı sağın yükselişi, Brexit süreci, beklenti ve kapasiteler arasındaki uçurum, irade yetersizliği, lider eksikliği ve mülteci sorunu gibi problemler, Birliğin ortak bir duruş sergilemek konusunda sıkıntılar yaşamasına neden olmuştur. Kendi sorunlarını çözemeyen AB, küresel yönetişim konusunda ABD'nin beklediği etkin performansı ortaya koyamamış, bu engeller AB ve ABD ilişkilerinin yönetilmesinde de bir sorunsala dönüşmüştür. Sözü edilen krizler yaşanırken Rusya ve Çin'in yükselişi ve dünya politikasında artan ağırlıkları, Batı ittifakında daha iyi bir işbirliği gerektirmesine rağmen gereken işbirliği gerçekleştirilememiştir.

Bu çerçevede bu çalışma, günümüzde AB-ABD ilişkilerinde yaşanan sorunsalları ortaya koyarak gelecek dönemde taraflar arasındaki ilişkinin nasıl gerçekleşeceğini irdelemeyi amaçlamaktadır. Taraflar arasındaki işbirliği ve çatışma dinamiği yaratması muhtemel faktörler üzerinde odaklanarak, AB'nin önemli dış politika sorunsallarından olan ABD ilişkileri konusunda çıkarımlar yapacaktır.

Anahtar Kelimeler: AB, ABD, Trump dönemi, kriz, transatlantik ilişkiler.

AB – ABD İlişkilerinde Türkiye'nin Konumu

Yiğit Yavuz, Dokuz Eylül Üniversitesi

Hayaller, hedefler ve gerçekler. İşte bu anahtarlar, uluslararası ilişkilerde politika yapıcılığın üç ana kıvrımıdır. Bu kıvrımlar politikaya yön veren, politikanın süratini kısın veya arttıran kıvrımlardır. Türkiye Cumhuriyeti'nin Batı dünyası ile diyalogu, dış politikasında takındığı tavrı ve izlediği politikası ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Avrupa Birliği (AB) arasındaki ikili ilişkilere etki ettiği ve belli başlı noktalarda bu ikili ilişkilerin geleceğine yön verdiği durumlar vardır. İşte tam da bu noktadan hareketle, Türkiye Cumhuriyeti'nin ABD-AB ikilemelerinde, anlaşmalarında ya da anlaşmazlıklarındaki konumlanışı, konumunun neye göre ve nasıl belirlendiği ana odağımızdır. Çalışmamda, öncelikle Türkiye Cumhuriyeti'nin Batı merkezli dış politikası sürecine kısaca değinecek ardından transatlantik ilişkilerdeki önemli süreçleri ve Türkiye'nin bu süreçlerdeki konumlanışı inceleyeceğim. Başta Berlin Plus süreci olmak üzere, transatlantik ilişkilere yön veren Irak Savaşı, TTIP ve İran Nükleer Anlaşması'nı ele alacak, karşılıklı amaç ve hedefleri ortaya koyarak uyum ve uyumsuzlukların sebeplerini açıklayacak ve Türkiye'nin bu iki önemli müttefiki arasındaki ikilemleri/seçimlerini inceleyeceğim. Ana hareket noktamız olan, Türkiye'nin konumlanışı ve seçim nedenleri ise öncelikle iki ana tarafın, yani ABD ve AB'nin ilişkileri üzerinden olacaktır. İki tarafın birbirleri ile karşılıklı bağımlılıkları hemen hemen her alanda mevcut ve yüksektir. Ancak bu bağımlılık, iki tarafın birbirlerine benzeme ve yakınlaşmalarından daha çok bireysel çıkarları önemseme ve karşılıklı bağımlılığın aşama aşama azaltılması yönünde seyretmektedir. Transatlantik ilişkilerde çatlaklar, “Hobbescu ABD” ile “Kantçı Avrupa” arasında bağdaşmaz strateji kültürlerinden değil, gündelik çıkar çatışmalarından ve güvenlik politikalarındaki kısmi farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Bu farklılıklar ne olunduğu değil ne yapıldığı ile ilgili yönetsel farklılıklardır ancak varoluşsal olmamakla birlikte önemlidirler. (Michta, 2006:62) Başta güvenlik ve ekonomik iş birlikleri olmak üzere diğer birçok alanda karşılıklı anlaşmalar yürütülmektedir. ABD ve AB arasındaki ilişki özellikle II. Dünya Savaşı sonrası Soğuk Savaş ortamında mecburi bir birlikteliğe uzanmıştır. Fakat SSCB'nin dağılmasının ardından transatlantik ilişkilerin boyutu ve bağımlılık derecesi değişmiştir. Özellikle Irak Savaşı ile görünen fikir ayrılıkları birçok alanda mevcuttur. İşte bu durum, Robert Kagan'ın ABD'nin Marşlı AB'nin Venüslü olduğu benzetmelerine kadar uzanmış, sert güç / yumuşak güç, tek taraflılık / çok taraflılık, Hobbes / Kant ayrılmalarıyla görünür hâle gelmiştir. Türkiye'nin ise ABD –AB arasındaki ilişkilerde çakılı bir tarafı yoktur. Anlaşmalar veya çatlaklardaki konumu, konudan konuya değişmekte, kimi zaman ABD yanlısı bir tutum sergilerken kimi zaman AB yanlısı bir tutum sergilemektedir. Ekonomik ve stratejik çıkarlar doğrultusunda hareket eden Türkiye'nin asla sabit ve çakılı bir konumu olduğunu, stratejisinin ve dış politikasının stabil işlediğini söyleyemeyiz. Daha çok günün şartlarının getirdiği bir konumlanıştan bahsetmek mümkündür. Tabii ki Türkiye'nin birçok konuda bilişsel kısa yolları devreye sokarak siyaset belirlediğini söyleyebiliriz fakat II. Dünya Savaşından bu yana gördüğümüz dış politika bize gösteriyor ki Türkiye, Batı'nın bir parçası olmak isterken geleceğini yalnız bir tarafın güdümüne terk etmeden şartlara göre konum belirlemektedir. Avrupa –Atlantik ayrışmasında dahi Türkiye'nin net bir konumu olmamış, şartlara göre Avrupacı blok şartlara göre Atlantikçi blokta yer almıştır. Türkiye'nin dolayısıyla transatlantik ilişkilerde konumlanışını “fox” bir siyaset anlayışı doğrultusunda yorumlayabiliriz. Böylesine dinamik ve sürekli değişken bir

siyasetin içerisinde Türkiye çoğu zaman konumlanışıyla ilişkilerde gidişata etki eden bir faktör ve/veya aktör olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Türkiye, transatlantik ilişkiler, transatlantik çatlaklar.

Oturum / Session 10
EU's Economic Relations

New Propensity to Capital Flows between European Union and China: Any Implications for Chinese Belt and Road Initiative?

Elif Uçkan Dağdemir, Anadolu Üniversitesi

European Union (EU) and China have been among the main actors of capital flows within the world economy for years. They not only invest in variable geographies around the globe but also to each other. The Chinese capital inflows within the EU economy have tremendously increased in 2010s next to the remarkable rise within the EU investments in China. Since there are no definite multilateral investment rules, both EU and China have been implementing their own rules and regulations on capital flows. However, this circumstance has some negative consequences on free flow of capital between EU and China. Thus, the parties have launched to negotiate on the EU-China Comprehensive Agreement on Investment (CAI) in which they are coming closer to agree on.

Another development that has to be taken into consideration within the capital flows between EU and China context is the adaption of the EU Foreign Investment Screening Regulation of 10 April 2019. Apart from this EU-side legislation, China has lately started to implement administrative controls to manage capital outflows. This state of play refers to a more regulative era for capital flows between the parties, at least in the short run. Then, comes the issue of Chinese Belt and Road Initiative (BRI). How shall the BRI be affected from this relatively restrictive propensity to capital flows? The aim of this paper is to shed a light on the new developments on capital flows between the EU and China and to discuss their probable effects on the Chinese BRI.

Keywords: European Union and China, Belt and Road Initiative, capital flows.

The EU Trade Policy in the Age of New Protectionism: Implications for the Future of Common Commercial Policy

*Ali Kıncal, Dokuz Eylül Üniversitesi
Utku Utkulu, Dokuz Eylül Üniversitesi*

The EU's recent trade strategy 'Trade for All', introduced in 2015, was hailed as a return to a values-based trade strategy after 'Global Europe' that arguably put more emphasis on short and medium term economic gains. The normative elements in trade policy increased and with Treaty of Lisbon, the objectives of trade policy was tied strongly to the EU's foreign policy objectives. On the other hand, the EU continued to promote trade liberalization by both multilateralism as well as through bilateral deals. The EU's view on trade is challenged by a number of developments like a new wave of protectionism, anti-free trade movements, consumer concerns regarding the free trade agreements, Brexit and the rise of developing economies etc. This paper aims to examine the implications of the challenges, chiefly of the new protectionism, for the future of the EU's Common Commercial Policy. The new protectionism affecting the EU and its trade policy comes in three kinds. The first one is the protectionist wave and the trade wars induced primarily by Donald J. Trump. The second is the anti-integration and anti-free trade political movements within the EU. The lastly, legitimate but sometimes over-the-top consumer concerns regarding the standards, free trade agreements and so on. To this end, we present an extensive account of the evolution of EU's trade policy, trade policy-making mechanism and its shifting commercial strategy from 'Managed Globalisation' to the current 'Trade for All', extracting policy patterns of trade. Then the challenges to the EU's pro-free trade and values-based approach on trade, as well as certain policy patterns are evaluated. Whether the said challenges, mainly the rise of new protectionism, caused a shift in the course of the path of evolution of the EU's trade policy is the central question of this paper.

Keywords: Common Commercial Policy, trade policy, protectionism, economic integration.

The Future of the EU-China Economic Relations

Pantea M. Zanganeh, Tehran University

The economic relations between the EU and China needs to be subject to academic inquiries, as they are two of three largest economies and traders in the world behind the United States. The EU is China's second trading partner and China is the main and the biggest trading partner of the EU. China had a fast and unpredictable economic growth in the last decade, which represented its willing to take more important role as a global power, so the future economic relations with such a power enters a new stage. However, although EU-China trade relations developed, in other areas of their economic activity there is no such rapid progress yet.

In terms of EU-China economic relation, the European Commission has declared the targets and the conditions through the "EU-China – A strategic outlook", which focuses on three objectives for future relations: promoting common interests at global level, mutual and balanced conditions governing this type of relationship, and lastly the changes in the domestic policies of the EU, its economic realities and industrial bases. It must be considered that it is important for the EU block to take a policy to preserve its unity.

On the other hand, the Belt and Road Initiative (BRI) can be China's platform for developing mutual economic cooperation. Through the BRI, China can have access to the European countries market and more importantly to the European Single Market. Presenting its good to Europe can bring other advantage for China, such as investing in the European industrial sector. The BRI helps the EU to reach the Asian markets and that can result in economic growth in the EU as well. The aim of this study, is to evaluate the advantages of this economic relation in the future, and also to measure possible disadvantages for the EU.

Keywords: The EU, China, economic relations, Belt and Road Initiative (BRI), European Single Market.

The Role of the EU in Multilateral Development Cooperation: Challenges and Limitations in Times of Crises

Nevra Esentürk, Yalova Üniversitesi

The international system has experienced a period of turbulent change that affects all actors and their relationships. In this context, multilateral cooperation has come to the fore playing a vital role in responding to today's global development challenges. In the multilateral development system, the EU has emerged as an important contributor along with the other multilateral actors as well as DAC countries. In this paper, the role of the EU in multilateral development cooperation is analyzed with respect to its material as well as ideational contributions to the multilateral development cooperation. Official statistical data from OECD and Eurostat as well as the normative framework that the EU is based on in this area of its external relations are discussed in the analysis. It is argued that although the EU has expanded its development cooperation policy as a distinct instrument of its external policy supporting the EU's global ambitions, the policy area is strictly challenged by internal challenges and geopolitical dynamics. This overall limits EU's role in multilateral development cooperation.

Keywords: European Union, multilateral development cooperation, multilateralism, development cooperation, EU Development Cooperation Policy.

Oturum / Session 11**Avrupa Bütünleşmesi ve Politikalarında Güncel Tartışmalar****Avrupa Birliği'nin Ulusal Egemenlik Sınaması**

Burak Tangör, Hacettepe Üniversitesi

Bu çalışmada, Avrupa Birliği'nin dağılması üzerine tartışmaların artmasına yol açan başat gelişme nedir sorusuna cevap aranmaktadır. Geçtiğimiz on yıl boyunca Avrupa Birliği'nin tecrübe etmiş olduğu finansal, güvenlik ve göç konularındaki krizler, kurumun yönetim kabiliyetinin ve meşruiyetinin derin bir biçimde sorgulanmasına yol açmıştır. Bu sorgulama döneminde Avrupada popülizmin yükselişine geçmesinin sebeplerinden biri, Avrupa Birliği'nin demokratik meşruiyetinin kamuoyunda daha tartışılır hale gelmesi olmuştur. Brexit süreci ile beraber Avrupa Birliği'nin dağılma olasılığı da gündemi meşgul etmeye başlamıştır. Bu gelişmelere karşın 2019 Avrupa Parlamentosu seçim sonuçları Avrupalıların çoğunlukta olduğu bir meclis ortaya çıkarmıştır. AB şüpheçileri ve karşıtları ise parlamentodaki sandalyelerin ancak dörtte birine sahip olmuşlardır. Dahası, 2019-2024 döneminde Avrupa Komisyonu Başkanı, Birlik Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi ve Avrupa Merkez Bankası Başkanının da Avrupalı kişiler olacağı belli olmuştur. Bu çalışmada, Avrupa bütünleşme kuramlarının kimlik konusundaki yaklaşımları ışığında Avrupa Birliği'nde egemenlik odaklı tartışmaların mahiyeti 2019 Avrupa Parlamentosu seçimlerinde popülist siyasal partilerin söylemleri analiz edilerek ortaya konmaktadır. Avrupalı ile Avrupa-karşıtı ve şüpheçileri arasındaki ayırım ne finansal ne iktisadi ne de göç politikaları konusundaki görüş ayrılıklarına dayanmaktadır. Söz konusu ayırım, egemenlik-merkezlidir. Avrupa bütünleşmesi derinleştikçe siyasallaşmakta, bu siyasallaşma süreci de kimlik ve dolayısıyla egemenlik üzerindeki çekışmeleri artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, egemenlik, 2019 Avrupa Parlamentosu seçimleri, popülizm, meşruiyet.

“Duvardaki Kapi”: Avrupa Birliği’nin Sınırlarını Anlamak

Ebru Dalęakıran, Marmara Üniversitesi

N. Aslı Şirin, Marmara Üniversitesi

Avrupa alışmaları yazınında sınır alanında yapılan çalışmaların yoğunluğu son zamanlarda dikkat çeken bir biçimde artmıştır. Özellikle 90larda ortaya çıkan ve her türlü sınırların ortadan kalkacağına yönelik *sınırsız dünya* söylemi o dönemlerde gelişmiş bir sistemler bütünü olarak kabul edilen Avrupa Birliği’nin ulus ötesi sınırsız bir mekan oluşturabileceğine dair inançları arttırdı. 2000lerin ortalarına gelindiğinde ise Avrupa Birliği’nin hem içinde hem de dışında yaşanan gelişmelere bağlı olarak sınırsız dünya söyleminin sanıldığı kadar basit olmadığı, aksine sınırların çok daha karmaşık ve belirsiz bir olęu olduğu anlaşıldı. AB nezdinde bu karmaşıklığın önemli bir nedeni aynı zamanda farklı politika alanlarının farklı formda ve işlevde sınırlar üretmesidir. Eş zamanlı fakat farklı politikaların, farklı sınır oluşturma süreçlerinde ortak olan nokta ise sınırların sürekli bir biçimde değişerek yeniden ve bir *Ötekiye* karşı üretiliyor olmasıdır. Bu karmaşıklık içerisinde çalışma, sınırların inşa edilen bir olęu varsayımından hareketle 2015’ten bu yana Birlik’in yürütme organı olan Komisyon’un raporları ve belgeleri üzerinden Avrupa Birliği’nin hem iç hem dış sınırlarının nasıl inşa edildiğini ve zaman içerisinde bu sınırların nasıl dönüştüğünü birbirlerinden farklı sınır oluşturma süreçlerine ve pratiklerine sahip sınır kontrolleri ve kişilerin serbest dolaşımı ile bölgesel politika alanları kaşsamında incelemeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınırların inşası, Avrupa Birliği, inşacılık, sınır kontrolleri, bölgesel politika.

Avrupa Birliği'nde Bölgecilik ve Ulus Devlet Gerilimi: Birleşik Krallık ve İskoçya Örneği

*Okan Can, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
H. Kutay Aytuğ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi*

Avrupa Birliği (AB) politikaları doğrultusunda gelişen serbest ticaret ve dört temel serbesti Birlik içindeki bölgeleri avantajlı bir konuma getirmiştir. Ayrıca ikincilik ilkesi bölgelerin karar alma süreçlerinde ulusal bariyerlere daha az takılarak hareket edebilmelerini sağlamıştır.İskoçya, Katalonya, Lombardiya ve Veneto gibi bölgelerde gerçekleşen bağımsızlık referandumlarında AB içerisinde kalma meselesinin önemli konular arasında yer aldığı görülmektedir. Bölgeler düzeyinde AB destekçisi tutumtakınılırken,AB tarafından bölgelerin bağımsızlık ihtimalini önlemeye yönelik, katılıma ilişkin kısıtlamalar içerecek uygulamalar ve açıklamalar gelmiştir. Çünkü AB, hukuksal yapısı itibarıyla, bütünleşmenin temel aktörü olan ulus devletlerin egemenlik alanlarına hiçbir şekilde zarar vermemek üzere inşa edilmiş bir yapıya sahiptir. Bu çalışmada bölgecilik ve ulus devletlerin temel aktör olarak görülmesi arasındaki gerilim İskoçya örneği üzerinden ele alınacaktır. Bu amaçla kavramsal çerçeve çizmek adına öncelikle bölgecilik kavramı incelenecektir. Daha sonra İskoçya'daki ayrılıkçı hareket tarihsel bağlamında özetlenecek ve İskoçya'daki bağımsızlık referandumu ve bu süreçte yaşanan tartışmalar incelenecektir.Bu bağlamda İskoçya'nın bağımsızlık referandumundaki Birleşik Krallık'ta kalma yönünde olmasında AB'ye katılımın garanti altına alınamamasının etkili olduğu görülmüştür. Ancak Brexit referandumunda İskoçya'dan %62 hayır oyu çıkmıştır. Brexit sürecinde İskoçya kanadı AB'nin sağladığı serbestilere dikkat çekerken Birleşik Krallık'ın genelinde kontrolün geri alınması tutumu hâkim olmuştur. Bu açıdan İskoçya ve Birleşik Krallık ölçeklerinin bölgecilik ve ulus devletlerin temel aktör olması arasındaki gerilime işaret ettiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bölgecilik, İkincilik İlkesi, Brexit, İskoçya Bağımsızlık Referandumu.

Polonya'nın İkilemi Olarak Avrupa Birliği ve Farklılaşmış Avrupa Bütünleşmesi

Sezgin Mercan, Başkent Üniversitesi

1989 yılından sonra Polonya'da liberal demokrasi ve serbest piyasa ekonomisine adaptasyon ve yeni sosyal kimlik yapılanması öne çıkmıştır. Avrupa Birliği (AB)'ne üyelik süreci tartışmalı olduğu gibi üyelik sonrasında da tartışmalar devam etmiştir. Polonya'da AB şüpheliği, AB'de de Polonya şüpheliği varlık göstermiştir. Bu şüpheliçilik Polonya'nın sadece seçili ortak politikalara sıcak bakması sonucunu doğurmuş, bu sayede de Avrupa bütünleşmesindeki farklılaşmayı besleyen aktör konumuna gelmeye başlamıştır. Liberal demokrasiye uymayan tercih ve uygulamaları da AB tarafında Polonya'nın izlemeye alınmasına yol açmıştır. 'Farklılaşmış bütünleşme' de AB bağlamında kullanımı giderek yaygınlaşan bir referans halini almıştır. Bu çalışmada AB'de bütünleşme, farklılaşan bütünleşme ve AB üyeliği sonrası yaşadığı çeşitli sorunlarla gündemde olan Polonya, taraflar arasında karşılıklı yüklenen anlamlarla bir arada ele alınacaktır. Polonya'nın Batı Avrupa ile ilişkisi, Batılılaşmasını da ortaya koyacak şekilde açıklanmaya çalışılacaktır. Ardından 2000'lerin başından 2010'lara uzanan süreçte Polonya'daki seçimler değerlendirilecek, 2004 yılındaki üyeliğin ardından siyasi partilerin AB'ye dönük şüpheli yaklaşımı ve politikaları ortaya koyulacaktır. Aynı zamanda siyasi ve sosyal boyutlar arasında ilişkilendirme de yapılacaktır. Sosyal bağlantılar kurulurken tarım politikası ve dış ve güvenlik politikası gibi sektörel atıflara yer verilecek, bu sayede Polonya ile AB arasında benzerlik ve farklılaşma nedensellik ilişkisi içinde sunulacaktır. Çalışmanın çerçevesi řu üç temel araştırma sorusuna dayandırılacaktır: AB bütünleşmesinde farklılaşmış bütünleşme tartışmaları neden ortaya çıkmıştır ve bu tartışmalar ile nasıl bir model öngörülmektedir? Polonya-AB ilişkilerinde şüpheliçiliğin en çok olduğu alanlar nelerdir ve şüpheliçiliğin ne gibi etkileri olmaktadır? Sorunlu politika alanları göz önünde tutularak, Polonya-AB ilişkileri bu farklılaşmış bütünleşme modelinden nasıl faydalanabilecektir?

Anahtar Kelimeler: Polonya, Avrupa Birliği, farklılaşma, liberal hükümetlerarasılıçlık, yeni işlevselcilik, işlevselcilik sonrası yaklaşım.

Avrupa Birliği Dış İklım Değişikliği Politikası

Defne Günay, Yaşar Üniversitesi

Avrupa Birliği küresel iklim değişikliği politikalarında öncü rolü oynamaktadır. Yakın zamanda yeni Komisyon başkanı Von der Leyen'in 2050 yılına kadar Avrupa Birliği'ni karbon-nötr bir ekonomiye ulaştırma hedefi bu durumun bir göstergesidir. Bu çalışma, Avrupa Birliği'nin küresel iklim değişikliğiyle mücadele hedefini gerçekleştirmek için elindeki dış politika araçlarını nasıl kullandığı ve iklim değişikliği hedeflerini dış politikasına nasıl yansıttığını incelemektedir. Mülakat ve belge analizi yöntemleriyle Avrupa Birliği'nin ticaret anlaşmaları ve komşuluk politikası aracılığıyla iklim değişikliğiyle mücadele hedeflerine ulaşma yöntemleri ve bu yöntemlerin uygulanmasını sınırlayan faktörler örneklerle incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İklım değişikliği, AB Dış Politikası, Ticaret Politikası, Komşuluk Politikası, Genişleme Politikası.

Oturum / Session 11 AB'nin Güvenlik Aktörlüğü

Uluslararası Terörizm ve AB'nin Uluslararası Terörizmle Mücadele Yöntemlerinin Etkinliğı

Omca Altın, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Günümüzün en önemli güvenlik sorunlarından biri olan terörizm, özellikle 11 Eylül 2001 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) Dünya Ticaret Merkezi'ne gerçekleştirilen saldırılar sonrasında uluslararası bir boyut kazanmıştır. Yaşanan saldırılar, birçok sivil insanın hayatını kaybetmesine neden olmuş ve toplumlar üzerinde ciddi bir korku yaratmıştır. Dolayısıyla terörizm tehdidi sadece ABD'nin değil aynı zamanda Avrupa Birliği'nin (AB) de en önemli konularından biri haline gelmiştir. AB, 11 Eylül saldırılarının ardından uluslararası terörizmle mücadele kapsamında hem hukuki hem de kurumsal olarak bazı girişimlerde bulunmuş ve çeşitli önlemler almıştır. Bu önlemler, 2004 yılında Madrid'de ve 2005 yılında Londra'da gerçekleştirilen saldırıların ardından daha da geliştirilmiştir. Bu çalışmada; uluslararası terörizm ele alınarak, AB'nin uluslararası terörizmle mücadele kapsamında geliştirmiş olduğu yöntemlerin ne kadar etkin olduğu değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırmada; literatür tarama yöntemi tercih edilmiş ve konu ile ilgili güncel makale, kitap ve raporlar incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda; son yıllarda AB sınırlarında terörizmin yeniden ortaya çıktığı ve bu durumun da AB'nin terörle mücadele kapsamında almış olduğu önlemlerin yeterliliğini sorgulanır hale getirdiğı görülmüştür. AB'nin hukuki ve kurumsal boyutta almış olduğu tüm önlemlere rağmen tekrar uluslararası terörizmle karşı karşıya kalması, sadece güvenlik temelli alınan önlemlerin terörle mücadele kapsamında yeterli olmadığını göstermiştir. Dolayısıyla terörle mücadele kapsamında toplumsal bütünleşmeye yönelik politikaların geliştirilmesi, devletlerin işbirliğı halinde beraber hareket etmeleri son derece önemli olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Terör, terörizm, uluslararası terörizm, uluslararası terörizmle mücadele yöntemleri, Avrupa Birliğı.

Liberal Bir Aktör Olarak Avrupa Birliği: Akdeniz İçin Birlik Örneği

Büşra Kılıç, Marmara Üniversitesi

Bu çalışmanın temel amacı, Avrupa Birliği'nin (AB) liberal bir aktör olarak hem normatif hem de stratejik politikalar üretebileceğini kanıtlamak üzere, Akdeniz İçin Birlik (Union for Mediterranean – UfM) platformunun gelişim sürecinin analiz edilmesidir. Akdeniz İçin Birlik, AB'nin Barcelona Süreci'nden Komşuluk Politikası'na değin Akdeniz ile olan ilişkilerinde demokratikleşme ve teknik yardım politikalarının devamlılığını göstermekle birlikte Arap – İsrail atışmalarının gölgesinde daha derin sembolik anlamlar taşıyan bir platformdur. Sunulan ortaklık politikasının Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesi için ne anlama geldiği ve daha özelden AB'nin dış politikasında nasıl bir aktör olduğu tartışılacaktır.

Liberal Güç Avrupa tanımlaması, ilk kez Wolfgang Wagner tarafından bütüncül bir kavram olarak ele alınmıştır (2017). Yazar, bu kavramın AB'yi anlamak için en iyi yaklaşım olduğunu savunmaktadır. Liberal Güç Avrupa anlayışı; AB'yi normları ve değerleri dışında çıkarları, maddi güç unsurları ve fikirleri olan rasyonel bir aktör olarak incelemek ve dış politika analizi yapmak için bir şans vermektedir. Liberal değerler vurgusu Ian Manners'ın Normatif Güç Avrupa (2002) kavramsallaşmasında da yer almaktadır ancak Wagner analizine ekonomik liberalizmi de dahil etmekte; Uluslararası İlişkiler ve Siyaset Bilimi literatüründe yer alan Liberalizm tartışmalarında ayrıma gidildiği şekilde, Liberal felsefe ile Liberal ekonominin çatışma içinde olmadığını savunmaktadır (Wagner, 2017, 1401-1402). Bu alışmada, AB bütüncül bir tüzel kişilik olarak ele alındığı için, üye ülkelerin çıkarları göz önünde bulundurulmamıştır. Böylece AB'nin nevi şahsına münhasır (sui generis) yapısına atfedilen dış politika sürecine, bütüncül bir yaklaşım getirilmiş ve dönüştürücü / normatif kimliğine karşın; realist / pragmatik dönüşümüne yorum yapma olanağı mümkün olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Normatif güç, liberal güç, AB Akdeniz Politikası, Barselona Süreci, Akdeniz İçin Birlik.

Avrupa Birliği'nin Yumuşak Güç Kullanımı: Doğu Ortaklığı'nın Onuncu Yılı

Esra Erol Ergan, İstanbul Üniversitesi

Uluslararası alanda Avrupa Birliği'nin nasıl bir aktör olduğu ile ilgili sorunun cevabı araştırmacılar tarafından çeşitli şekillerde verilmiştir. Sivil güç, normatif güç, dönüştürücü güç, yumuşak güç gibi kavramlar, dış ilişkilerde zorlayıcı güç kullanmayan Avrupa Birliği'ni ifade etmek amacıyla kullanılmaktadır. Bu çalışmada Joseph Nye (2004) tarafından geliştirilen yumuşak güç kavramı temel alınarak Doğu Ortaklığı girişiminin onuncu yılı değerlendirilmiştir. Avrupa Birliği, tarihindeki en büyük genişlemesinin ardından Avrupa Komşuluk Politikasını faaliyete geçirmiş, 2009 yılında ise politika kapsamında doğu komşularına (Ukrayna, Moldova, Beyaz Rusya, Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan) yönelik Doğu Ortaklığı girişimini uygulamaya koymuştur. Çalışmada, Avrupa Birliği'nin ortaklık anlaşmaları, vize serbestisi ve değişim programları ile yumuşak güç unsurlarını etkili bir şekilde kullandığı savunulmaktadır. Ancak, insan hakları, hukukun üstünlüğu gibi Avrupa Birliği değerlerinin kabulündeki zayıflıklar ve bölgede Rusya'nın sert güç ve yumuşak güç unsurlarını bir arada kullanması sonucunda, Doğu Ortaklığı girişiminin kısmi bir başarı sağladığı sonucuna varılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, yumuşak güç, Doğu Ortaklığı.

E-ISBN 978-975-400-438-0

9 789754 004380

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ